

Le France
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ

ἐν τῷ διαγωνισμῷ τῶν διδακτικῶν βιβλίων διὰ μίαν πενταετίαν,
ἀπὸ τοῦ 1904—1909.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

1904

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

1904
ΦΕΞ
ΣΤΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ

ἐν τῷ διαγωνισμῷ τῶν διδακτικῶν βιβλίων διὰ μίαν πενταετίαν,
ἀπὸ τοῦ 1904—1909.

les pommes

maisons

6
6
4
3
Ky 42
254

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

1904

Ἐν Ἀθήναις, τῆς 31 Μαΐου 1904.

Ἀριθ. Πρωτ. 6316
Διεκπ. 8642

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κ. Γ. Φέξιν,

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸν νόμον ΒΤΓ' τῆς 12 Ἰουλίου 1895 περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαίδευστος καὶ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1895 καὶ τὴν ἐκθεσιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰσακτέων, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐγκρίνομεν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπείας ταύτης, ὅπως τὸ ὑμέτερον σύγγραμμα «ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ», τὸ κατὰ τὸν εἰρημένον Νόμον ἐγκριθέν, εἰσαχθῆ ἔν τοῖς δημοσίοις, δημοσυντηρήτοις καὶ ἰδιωτικοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐπὶ πέντε σχολικὰ ἔτη, ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1904—1909.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΠΥΡ. ΣΤΑΗΣ

Στέφ. Παρίσης

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν κάτωθι σφραγίδα τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Γεωργίου Φέξη.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ἀμαθῆς
ῥωσσευμαθῆς
ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Φθογγολογία.

Ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει εἴκοσι πέντε γράμματα τὰ ἑξῆς:

A a, B b, C c, D d, E e, F f, G g, H h,
I i, J j, K k, L l, M m, N n, O o, P p, Q q,
R r, S s, T t, U u, V v, X x, Y y, Z z.

Εἰσὶ δὲ πάντα γένους ἀρσενικοῦ καὶ ὀνομάζουσιν αὐτὰ οἱ
Γάλλοι οὕτω:

a, be, ce, de, e, fe, ge, he, i, je, ke, le, me, ne, o, pe,
que, re, se, te, u, ve, xe, y, ze.

Τούτων φωνήεντα (voyelles) εἰσὶν ἕξ:

a, e, i, o, u, y.

Τὰ δὲ λοιπὰ σύμφωνα (consonnes).

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω φωνηέντων οἱ Γάλλοι τὴν συνεχφώνησιν
δύο ἢ τριῶν φωνηέντων διὰ μιᾶς φωνῆς, ἣν ἡμεῖς δίφθογγον κα-
λοῦμεν, καλοῦσι διπλοῦν φωνῆεν ἢ τριπλοῦν φωνῆεν (voyelle
double ou voyelle triple). τοιαῦτα δὲ εἰσὶ τὰ ai, au, ou,

eu, ei, oe, oeu, eau, ὡς καὶ τὰ oei, eui, oui, ἐπομένου ὅμως ὕγραυ I.

Δίφθογγος δὲ ὑπὸ τῶν Γάλλων (diphthongue) καλεῖται ἡ συνεκφώνησις δύο φωνηέντων ἀπλῶν ἢ διπλῶν ἢ τριπλῶν, ὧν ἑκάτερον διατηρεῖ μὲν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ προφορὰν, ἀμφοτέρα ὅμως συνεκφωνοῦνται ταχέως, ὡς ὅτε παρ' ἡμῖν ὑφίστανται συνίζησιν, π. χ. γειά, πῆ· π. χ. Dieu, yeux, pied, ciel, boueux (λέξεις μονοσύλλαβοι), bestiaux (λέξεις δισύλλαβος), amitié (λέξεις τρισύλλαβος), κτλ.

Οἱ ἐπὶ τῶν φωνηέντων τιθέμενοι τόνοι ἐν τῇ Γαλλικῇ γλώσσῃ ὄντες τρεῖς, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, ἢ ὀξεῖα (accent aigu), ἢ βαρεῖα (accent grave) καὶ ἢ περισπωμένη (accent circonflexe), δὲν χρησιμεύουσιν ὡς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πρὸς δεῖξιν τῆς ἐντονώτερον τονιζομένης συλλαβῆς, διότι πᾶσαι αἱ Γαλλικαὶ λέξεις τονίζονται ἐπὶ τῆς τελευταίας προφερομένης συλλαβῆς, ἀλλὰ πρὸς δεῖξιν τοῦ χρόνου τοῦ φωνηέντος.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

A a. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον α, π. χ. papa. Μένει ἄφωνον μόνον ἐν ταῖς λέξεσιν aouit (Αὔγουστος), saoul (κεκορησμένος), taon (οἶστρος), Saône (ποταμὸς τις τῆς Γαλλίας), toast (πρόποσις), aoriste (ἀόριστος).

E e. Ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἡμέτερον ε, π. χ. sévérité (αὐστηρότης). Ἄλλ' ἐν τῇ Γαλλικῇ γλώσσῃ ὑπάρχουσι τρία εἶδη αὐτοῦ.

α') Τὸ e ἄφωνον (muet), ὅπερ μάλιστα ἀκούεται, ὡς ἐν ταῖς λέξεσιν cheval (ἵππος), petit (μικρός), ἢ οὐδόλως, ὡς ἐν ταῖς λέξεσιν aboiment (ὕλκη), il paiera (θὰ πληρώσῃ), nous mangeons (τρώγομεν), ἰδίᾳ δὲ ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων, ὡς homme (ἄνθρωπος), monde (κόσμος) κλπ.

β') Τὸ é κλειστόν (fermé), ὅπερ προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον ε, ὡς bonté (ἀγαθότης), sévérité (αὐστηρότης).

γ') Τὸ è ἢ é ἀνοικτόν (ouvert), ὅπερ προφέρεται ὡς ε μικρὸν ἀνοιγομένου τοῦ στόματος περισσύτερον, ὡς succès (ἐπιτυχία), mère (μήτηρ), fête (ἐορτή).

Σημ. Ἐν ταῖς μονοσυλλάβοις λέξεσι les, des, mes, tes, ses, (tu) es, (il) est, τὸ e εἶναι ἀνοικτόν.

Ἐάν λέξις τις λήγη εἰς σύμφωνον (ἄλλο πλὴν τοῦ s) οὐ προηγείται τὸ e, τὸ e τοῦτο εἶναι κλειστόν· π. γ. aimer (ἀγαπᾶν), avec (ὄμοῦ), nez (ρίζ), pied (πούς), tel (τοιούτος) κλπ. Ἐάν δὲ ἡ λέξις λήγη εἰς es ἢ ent (γ' πλῆθ. πρόσ. ρημ.), ἡ συλλαβὴ αὕτη εἶναι ἄφωτος, π. γ. tu aimes (ἀγαπᾷς), les mères (αἱ μητέρες), ils aiment (ἀγαπῶσι) κλπ.

Τὸ e μετὰ τῶν ἐνρίνων m, n προφέρεται ὡς a, ἐάν μετὰ τὸ ἐνρινον ἀκολουθῇ σύμφωνον· π. γ. empire (κράτος), enfer (κόλασις), emmener (ἀπάγειν), entendre (ἀκούειν), comment? (πῶς;).

Ἐν τέλει λέξεως ὅμως προηγουμένου i, y, ὡς καὶ πρὸ τοῦ nn ἢ πρὸ τοῦ mm, ἐν τοῖς κυρίοις ἢ ξενικοῖς ὀνόμασι καὶ ἐν τοῖς ρηματικοῖς τύποις il vient (ἔρχεται), il tient (κρατεῖ), il contient (περιέχει) κλπ., φυλάττει τὴν προφορὰν του· π. γ. bien (καλῶς), bienfait (εὐεργεσία), ennemi (ἐχθρός), Emmanuel (Ἐμμανουήλ), dilemme (δίλημμα) ὡς καὶ ἐν ταῖς examen (ἐξέτασις), abdomen (κοιλία), lichen (προφ. liken, λειχήν).

Τὸ enn προφέρεται ὡς an ἐν ταῖς ἀκολουθοῦσι λέξεσι: hennir (χρεμετίζειν), ennoblir (ἐξευγενίζειν), ennuyer (ἀνιάν), solennel (ἐπίσημος).

Ὅμοίως τὸ en προφέρεται ὡς an ἐν ταῖς enivrer (μεθύσκειν), enorgueillir (ἐμπνέειν ὑπερηράνεια) καὶ ταῖς ἐξ αὐτῶν παραγωγῶσι.

Τὸ δὲ emm προφέρεται ὡς am ἐν τοῖς εἰς emment λήγουσιν ἐπιρρήμασι· π. γ. prudemment (συνετῶς), patiemment (ὑπομονητικῶς), ardemment (διαπύρως), conséquemment (κατ' ἀκολουθίαν).

I i. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον i· π. γ. visible (ὄρατός).

Πρὸ τῶν ἐνρίνων m, n ἀκολουθοῦντος συμφώνου ἢ ἐν τέλει λέξεως προφέρεται ὡς e· π. γ. simple (ἀπλοῦς), matin (πρωῖα).

Πρὸ τῶν mm καὶ nn φυλάττει τὴν προφορὰν του· π. γ. immense (ἄπειρος), innocence (ἄθωότης).

Σημ. Τὸ i μένει ἄφωτον ἐν ταῖς λέξεσι moignon (ἀκρωτηρίασις), oignon (κρόμμυον), poignard (ἐγγχειρίδιον), poignée (δράξ), poignant (δηχτικὸς), encoignure (γωνία δύο τοίχων), poignet (καρπὸς τῆς χειρός).

O o. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον o.

Σημ. Τὸ Ο μένει ἄφωνον ἐν ταῖς λέξεσι *ραοη* (ταῶς), *φαοη* (νεβρός), *Λαοη* (ἰαλλική τις πόλις).

U u. Προφέρεται ὡς τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν υ, οὗ ἡ προφορὰ δὲν διεσώθη παρ' ἡμῶν.

Μετὰ τὸ g, ᾧ πάντοτε ἔπεται, μένει ὅλως ἄφωνον· ὡσαύτως καὶ ὅταν εὐρίσκηται μετὰ τὸ q, οὗ τροποποιεῖ τὴν προφορὰν εἰς λαρυγγικήν· π. χ. *guide* (ὁδηγός), *qui* (ὄστις· πλὴν ἐὰν ἡ συλλαβὴ *gu* εἶναι τελική, π. χ. *aigu* (ὄξυς), ἢ ἔπεται αὐτῇ ἑ· π. χ. *aiguë* (ὄξειζα) ὅτε προφέρεται τὸ u.

Τὸ u φυλάττει τὴν φυσικὴν προφορὰν του ἐν ταῖς λέξεσιν *aiguille* (βελόνη), *aiguiser* (ὀξύνειν), *arguer* (ἐλέγχειν), *sanguification* (αἱματοποίησις), *inextinguible* (ἄσβεστος, ἐπίθ.) καὶ εἰς τινα κύρια, ὡς *de Guise* (Γυϊζης), κλπ. ὡς καὶ ἐν ταῖς *equestre* (ἵππικός), *quintuple* (δεκαπενταπλάσιος), *questure* (ἡ ταμεία), *équitation* (ἵππασία), *équilateral* (ἰσόπλευρος).

Προφέρεται δὲ ὡς ου ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἀπὸ *quadr* ἀρχομένων λέξεων, ὡς *quadruple* (τετραπλοῦς), καὶ ἐν ταῖς *aquarelle* (ὕδρόχρωμα), *loquacité* (ἀδολεσχία), κλπ. ὡς καὶ ἐν ταῖς *aquatique* (ἔνυδρος), *aquatil* (ὕδροχαρής), *équateur* (ἰσημερινός), *équation* (ἐξίσωσις), *sine qua non* (ὃ οὐκ ἄνευ), *in quarto* (εἰς σχῆμα 4ον) καὶ τοῖς κυρίαις ὀνόμασι *Guadeloupe* (πόλις τις τῆς Ἀμερικῆς), *Guadalquivir* (ποταμὸς τις τῆς Ἰσπανίας).

Ἐν ταῖς ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰσαχθείσαις καὶ εἰς *um* ληγουσais λέξεσι τὸ u προφέρεται ὡς ὀ· π. χ. *album* (λευκωμα), *te Deum* (δοξολογία) κλπ.

Y y. Ἐν ἀρχῇ λέξεως ἢ μετὰ δύο συμφώνων προφέρεται ὡς i· καὶ ἐν ταῖς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημμέναις λέξεσιν ἀναπληροῦ τὸ Ἑλλ. υ· π. χ. *yeux* (ὀφθαλμοί), *mystère* (μυστήριον).

Πρὸ τῶν ἐνρίνων m, n, προφέρεται ὡς e· π. χ. *Olympe* (Ὀλυμπος), πλὴν ἐὰν μετὰ τὸ m ἀκολουθῇ n· π. χ. *gymnase* (γυμνάσιον).

Μετὰ δύο φωνήεντων ἢ καὶ μόνον μετὰ φωνῆεν ἀναλογεῖ πρὸς δύο i, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐνοῦται μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος καὶ ἀποτελεῖ διπλοῦν φωνῆεν, τὸ δὲ δεύτερον προφέρεται μὲν ὡς yi ἐπομένου φωνήεντος, ὡς ἀπλοῦν δὲ i ἐπομένου συμφώνου· π. χ. *payer* (πληρώνειν, πρόσφ. πεγαίε), *envoyer* (πέμ-

πειν, πρόφ. ανθοαγιέ), pays (χώρα, πρόφ. πεύ). Πλὴν ἐν ταῖς λέξεσι bayer (χαίνειν, πρόφ. μπαγιέ), bayatte (σίλουρος, πρόφ. μπαγιατά), bayonnette (μπαγιοννέττα), mayonnaise (εἶδος ἐμβάμματος), Bayard (Βαγιαρδός).

Τὸ ληκτικὸν y μετὰ προηγουμένου e ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διπλοῦν φωνῆεν=ei καὶ προφέρεται ὡς é.

Περὶ προφθοῶς τῶν διπλῶν καὶ τριπλῶν φωνέντων.

Ai, ai. Προφέρεται ὡς è· π.χ. main (χείρ), j'aime (ἀγαπῶ).

Προφέρεται μόνον ὡς a ἐν τῇ λέξει douairiere (ἐπίκληρος χήρα) καὶ τισιν ὀνόμασι κυρίως Cavaignac, Montaigne, ὡς καὶ ὅταν ἀκολουθῇ l, ὅτε τὸ i ὑγραίνει τὴν προφορὰν τοῦ l· π.χ. travail (ἐργασία, πρόφ. τραβάγ), corail (κοράλλιον, πρόφ. κοράγ).

Σημ. Ἐν τῇ ἐνεργ. μετοχῇ καὶ τῷ παρατατικῷ τοῦ ρ. faire (ποιεῖν) καὶ τοῖς συνθέτοις ἐξ αὐτοῦ, τὸ διπλοῦν φωνῆεν ai προφέρεται ὡς e ἄφωνον· π.χ. faisant (πρόφ. φ'ζάν), ὁμοίως καὶ ἐν τῇ λέξει faisan (φασιανός).

Ae, ae. Προφέρεται ὡς é· π.χ. aegagre (αἰγαγρός). Ὡς a ἐν τῇ λέξει Caen (Γαλλικὴ τις πόλις) καὶ ταῖς ἐκ ταύτης παραγώγοις.

Au, au. Προφέρεται ὡς o· π.χ. pauvre (πτωχός), aumône (ἐλεημοσύνη).

Ei, ei. Προφέρεται ὡς é· π.χ. peine (κόπος), ἐπομένου δὲ l, τοῦτο ὑγραίνεται· π.χ. soleil (ἥλιος), conseil (συμβουλή).

Eu, eu. Ἀντίστοιχος φωνὴ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ δὲν ὑπάρχει· ἢ προφορὰ τοῦ διπλοῦ τούτου φωνήεντος μετέχει ἄμα καὶ τοῦ e καὶ τοῦ o· διὸ καὶ διὰ ζώσης μόνον διδάσκεται· π.χ. bleu (κυανός), peu (ὀλίγον).

Τὸ e μένει ἄφωνον ὅλως ἐν τοῖς τύποις τοῦ ρήματος avoir (ἔχειν) π.χ. eu, eue, j'eus, tu eus κλπ. Ὡσαύτως καὶ ἐν ταῖς λέξεσι gageure (στοίχημα), vergeure (ράβδωσις) man-geure (φάγωμα).

Oe, oe. Προφέρεται ὡς é καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὴν Ἑλλ. οι

ἐν ταῖς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημμέναις λέξεσι· π. χ. oedème (οἰδήμα), Oedipe (Οἰδίπους).

Ἐν μέσῳ λέξεως ἀποτελεῖ δίφθογγον καὶ ἢ προφέρεται ἕκαστον τῶν φωνηέντων κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ προφοράν, π.χ. la roële (τὸ τηγάνιον, πρόφ. ποέλ), ἢ προφέρεται ὡς οα, ὡς ἐν ταῖς λέξεσι le roële (ἡ θερμάστρα, πρόφ. ποάλ), roëlier (θερμαστροποιός, πρόφ. ποαλιέ), moelle (μυελός), moelleux (μυελώδης), moelleusement (μαλακῶς).

Ou, ou. Προφέρεται ὡς ἡ ἡμετέρα δίφθογγος ου· π. χ. trou (ὀπή), fou (τρελλός), courir (τρέχειν), amour (ἔρωσ).

Eau, eau. Προφέρεται ὡς τὸ διπλοῦν φωνῆεν au· π. χ. beau (ῶραῖος).

Oue, oue. Τριπλοῦν φωνῆεν καὶ προφέρεται ὡς ου· π. χ. dévouement (ἀφοσίωσις).

Oeu, oeu. Τριπλοῦν φωνῆεν καὶ προφέρεται ὡς τὸ διπλοῦν φωνῆεν eu· π. χ. oeuf (ὠόν), boeuf (βοῦς).

Oui, oui. Τριπλοῦν φωνῆεν καὶ προφέρεται ὡς ου. Τούτῳ ὅμως πάντοτε ἔπεται ὑγρὸν l· π. χ. bouillon (ζωμός), fouille (ἀνασκαφή).

Τὰ τριπλᾶ φωνήεντα eui, oei, uei εὔρηται πάντοτε πρὸ ὑγροῦ l, προφέρονται δὲ ὡς τὸ διπλοῦν eu· π. χ. oeil (ὄφθαλμός), feuille (φύλλον), orgueil (ὑπεροψία) Ὡσχύτως καὶ τὸ διπλοῦν φωνῆεν ui προφερόμενον ὡς u· π. χ. cuillère (κοχλιάριον).

Ἐὰν ἐπὶ τινος τῶν διπλῶν ἢ τριπλῶν φωνηέντων ὑπάρξη διαλυτικὸν σημεῖον ἢ τόνος, προφέρεται χωριστὰ ἕκαστον καὶ ἀποτελεῖ ἰδίαν συλλαβὴν· π. χ. Achéloüs (Ἀχελῷος), réunir (ἐνοῦν), fléau (μάστιξ, πρόφ. φλεώ), obéir (ὑπακούειν), haïr (μισεῖν), poète (ποιητής), aérer (ἀερίζειν) κλπ.

Περὶ προφορᾶς τῶν δίφθόγγων.

Ὡς εἶπομεν ἤδη, ἢ κατὰ συνίζησιν συνεχφώνησις δύο φωνηέντων καλεῖται δίφθογγος (diphthongue) καὶ ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν ἢ καὶ μετὰ συμφώνων συλλαβὴν.

Σημ. α'. Τὸ ἕτερον τῶν συνεχφωνουμένων φωνηέντων δύναται

νά ἢ καὶ διπλοῦν ἢ καὶ ἀμφοτέροι, ἐνίοτε δὲ καὶ τριπλοῦν. Οὕτω καὶ λέξεις pied (πούς), vieux (γέρον), juin (Ἰούνιος), jouir (ἀπολαύειν), niais (ἀπτῆν, μωρός), boueux (βορβορώδης), bleuir (ποιεῖν κυανοῦν), foin (χιλός), εἰσὶ λέξεις μονοσύλλαβοι. Αἱ fiancé (μνηστήρ), fierté (ὑπερηφάνεια) κλπ. εἰσὶ δισύλλαβοι κλπ.

Ἡ δίφθογγος οἱ προφέρεται μεταξύ τῆς φωνῆς οα καὶ ουκ· π. χ. moi (ἐγώ), loi (νόμος), roi (βασιλεύς).

Σημ. β'. Ἐὰν ἐπὶ τοῦ ἰ ὑπάρχη διαλυτικόν, ἡ δίφθογγος οἱ προφέρεται διηρημένως· π. χ. coi (ἤρεμος, πρόφ. κοή).

Περὶ προφορᾶς τῶν συμφώνων.

B, b. Προφέρεται ὡς σκληρὸν π, περίπου ὡς μπ, ἄνευ ὅμως ἐνρίνου προφορᾶς· π. χ. barbe (γένειον), barbare (βάρβαρος). Ἐπομένου s ἢ t, τὸ b προφέρεται ὡς p· π. χ. absence (ἀποδημία), observer (παρκατηρεῖν), obtenir (ἐπιτυγχάνειν).

Ἐν ταῖς λέξεσι plomb (μόλυβδος), aplomb (κάθετος), d'aplomb (καθέτως), μένει ὅπως ἄφωνον.

C, c. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον κ· π. χ. cabane (καλύβη), clou (ἦλος), cocotier (κοκκοφοίνιξ), coeur (καρδία), croire (πιστεύειν). Πρὸ τῶν φωνηέντων ὅμως e, i καὶ y ἢ ὅταν ὑπ' αὐτὸ ὑπάρχη ὑπόστιξις (cédille), προφέρεται ὡς σ· π. χ. citoyen (πολίτης), certain (ἀσφαλής), cypres (κυπάρισσος), façon (τρόπος), façade (πρόσοψις), reçu (εἰλημμένος). Ἐν τῇ λέξει second (δεύτερος) καὶ ταῖς ἐκ ταύτης παραγώγοις προφέρεται ὡς g.

Τὸ τελικὸν c μένει ἄφωνον· π. χ. banc (θρανίον), broc (οἰνοχόη)*, croc (ἀρπάγη), estomac (στόμαχος), blanc (λευκός), tabac (καπνός), porc (χοῖρος), tronc (κορμός), franc (εἰλικρινής) κλπ.

Πλὴν ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσιν· aspic (ὄφις ἀσπίς), avec (μετά), bec (ράμπος), bivac (νοκτοφυλακή, καταυλισμός), bloc (ὄγκος λίθου), bouc (τράγος), broc (ὄβελός), choc (σύγκρουσις), due (δούξ), échec (ζατρίκιον), hamac (ναυτικὴ κρεμαστὴ κλίνη), lac (λίμνη), pic (ἄξινη, ὄρος), public (δημόσιος), sac (θύλακος), sec (ξηρός), suc (χυμός, ὀπός), de

bric et de broc (ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ). ἐν δὲ τῇ λέξει donc (λοιπὸν) προφέρεται ἐν ἀρχῇ προτάσεως καὶ ὅταν ἀκολουθῇ λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος.

Τὸ c μετὰ τοῦ h ἀποτελεῖ τὸν φθόγγον ch, ὅστις προφέρεται ὡς δασύτατον σ (ὡς προφέρουσι παρ' ἡμῶν τὸ σ οἱ Θηβαῖοι ἀγρόται). π. γ. chien (κύων), chapeau (πέλιος).

Ἐν δὲ ταῖς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἢ ἄλλης τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν εἰλημμέναις λέξεσιν ὁ φθόγγος ch προφέρεται ὡς κ· π. γ. archonte (ἀρχων), anachorète (ἀναχωρητής), Christ (ὁ Χριστός), écho (ἤχώ), archange (ἀρχάγγελος), Melchisédec (Μελχισεδέκ), Achmet (Ἀχμέτ), Munich (Μόναχον).

Ἐν πολλοῖς ὅμως διετηρήθη ἡ γαλλικὴ προφορὰ τοῦ φθόγγου ch· π. γ. chimie (χημεία), architecte (ἀρχιτέκτων), Achille (Ἀχιλλεύς), Michel (Μιχαήλ), κλπ. οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν τῷ Michel-Ange (Μιχαήλ-Ἀγγελος).

Ἐν δὲ τῇ λέξει Almanach (ἡμερολόγιον) ὁ φθόγγος ch μένει ἄφωνος.

Τὸ cc ἐπομένου e ἢ i προφέρεται ὡς ξ· π. γ. accepter (δέχεσθαι), accident (συμβεβηκός).

D, d. Προφέρεται ὡς σκληρὸν τ, περιόπου ὡς ντ, ἀλλ' ἄνευ ἐνρίνου προφορᾶς· π. γ. donner (διδόναι), double (διπλοῦς).

Ἐν τέλει λέξεως μένει ἄφωνον· π. γ. grand (μέγας), nid (φωλεά), pied (πούς), πλὴν ἐν τῇ λέξει sud (Νότος) καὶ ἐν τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν, ὅταν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχη φωνῆεν· π. γ. David, Alfred.

Τὸ τελικὸν d προφέρεται ὡς t, ἐὰν ἡ ἀκόλουθος λέξις ἀρχηται ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ μεθ' οὗ συνεκφωνεῖται· π. γ. profond abîme (βαθεῖα ἄβυσσος, πρόφ. profont-abîme), grand homme (μέγας ἀνὴρ, πρόφ. grant-om), πλὴν ἐν τῇ λέξει Nord est (βορειοανατολικός), ἐν ᾗ ἀκούεται ὡς d.

Σημ. Τὸ διπλοῦν d προφέρεται ὡς τὸ ἀπλοῦν, πλὴν ἐν ταῖς λέξεσιν addition (πρόσθεσις), reddition (παράδοσις), adduc eur (προσαγωγός).

F, f. Προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν φ· π. γ. fanfaron (κομπαστής).

Ὡς τελικὸν δὲν ἀκούεται ἐν ταῖς λέξεσι· clef (κλείς), cerf (ἔλαφος), oeuf frais (ὦν νωπὸν), oeuf dur (ὦν σκληρόν), cerf volant (ἀετὸς τῶν παιδῶν), cerf-dix-cors (κυνηγ. ἔλαφος ἑπταετής), nerf-de-boeuf (βούνευρον), chef-d'oeuvre (ἀριστούργημα), boeuf salé (τεταρριχευμένον βόειον), boeuf frais (νωπὸν βόειον), boeuf gras (πάχος βόειον), ὡς καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ τῶν nerf (νεῦρον), boeuf (βοῦς), oeuf (ὦν) καὶ ἐν τοῖς κυρίοις ὀνόμασι πόλεων Neufchâteau, Neufchâtel, La Neuf ville.

G, g Προφέρεται ἐν γένει ὡς τραχὺ γκ, ἄνευ ἐνρίνου προφορᾶς· π. χ. gloire (δόξα), griffe (ὄνυξ ἀρπακτικοῦ), garde (φρουρά), gain (κέρδος), goguenard (γελωτοποιός).

Πρὸ τῶν φωνηέντων e, i, y προφέρεται ὡς j· π. χ. géant (γίγας), gibier (κυνήγιον), gymnase (γυμνάσιον).

Τὸ g ἀκολουθοῦμενον ὑπὸ τοῦ n ἐν μέσῳ λέξεως ἀποτελεῖ ὑγρὸν φθόγγον νι· π. χ. gagner (κερδαίνειν), poignard (ἐγχειρίδιον), agneau (ἄμνός).

Προφέρεται δὲ ὡς gue ἐν ἀρχῇ λέξεως, ὡς gnomon (γνώμων) ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν μέσῳ λέξεως, ὡς agnat (συγγενής ἐξ ἀρρενογονίας), ignition (πυράκτωσις), cognat (συγγενής ἐκ θηλυγονίας), ignicole (πυρολάτρης), igné (πύρινος), inexpugnable (ἀπόρθητος), Progné (Πρόκνη), regnicole (αὐτόχθων), stagnant (στάσιμος).

Ἐν τέλει λέξεως τὸ g ἐν γένει δὲν ἀκούεται· π. χ. coing (κυδώνιον), doigt (δάκτυλος), étang (λίμνη, ἔλος), vingt (εἴκοσι), legs (κληροδότημα). Πλὴν ἐν τισὶ λέξεσιν, ὡς joug (δεσμός), grog (γκρόγκ, ποτὸν οἶνοπνευματῶδες), zigzag (ἐλιγμός) καὶ εἴ τις ἄλλη. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν μέσῳ λέξεως εἶναι ἄφωρον, ὡς ἐν ταῖς λέξεσι signet (σελιδοδείκτης, πρόφ. σινέ), vingtaine (εἰκοσάς), longtemps (ἐπὶ πολὺ), bourgmestre (Δήμαρχος ἐν Γερμ. πόλεσι) καὶ τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν, ὡς Magdelaine, Regnaud, Regnard.

Τὸ gg, ἐὰν ἀκολουθῆται ὑπὸ e, προφέρεται gj, π. χ. suggérer (προτρέπειν), suggestion (εἰσήγησις).

Τὸ τελικὸν g, ἐὰν ἀκολουθῆ λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος, προφέρεται ὡς k· π. χ. sang et eau (αἷμα καὶ ὕδωρ, προφ.

σάνκ-ε-ώ), un long oubli (μακρὰ λήθη, προφ. λόνκ-ουμπλι) κτλ.

H, h. Οὐδέποτε προφέρεται καὶ εἶναι διττόν, α') δασύ (aspiré), ὅτε ἀνταγοεῖ πρὸς σύμφωνον καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὐδεμίαν ἀσκειῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ τελικοῦ φωνήεντος ἢ συμφώνου προηγουμένης λέξεως· π. χ. le héros (ὁ ἥρωας), la hache (ὁ πέλεκυς), les homards (οἱ ἀστρακοὶ) κτλ.

β') "Αφωνον (muet), ὅτε λογίζεται ὡς μὴ ὑπάρχον καὶ οὐδὲως ἐμποδίζει τὴν ἔκθλιψιν ἢ τὴν ἔνωσιν τοῦ τελικοῦ συμφώνου τῆς προηγουμένης λέξεως μετὰ τοῦ ἀκολουθοῦ αὐτῷ φωνήεντος τῆς εἰς ἣν ἀνήκει λέξεως· π. χ. l'homme (ὁ ἄνθρωπος), l'habit (τὸ ἔνδυμα), un grand homme (μέγας ἀνὴρ, προφ. γκραντ-όμ).

Σημ. Ἐν μέσῳ λέξεως μεταξὺ δύο φωνηέντων εἶναι πάντοτε δασύ· π. χ. aheurté (ἰσχυρογνώμων), cohue (ὄχλαγωγία), cohérence (συνάφεια).

Μετὰ προηγουμένου t ἢ p ἀποτελεῖ τοὺς φθόγγους th=f, ph=f, οἵτινες τίθενται ἀντὶ τῶν θ καὶ φ ἐν ταῖς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημμέναις λέξεσι· π. χ. théologie (θεολογία), philosophie (φιλοσοφία).

J, j. Προφέρεται ὡς δασύ ἐλληνικὸν ζ· π. χ. joli (εὐμορφος), jardin (κῆπος), jeu (παίγνιον). Οὐδέποτε δὲ εὔρηται πρὸ τοῦ i ἢ πρὸ τοῦ y, οὐδὲ ὡς τελικὸν γράμμα.

K, k. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον κ καὶ εὔρηται μόνον ἐν λέξεσι ξενικῆς· π. χ. kilomètre (χιλιόμετρον), kilogramme (χιλιόγραμμα), kiosque (κιόσκι).

L, l. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον λ· π. χ. laine (ἔριον), lever (ἐγείρειν), louer (ἐπαινεῖν).

Συνεκφωνούμενον μετὰ προηγουμένου i, ἀποτελεῖ ὑγρὸν φθόγγον (mouillé)=λι ἢ γι, ἐὰν μετ' αὐτὸ δὲν ἀκολουθῇ φωνῆεν· π. χ. travail (ἐργασία), conseil (συμβουλή), ail (σκόροδον).

Ἐξαιροῦνται αἱ λέξεις cil (βλεφαρίς), fil (νῆμα), Nil (Νεῖλος) mil (χίλια), exil (ἐξορία), profil (κατατομή), καὶ τὰ εἰς il ἐπίθετα, π. χ. civil (ἀστικός), subtil (λεπτὸς) κτλ.

Καὶ διπλοῦν τὸ l μετὰ προηγούμενου i, ἀποτελεῖ ὑγρὸν φθόγγον· π. χ. fille (κόρη), papillon (ψυχὴ, ἔντ.), bouteille (φιάλη), famille (οἰκογένεια).

Πλὴν ἐν ταῖς ἀπὸ ill ἀρχομέναις λέξεσι· π. χ. illustre (ἔνδοξος) καὶ ταῖς ville (πόλις), mille (χίλιοι), tranquille (ἤσυχος), million (ἑκατομύριον), billion (δισεκατομύριον), village (χωρίον), rupille (κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ), codicille (κωδίκελλος, τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν ὡς Achille (Ἄχιλλεύς), ἐν τοῖσι τῶν εἰς iller ληγόντων ρημάτων π. χ. distiller (διυλίζειν), scintiller (διαλάμπειν), vaciller (κλονεῖσθαι), instiller (ἐνσταλάζειν), καὶ πάσαις ταῖς εἰς illaire καὶ illation ληγούσαις λέξεσιν, ἐν αἷς φυλάττει τὴν φυσικὴν προφορὰν του.

Τὸ τελικὸν l ἀκούεται· π. χ. bal (χορός), chacal (θῶς), fiel (χολή).

Πλὴν ἐν ταῖς ἀκολουθοῦσαις λέξεσι· baril (βαρέλιον), chenil (οἰκημα κυνηγῶν), coutil (κανναβίς), cul (ἔδρα), fournil (ἄρτοκοπεῖον), fusil (ὄπλον), fils (υἴος), gril (ἑσχάρα), gentil (χαρίεις), nombril (ὀμφαλός), outil (ἐργαλεῖον), persil (πετροσέλινον) pouls (σφυγμός), souil (κεκορησμένος), sourcil (ὄφρυς), auls (σκόροδα).

M, m. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον μ· π. χ. mère (μήτηρ), mémoire (μνήμη).

Πρὸ τῶν χειλοφώνων b, p καὶ ἐν τέλει λέξεως προφέρεται ἐνρίνωσ· π. χ. combler (πληροῦν), comparer (συγκρίνειν), pronom (ἀντωνυμία), parfum (ἄρωμα).

Πλὴν ἐν ταῖς λέξεσι hem (ἐπιφ. αἷ), idem (τὸ αὐτό), item (προσέτι) καὶ τοῖς πλείστοις τῶν κυρίων ὀνομάτων· π. χ. Sem (Σήμ), Cham (Χάμ) κλπ.

Μένει ἄφωνον ἐν ταῖς λέξεσιν automne (φθινόπωρον)—οὐχὲ ὅμως καὶ τῇ ἐκ τούτης παραγωγῇ automnal (φθινοπωρινός)—damner (κολάζειν), condamner (καταδικάζειν) καὶ ταῖς ἐκ τούτων παραγωγαίς.

N, n. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον ν· π. χ. nocce (γάμος), mener (ὀδηγεῖν), bénir (εὐλογεῖν).

Ἐπομένου συμφώνου τὸ n προφέρεται ἐνρίνωσ· π. χ. ancre (ἄγκυρα), banque (τράπεζα), enfant (παῖς). Ὡσαύτως καὶ ἐν τέλει λέξεως· π. χ. chacun (ἕκαστος), bien (καλῶς), bon

(καλός), καὶ ἐν ταῖς λέξεσιν enivrer (μεθύσκειν), enorgueillir (ἐμπνέειν ὑπερηφάνειαν).

Τὸ διπλοῦν η προφέρεται ὡς τὸ ἀπλοῦν· π.χ. année (ἔτος).

Πλὴν ἐν ταῖς λέξεσιν annales (χροινικά), annexe (παράρτημα), annuler (ἀκυροῦν), connivence (συνενοχί), inné (ἔμφυτος), innome (ἀνώνομος), innover (νεωτερίζειν) καὶ κυρίως τισιν ὀνόμασιν, ἐν οἷς διακεκριμένως ἀκούονται ἀμφοτέρω τὰ η.

Μένει ἄφωνον ἐν τῇ λέξει Monsieur (κύριος).

P, p. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον π· π.χ. père (πατήρ), pape (πάπας), cap (ἀκρωτήριον).

Μένει ἄφωνον ἐν μέσῳ λέξεως ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσι· baptême (βάπτισμα), compte (λογαριασμός), dompter (δαμάζειν), exempt (ἐξηρημένος), prompt (ταχύς), sculpter (λαξεύειν), sept (ἑπτὰ), temps (χρόνος), printemps (ἔαρ), longtemps (ἐπὶ πολὺ), je romps, tu romps, il rompt (θραύω κλπ.) καὶ ταῖς ἐκ τούτων συνθέτοις ἢ παραγωγοῖς, πλὴν τῶν Septembre (Σεπτέμβριος), septénaire (ἑπταετία), septennal (ἑπταετής), septuple (ἑπταπλοῦς), les septante (οἱ ἑβδομήκοντα), exemption (ἐξαιρέσις), contempteur (καταφρονητής), ἐν αἷς, καίτοι παραγωγοῖς ἐξ ἐκείνων, τὸ p προφέρεται.

Τὸ τελικόν p μένει ἄφωνον· π.χ. drap (ἐριοῦχον), loup (λύκος), camp (στρατόπεδον), champ (ἀγρός), cer (κλήμα ἀμπέλου) κλπ.

Πλὴν ἐν ταῖς λέξεσι cer (πέδη), ceps (πέδα), cap (ἀκρωτήριον), laps (πεπτωκός, προφ. λάπς), relaps (ἐπαναπεπτωκός, προφ. ρελάπς), Aler (Ἀλέπιον).

Τὸ τελικόν p τῶν ἐπιρ. trop (λίαν) καὶ beaucoup (πολὺ) προφέρεται ἐὰν ἀκολουθῇ λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος· π.χ. il est trop étroit (εἶναι λίαν στενός), il a beaucoup étudié (ἐμελέτησε πολὺ).

Q, q. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον κ, ἀλλὰ λίαν οὐρανισκοφώνως, ἀκολουθεῖται δὲ πάντοτε ὑπὸ τοῦ u, ὕπερ μένει ἄφωνον· π.χ. quatre (τέσσαρες), liquide (ὕγρον).

Πλὴν ἐν ταῖς λέξεσι cinq (πέντε), coq (ἀλέκτωρ), ἐν αἷς δὲν ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ u· π.χ. cinq loups (πέντε λύκοι). Μένει ἄφωνον ἐν τῇ λέξει coq d'Inde (Ἰνδαλεκτρυών) καὶ ἐν τῇ cinq (πέντε), ἐπομένης λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ συμφώνου.

R, r. Προφέρεται σχεδὸν ὡς δύο ἡμέτερα ρ· π.χ. rire (γέ-

λως, προφ. ροίρρ), or (χρυσός, προφ. όρρ), soupír (στεναγμός, προφ. σουπίρρ).

Τò τελικόν r τῶν εἰς er πολυσυλλάβων λέξεων μένει ἄφωνον· π. χ. aimer (ἀγαπᾶν), danger (κίνδυνος), sentier (ἀτραπός).

Πλὴν ἐν ταῖς amer (πικρός), belvédér (ὕπερῳ), cancer (καρκίνος), cuiller (κοχλιάριον), enfer (κόλασις), éther (αἰθήρ), fier (ὕπερῳφανος), hier (χθές), hiver (χειμῶν), mâchefer (ἰὸς σιδήρου), cher (προσφιλής), ver (σκώληξ), Lucifer ('Εωσφόρος), spencer (κολόβιον), καὶ ἐν γένει ἐν τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν· π. χ. Esther ('Εσθήρ), Jupiter (Ζεὺς), καὶ ἐν τοῖς εἰς ier ἐπιθέτοις· π. χ. régulier (κανονικός).

Εἶναι ἄφωνον ἐν ταῖς λέξεσι· monsieur (κύριος), messieurs (κύριοι), gars (ἀγόρι), oubliaeur (πλᾶκουντοπώλης).

S, s. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον σ, ἀλλὰ κατὰ τι λεπτότερον· π.χ. sensible (εὐαίσθητος), sens (αἰσθήσεις, πρόφ. σάνς).

Προφέρεται δὲ ὡς ζ α') μεταξὺ δύο φωνηέντων· π. χ. raison (λόγος), prison (φυλακή).

ε') Ἐν ταῖς ἐκ τοῦ Λατιν. trans συνθέτοις λέξεσι· π. χ. transit (διαμετακόμισις), transitif (μεταβατικός), transiger (συμβιβάζομαι), transition (μετάβασις), transaction (σύμβασις), πλὴν τοῦ transir (καταψύχειν) καὶ Transylvanie (Τρανσυλθανία).

γ') Ἐν ταῖς Alsace, alsacien, balsamine (βαλσαμίνη), balsamique (βαλσαμικός).

δ') Ἐν αἰς λέξεσι μετὰ τὸ s ἔπεται b ἢ d· π. χ. presbytère, Asdrubal.

ε') Ὅταν τελικόν ὄν συνεχφωνῆται μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ τῆς ἀκολουθοῦ λέξεως· π. χ. les enfants (τὰ παιδία).

Ἐν τοῖς συνθέτοις, ὧν τὸ δεύτερον συνθετικόν ἄρχεται ἀπὸ s, φυλάττει τοῦτο τὴν φυσικὴν προφορὰν του· π. χ. parasol (ἀλεξήλιον), soubresaut (ἀνατιναγμός), monosyllabe (μονοσύλλαβος), présupposition (προϋπόθεσις). Ὡσαύτως ἐν ταῖς τύποις τοῦ ἀχρ. ρ. gésir (κεῖσθαι), nous gisons κλπ. φυλάττει τὴν φυσικὴν προφορὰν του.

Ἐν τέλει λέξεως εἶναι ἐν γένει ἄφωνον· π. χ. hommes (ἄνθρωποι), bas (χαμηλός), gras (παχὺς) κλπ.

Πλὴν ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσιν· as (ἄσσος), atlas (ἄτλας), moeurs (ἤθη), aloès (ἀγάλλοχον), albinos (λευκαίθιοψ), bis (δίς), cens (κῆντος, ἀπογραφή), blocus (ἀποκλεισμός), cortès (αἱ Ἰσπανικαὶ Βουλαί), foetus

(ἔμβρυον), fils (υἴος), gratis (δωρεάν), jadis (ποτέ), iris (ἴρις), mais (ἀραβίσσιτος), Mars ("Αρης), métis (ἀμφιγενής ἐξ Εὐρωπαϊοῦ καὶ Ἰνδοῦ ἢ τανάπαλιν), laps et relaps (ἀσπασθεὶς τὸν χριστιανισμὸν καὶ ἀποσκιρτήσας), biceps (δικέφαλος), forceps (ἐμβρουλικός), en sus (τὸ ἐπὶ πλέον), lis (κρίνον), omnibus (μέγα λεωφορεῖον), ours (ἄρκτος), prospectus (προκήρυξις), rebus (γρίφος), sinus (ἡμίτονον, κόλπος), vis (ἔλιξ), tournevis (κοχλιοστρόφιον), vasistas (κινητὸν μέρος πύλης, πυλῖς).

Αἱ λέξεις sens, plus, tous διαφοροῦνται ὡς πρὸς τὴν προφορὰν τοῦ τελικοῦ s· π. χ. tous nos sens (πρόφ. σάνς=πᾶσαι αἱ αἰσθήσεις μας), cela n'a pas de sens (τοῦτο δὲν ἔχει σημασίαν), dans quel sens (ἐν ποίᾳ σημασίᾳ)· ἐν ταῖς φράσεσι ταύταις τὸ s προφέρεται· τούναντίον δ' ἐν ταῖς ἐξῆς le sens commun=ὁ κοινὸς νοῦς, en dépit de bon sens=παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον.

Ὡσαύτως τὸ plus (πλέον) ἔχει s ἐκφωνούμενον· π. χ. je dis plus (λέγω ἐπὶ πλέον), il n'y a plus (δὲν ἔχει πλέον), λαμβανόμενον ὁμως πρὸς σχηματισμὸν τῶν παραθετικῶν ἔχει ἄφωνον τὸ τελικὸν s· π. χ. plus beau (ώραιότερος).

Τὸ δὲ tous (ἅλοι), λαμβανόμενον μὲν ὡς οὐσιαστικὸν ἔχει τὸ s ἐκφωνούμενον· π. χ. venez tous (ἔλθετε ἅλοι), ὡς ἐπίθετον ὁμως ἐν συνοδείᾳ οὐσιαστικοῦ ἔχει τὸ s ἄφωνον· π. χ. tous mes amis (πάντες οἱ φίλοι μου).

Ἐν τοῖς κυρίοις ὀνόμασι συνήθως τὸ τελικὸν s προφέρεται· π. χ. Bacchus (Βάχχος), Chalcis (Χαλκίς), Pallas (Παλλάς), Délos (Δῆλος). Πλὴν ἐν τοῖς Mathias, Denis, Louis, Thomas, Judas, Dumas, Nicolas, Jésus, Jésus-Christ (προφ. ζεζὺ-κρί).

Τὸ ss προφέρεται ὡς ἀπλοῦν s.

T, t. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον τ· π. χ. tâter (ψηλαφεῖν). tôte (κεφαλή).

Ἐν τέλει λέξεως μένει ἐν γένει ἄφωνον· π. χ. état (κατάστασις), pont (γέφυρα), il avait (εἶχε), κλπ. συνεχφωνεῖται ὁμως πάντοτε μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος ἐπομένης λέξεως· π. χ. tout à coup (αἴφνης), tôt ou tard (ταχύτερον ἢ βραδύτερον), il est aimable (εἶναι ἀξιέραστος).

Τὸ τελικὸν t προφέρεται ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσιν· alphabet (ἀλφάβητος), a bject (ἀγενής), brut (ἀκατέργαστος), chut (ἐπιφ. σιωπή!), contact (ἐπαφή), dot (προίξ), correct (ἀκριβής), direct (εὐθύς), déficit (τὸ ἐλλεῖπον), fat (προπετής), granit (γρανίτης), exact (ἀκριβής), échec et mat (τὸ τελευταῖον κτύπημα ἐν τῷ ζατρικίῳ), infect (μεμολυσμένος), lest (ἔρμα), luth (χέλυς), net (καθαρός), pat (ἐν τῷ ζατρικίῳ, ἐκμηδέ-

νισις τοῦ παιγνίου), préterit (παρρωχημένος), rapt (ἀπαγωγή), rit (δόγμα
θηρησ.), est (ἀνατολή), ouest (δύσις), strict (συνεσφιγμένος), tact (ἀφή),
toast (πρόποισις), transit (διαμετακόμισις), vivat (ζήτω!), zénith (ζενίθ),
zist et zest (ἔτσι κ' ἔτσι), le Christ (ὁ Χριστός).

Ἐν δὲ ταῖς λέξεσιν aspect (ὄψις), respect (σέβας), circospect (περι-
εσκεμμένος), μόνον τὸ c ἀκούεται οὐχὶ δὲ καὶ τὸ t.

Τὸ t προφέρεται ὡς s·

α') Ἐν ταῖς εἰς tial, tiel, tion ληγούσαις λέξεσιν, ἂν μὴ
προηγῆται τῶν καταλήξεων τούτων s ἢ x· π. χ. partial (με-
ροληπτικός), essentiel (οὐσιώδης), nation (ἔθνος).

β') Ἐν ταῖς εἰς tie ληγούσαις λέξεσιν, ἂν τῆς καταλήξεως
ταύτης προηγῆται φωνῆεν· π. χ. démocratie (δημοκρατία),
diplomatie (διπλωματία), prophétie (προφητεία), facétie
(χαριεντισμός).

γ') Ἐν ταῖς εἰς tieux λήγουσιν ἐπιθέτοις, καὶ τοῖς εἰς tien
κυρίοις καὶ ἐθνικοῖς· π. χ. ambitieux (φιλόδοξος), Domitien
(Δομιτιανός), Vénitien (Ἐνετός).

δ') Ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσιν· insatiable (ἀκόρεστος), satiété
(κόρος), initier (μυεῖν), balbutier (ψελλίζειν), ineptie (ἀβελ-
τηρία), inertie (ἀδράνεια), patient (ὑπομονητικός), quotient
(πηλίκον).

ε') Ἐν πάσαις ταῖς ἐκ τῶν ἀνωτέρω λέξεων συνθέτοις ἢ
παραγώγοις· π. χ. essentiellement (οὐσιωδῶς), impartial
(ἀμερόληπτος), national (ἐθνικός), κλπ.

Ὁ φθόγγος th μένει ἄφωνος ἐν ταῖς λέξεσιν asthme (ἀσθμα),
asthmatique (ἀσθματικός), isthme (ισθμός), ἐν αἷς τὸ s προ-
φέρεται ὡς z.

V, v. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον b· π. χ. vive (ζήτω),
vrai (ἀληθής).

Τὸ διπλοῦν W, w τίθεται ἐν ταῖς ξενικαῖς λέξεσι καὶ προ-
φέρεται ὡς v· π. χ. wagon (σιδηρ. ἄμαξ), Wagram (Βα-
γράμη), Westphalie (Βεστφαλία), ἢ ὡς ou· π. χ. whig
(Οὐίγος), whist (εἶδος χαρτοπαιγνίου), whisky (εἶδος ποτοῦ),
ἢ ὡς u· π. χ. Newton (Νεύτων), Newcastle (Νεοκαστέλλη).

X, x. Προφέρεται συνήθως ὡς τὸ ἡμέτερον ξ· π. χ. ax^e (ἄξων), exposer (ἐκπιθέναι).

Προφέρεται ὡς σ ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσιν· Auxerre, Auxerrois, Auxonne, Aix (en Provence), Bruxelles, Cadix, dix (δέκα), six (ἕξ), soixante (ἐξήκοντα), coccyx (κόκκυξ).

Προφέρεται ὡς ζ ἐν ταῖς ἐξῆς: sixain (ἑξάστιχον), sixième (ἕκτος), dixième (δέκατος), deuxième (δεύτερος), dix-huit (δέκα ὀκτώ), dix-neuf (δέκα ἑννέα).

Προφέρεται ὡς gx ἐν ταῖς λέξεσι ταῖς ἀρχομέναις ἀπὸ ex, ἀκολουθοῦντος φωνήεντος· π. χ. exécuter (ἐκτελεῖν), examiner (ἐξετάζειν), exhaler (ἀναδιδόναι ἀτμούς), καὶ τισι κυρίως Xavier, Xénophon, Ximénès, Xanthe, Xanthippe, Xerxès (=Gzercésse).

Τὸ τελικὸν x μένει ἄφωνον· πλὴν ἐν τοῖς ἐξῆς: préfix (ὠρισμένος), καὶ τοῖς ξενικοῖς borax (βόραξ), index (δείκτης δάκτυλος), sphinx, pharynx, Styx, Fairfax.

Τὸ τελικὸν x ἐνούμενον μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φωνήεντος ἀκολουθοῦ λέξεως προφέρεται ὡς z· π. χ. affreux état (φρικώδης κατάστασις), aux armes (εἰς τὰ ὄπλα), six ans (ἕξ ἔτη), dix arbres (δέκα δένδρα), deux enfants (δύο παιδία), aux uns et aux autres (καὶ τοῖς μὲν καὶ τοῖς δέ).

Z, z. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον ζ· π. χ. zone (ζώνη), zigzag (ἐλιγμός).

Ἐν τέλει λέξεως μένει ἄφωνον, ἐνοῦται ὅμως μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φωνήεντος ἐπομένης λέξεως· π. χ. venez ici (ἔλθετε ἐδῶ), chez eux (παρ' αὐτοῖς).

Ἐν τῇ λέξει gaz (φωταερίον) προφέρεται τὸ τελικὸν z, ὡς καὶ ἐν τοῖς κυρίως ὀνόμασιν, ἐν οἷς προφέρεται τραχύτερον· π. χ. Suez=Suetz, Alvarez, Rodez κλπ.

Ἐν δὲ ταῖς seltz, Goritz, Austerlitz, Sedlitz, προφέρεται ὡς ss.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Μέρον τοῦ λόγου.

Τὰ μέρη τοῦ λόγου=les parties du discours εἶναι δέκα,
τὰ ἑξῆς :

- 1) L'article (τὸ ἄρθρον),
- 2) Le nom ou substantif (τὸ ὄνομα),
- 3) L'adjectif (τὸ ἐπίθετον),
- 4) Le pronom (ἡ ἀντωνυμία),
- 5) Le verbe (τὸ ρῆμα),
- 6) Le participe (ἡ μετοχή),
- 7) L'adverbe (τὸ ἐπίρρημα),
- 8) La préposition (ἡ πρόθεσις),
- 9) La conjonction (ὁ σύνδεσμος),
- 10) L'interjection (τὸ ἐπιφώνημα). *ὡς ἔδω*

Τούτων τὰ μὲν ἑξ᾽ πρῶτα εἶναι κλιτὰ=variables, τὰ δὲ
λοιπὰ ἄκλιτα=invariables.

Τὰ γένη=genres εἶναι δύο, le masculin (τὸ ἀρσενικόν),
le féminin (τὸ θηλυκόν).

Οἱ ἀριθμοὶ=nombre εἶναι δύο, le singulier (ὁ ἐνικός), le
pluriel (ὁ πληθυντικός).

Αἱ πτώσεις=cas εἶναι ἕξ :

- 1) Nominatif (ὀνομαστική).
- 2) Génitif (γενική).
- 3) Datif (δοτική).
- 4) Accusatif (αἰτιατική).
- 5) Vocatif (κλητική).
- 6) Ablatif (ἀφαιρετική).

Ἐν τῇ κλίσει τῶν πτωτικῶν εἰσὶ πάντοτε ὅμοιαι ὡς πρὸς τὸν
σχηματισμὸν ἢ ὀνομαστικὴ πρὸς τὴν αἰτιατικὴν καὶ ἡ γενικὴ
πρὸς τὴν ἀφαιρετικὴν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἀριθμοῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ ἄρθρου=De l' article.

Ὡς καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, οὕτω καὶ ἐν τῇ Γαλλικῇ προτάσσεται τῶν ὀνομάτων τὸ ἄρθρον, ὅταν ταῦτα ὡς γνωστὰ καὶ ὠρισμένα.

Τὸ ὀριστικὸν ἄρθρον=l' article défini εἶναι διὰ μὲν τὸ ἀρσενικὸν γένος le, διὰ τὸ θηλυκὸν la καὶ διὰ τὸν πληθυντικὸν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν les· π. χ. le père (ὁ πατήρ), la mère (ἡ μήτηρ), les pères (οἱ πατέρες), les mères (αἱ μητέρες).

Ἐπειδὴ οἱ Γάλλοι στεροῦνται πτωτικῶν καταλήξεων, τὸ ὄνομα ἐν τῇ κλίσει οὐδεμίαν μεταβολὴν πάσχει, ὡς οὐδὲ τὸ ἄρθρον. Πρὸς δὴλώσιν ὅμως τῶν σχέσεων, ἃς παριστῶσιν αἱ πτώσεις, προτάσσεται τοῦ ἄρθρου ἐν μὲν τῇ γενικῇ καὶ τῇ ὁμοίᾳ ταύτῃ κατὰ τὸν τύπον ἀφαιρετικῆς ἢ πρόθεσις de, ἐν δὲ τῇ δοτικῇ ἢ πρόθεσις à.

Ἐὰν τὸ ὄνομα, οὗ προτάσσεται τὸ ἄρθρον, ἀρχηται ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου, τὸ φωνῆεν τοῦ ἄρθρου ἐκθλίβεται ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· π.χ.

Masculin

Feminin

Singulier

Singulier

Nom. et Acc.	l' ouvrier (ὁ ἐργάτης)	l' âme (ἡ ψυχὴ)
Gén. et Abl.	de l' ouvrier	de l' âme
Dat.	à l' ouvrier	à l' âme
Vocat.	ô ouvrier	ô âme.

Τὸ πάθος τοῦτο τοῦ ἄρθρου καλεῖται élision (ἐκθλιψις), τὸ δὲ ἀποστρεφόμενον ἄρθρον καλεῖται élidé.

Ἐὰν δὲ τὸ ὄνομα, οὗ προτάσσεται τὸ ἄρθρον, ἀρχηται ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος, τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς προθέσεως ἐν μὲν τῇ γενικῇ καὶ ἀφαιρετικῇ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἀρσενικοῦ μόνου γένους ἐνοῦται εἰς du ἀντὶ de le, ἐν δὲ τῇ δοτικῇ εἰς au ἀντὶ à le· π.χ.

M a s c u l i n
S i n g u l i e r

Nom. et Acc.	le roi (ὁ βασιλεὺς)	le héros (ὁ ἥρωας)
Gén. et Abl.	du roi	du héros
Dat.	au roi	au héros
Voc.	ὦ roi	ὦ héros.

Τὸ πάθος τοῦτο τοῦ ἄρθρου καλεῖται contraction (συναίρεσις), τὸ δὲ συνηρημένον ἄρθρον contracté.

Ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν καὶ ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει συνζυρεῖται πάντοτε τὸ de les τῆς γεν. καὶ ἀφαιρ. εἰς des, τὸ δὲ à les τῆς δοτικῆς εἰς aux, τὰ δὲ τελικὰ σύμφωνα s, x τοῦ ἄρθρου, ἂν μὲν τὸ ὄνομα, ἀρσενικὸν ἢ θηλυκόν, ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου, εἶναι ἄφωνα· ἐὰν δὲ ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος, συνεχφωνοῦνται μετὰ τούτου, προφερόμενα ὡς ζ· π. χ.

M a s c u l i n

Pluriel

Nom. et Acc.	les ouvriers (οἱ ἐργάται)	5
Gén. et Abl.	des ouvriers	6
Dat.	aux ouvriers	6
Voc.	ὦ ouvriers.	6

F é m i n i n

Pluriel

Nom. et Acc.	les mères (αἱ μητέρες)	29/54
Gén. et Abl.	des mères	55
Dat.	aux mères	
Voc.	ὦ mères.	

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς τῶν ὀνομάτων ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου σχηματίζεται τῇ προσθήκῃ τοῦ s. Τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ κανόνος τούτου θέλομεν ἶδει ἐν τῷ σχετικῷ κεφαλαίῳ.

Ἐνάνθρωπος κλίνονται τὰ κύρια ὀνόματα προσώπων καὶ πόλεων· π. χ.

Singulier

Nom. et Acc.	Platon
Gén. et Abl.	de Platon
Dat.	à Platon
Voc.	ô Platon

Pluriel

Nom. et Acc.	Athènes
Gén. et Abl.	d' Athènes
Dat.	à Athènes
Voc.	ô Athènes

Τινὰ ὅμως τῶν κυρίων ὀνομάτων πόλεων καὶ χωρῶν ἐκφέρον-
ται καὶ κλίνονται ἐν ἀνθρώρως· π. γ. la Grèce (ἢ Ἑλλάς), la
France (ἢ Γαλλία), la Havane (ἢ Ἀβάνα) κλπ.

Σημ. Ἀνθρώρως ὡσαύτως πάντοτε τίθενται τὰ οὐσιαστικά
Dieu (Θεός), monsieur (κύριος), madame (κυρία), made-
moiselle (δουλοῦν), messieurs (κύριοι), mesdames (κυ-
ρίαι), mesdemoiselles (δουλοῦν), ὡς καὶ πάντα τὰ οὐσι-
αστικά, ἐὰν προηγῶνται τούτων τὰ κτητικὰ ἀντωνυμικά ἐπί-
θετα mon (ἐμός), ton (σός), son (ἰδικός του) κλπ. ἢ τὰ δει-
κτικά ἀντωνυμικά ἐπίθετα ce (πρὸ συμφώνου) ἢ cet (πρὸ φω-
νήεντος)=οὗτος, cette (αὕτη), ces (οὗτοι, αὗται)· π. γ. de mon
père (τοῦ πατρός μου), à ta mère (εἰς τὴν μητέρα σου), de
mes amis (τῶν φίλων μου), à cette table (εἰς αὐτὴν τὴν
τράπεζαν), cet homme (οὗτος ὁ ἄνθρωπος), cette dame (αὕτη
ἢ κυρία).

Ὅταν τὸ ὄνομα λαμβάνηται ἀορίστως (ὅποτε ἐν τῇ Ἑλλη-
νικῇ τίθεται ἀνθρώρως ἢ μετὰ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας τις), ἐν
τῇ Γαλλικῇ προτάσσεται αὐτοῦ τὸ ἀόριστον ἄρθρον (article
indéfini) un=εἷς, une=μία καὶ des ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀμ-
φοτέρων τῶν γενῶν.

Jean Couva
notes

M a s c u l i n

Singulier

Nom. et Acc. un habit (ἔνδυμα)
Gén. et Abl. d' un habit
Dat. à un habit

Pluriel

Nom. et Acc. des habits
Gén. et Abl. d' habits
Dat. à des habits

F é m i n

Singulier

Nom. et Acc. une fleur (ἄνθος)
Gén. et Abl. d' une fleur
Dat. à une fleur

Pluriel

Nom. et Acc. des fleurs
Gén. et Abl. de fleurs
Dat. à des fleurs

Ἴνα ἐκφρασθῆ μέρος τι τοῦ οὐσιαστικοῦ προτάσσεται τούτου τὸ μεριστικὸν ἄρθρον (article partitif) du, de la, ὅπερ εὐ-
ρηται μόνον ἐν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ· π.χ.

M a s c u l i n

F é m i n i n

Singulier

Nom. et Acc.	du vin (οἶνος)	de la viande (κρέας)
Gén. et Abl.	de vin	de viande
Dat.	à du vin	à de la viande

Ἐντὶ τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου τίθεται μόνον ἡ πρόθεσις de ἢ à·
α') ὅταν τοῦ ὀνόματος προτάσσεται προσδιοριστικὸν ἐπίθετον·
π. χ. j' ai de bon pain (ἔχω καλὸν ἄρτον).
β') Ὅταν εἶναι συμπλήρωμα οὐσιαστικοῦ ἢ ἐπιρρήματος δη-

λοῦντος ποσὸν ἢ μέτρον· π. χ. un verre d' eau (ποτήριον ὕδατος), beaucoup d' argent (πολλὰ χρήματα), assez de vin (ἄρκετὸς οἶνος), πλὴν τοῦ ἐπιρρήματος bien (πολύ), ὅπερ μόνον πρὸ τοῦ autre (ἄλλος) ἀποβάλλει τὸ μεριστικὸν ἄρθρον· π. χ. bien d' autres (πολλοὶ ἄλλοι).

γ') Ὅταν εἶναι ἀντικείμενον ρήματος ἀρνητικοῦ· π. χ. je n'ai pas de viande (δὲν ἔχω κρέας).

Ἄσκησις.

N' ἀναπληρωθῶσιν αἱ τελεῖαι διὰ τοῦ προσήκοντος ἄρθρου.
 Nous avons vu...père (ἄρσ.) et...mère (θηλ.), εἶδομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα...lait (ἄρσ.)... pain (ἄρσ.)... fromage (ἄρσ.)... sont.. nourriture (θηλ. .).. plushabituelle.. campagne (θηλ.), γάλα, ἄρτος, τυρὸς εἶναι ἡ τροφή ἢ πλεόν συνήθης εἰς τὴν ἐξοχὴν. Il y a dans notre jardin... raisin,... pommes, poires,... pêches et...prunes, ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κήπῳ μαύρα σταφυλαί, μήλα, ἄπια, ροδάκινα καὶ δαμάσκηνα...astres innombrables, ... brillantes étoiles orient...firmament (ἄρσ.), ἄστρα ἀπειράριθμα, λαμπροὶ ἀστέρες κοσμοῦσι τὸ στερέωμα...pays chauds produisent..magnifiques plantes, αἱ θερμαὶ χῶραι παράγουσι λαμπρὰ φυτὰ Nous avons récolté... pommes de terre dans ce champ, συνεκομίσαμεν γεώμηλα ἐκ τοῦ ἀγροῦ τούτου....abeilles ramassent...miel (ἄρσ.) sur... fleurs, αἱ μέλισσαι συνάζουσι μέλι ἐπὶ τῶν ἀνθῶν...ouvrier (ἄρσ.) qui mange...viande (θηλ.) peut travailler davantage, ὁ ἐργάτης, ὅστις τρώγει κρέας δύναται νὰ ἐργάζηται περισσότερον....encre salit souvent...doigts...écouliers, ἡ μελάνη ρυπαίνει συχνάκις τοὺς δακτύλους τῶν μαθητῶν....hiboux sont...oiseaux utiles...cultivateurs, αἱ γλαῦκες εἶναι πτηνὰ ὠφέλιμα τοῖς γεωργοῖς...obéissance...lois n' est jamais pénible pour un bon citoyen, ἡ ὑπακοή εἰς τοὺς νόμους δὲν εἶναι ποτὲ δυσάρεστος δι' ἓνα καλὸν πολίτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ γένους = Du genre.

Ἐν τῇ Γαλλικῇ γλώσσῃ ἀρσενικοῦ γένους εἶναι τὰ εἰς ἄρρενα ὄντα προσήκοντα ὀνόματα· π. χ. le frère (ὁ ἀδελφός), le lion (ὁ λέων). Θηλυκοῦ δὲ τὰ εἰς θήλεα ὄντα προσήκοντα ὀνόματα· π.χ. la soeur (ἡ ἀδελφή), la lionne (ἡ λέαινα). Τὰ ἄψυχα τὰ μῆτε ἄρρενα μῆτε θήλεα ὄντα, εἶναι γένους ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ κατὰ μίμησιν· π. χ. le livre (τὸ βιβλίον), le travail (ἡ ἐργασία) εἶναι γένους ἀρσενικοῦ· la table (ἡ τράπεζα), la liberté (ἡ ἐλευθερία) εἶναι γένους θηλυκοῦ.

Τὸ γένος τοῦ ὀνόματος διακρίνεται ἢ ἐκ τῆς ἐννοίας ἢ ἐκ τῆς καταλήξεως ἢ ἐκ τοῦ ἄρθρου.

Ἐν τούτοις πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ γένους χρησιμεύουσι μετὰ γάλως οἱ κατωτέρω γενικοὶ κανόνες.

Εἰσὶν ἀρσενικά :

1) Τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀρσενικῶν ζώων· π.χ. l'homme (ὁ ἄνθρωπος), le cheval (ὁ ἵππος).

2) Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν, τῶν μηνῶν καὶ τῶν ὥρῶν τοῦ ἔτους· π.χ. un Mardi (μία Τρίτη), le Février (ὁ Φεβρουάριος), le printemps (τὸ ἔαρ).

3) Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων· π. χ. l'or (ὁ χρυσός), le plomb (ὁ μόλυβδος).

4) Τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν τὰ λήγοντα εἰς σύμφωνον· π. χ. Danemark (Δανία), Portugal (Πορτογαλλία).

5) Τὰ ὀνόματα τῶν ἀνέμων καὶ τῶν σημείων τοῦ ὀρίζοντος· π.χ. le nord (ὁ βορρᾶς), l'ouest (ἡ δύσις).

6) Τὰ ὀνόματα τῶν δένδρων καὶ θάμνων· π. χ. le rosier (ἡ ροδῆ), le pommier (ἡ μηλέα). Ἐξαιροῦνται τὰ ἑξῆς : l'aubépine (ἡ λευκάκανθα), l'épine (ἡ ἄκανθα), la ronce (ἡ βάτος), la yeuse (ἡ πεῖνος), la bourdaine (ἡ ράμνος), la hieble (ἡ χαμαιάκτη), la vigne (ἡ ἄμπελος), ἄτινα εἰσὶ γένους θηλυκοῦ.

7) Τὰ ὀνόματα τῶν γραμμῶν τοῦ ἀλφάβητου· π.χ. un e, le c.

Ὡς ἐκ τῆς καταλήξεως ἀρσενικῶ εἰσι τὰ λήγοντα εἰς ant καὶ ent· π.χ. l' aimant (ὁ μαγνήτης), le tourment (ἡ βίασμος). Ἐξαιροῦνται τὰ : jument (θῆλεια ἵππος), dent (ὀδούς).

Τὰ λήγοντα εἰς age καὶ ège· π.χ. le courage (τὸ θάρρος), le piège (ἡ παγίς). Ἐξαιροῦνται τὰ : cage (κλωβός), image (εἰκὼν), rage (λύσσα), nage (νῆξις), plage (ἀκτή), page (σελίς βιβλίου).

Τὰ λήγοντα εἰς ail καὶ eil· π.χ. le détail (ἡ λεπτομέρεια), l' éveil (ἡ ἔγερσις).

Τὰ λήγοντα εἰς ir καὶ ier· π.χ. le plaisir (ἡ εὐχαρίστησις), l' ouvrier (ὁ ἐργάτης).

Εἰσι **θηλυκά** :

1) Τὰ ὀνόματα τῶν γυναικῶν καὶ τῶν θηλέων ζώων· π.χ. la mère (ἡ μήτηρ), la lionne (ἡ λέαινα).

2) Τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν τὰ λήγοντα εἰς e ἄφωνα· π.χ. la Grèce (ἡ Ἑλλάς), la Chine (ἡ Κίνα).

3) Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφρημένων ποιότητων καὶ ἀρετῶν· π.χ. la bonté (ἡ ἀγαθότης), la liberté (ἡ ἐλευθερία). Ἐξαιροῦνται τὰ : courage (θάρρος) καὶ merite (ἀξία) ὄντα ἀρσενικά.

4) Τὰ ὀνόματα τῶν ἑορτῶν· π.χ. la Saint-Jean (ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου).

Ὡς ἐκ τῆς καταλήξεως θηλυκὰ εἶναι :

Τὰ λήγοντα εἰς ée· π.χ. l' entrée (ἡ εἴσοδος).

Τὰ εἰς ance, ence, anse, ense, esse· π.χ. l' élégance (ἡ κομψότης), la préférence (ἡ προτίμησις), la danse (ὁ χορός), la dépense (ἡ δαπάνη), la vieillesse (τὸ γῆρας).

Τὰ εἰς ette, elle καὶ ière· π.χ. la dette (τὸ χρέος), la chandelle (ἡ λαμπάς), la cuisinière (ἡ μάγειρος). Ἐξαιροῦνται τὰ squelette (σκελετός), cimetière (νεκροταφεῖον), derrière (τὰ νῶτα).

Τὰ εἰς ion, ure· π.χ. attention (προσοχή), figure (μορφή, ὄψις). Ἐξαιροῦνται τὰ bastion (προμαχών), scorpion (σκορ-

πίος), million (έκκτομμύριον), murmure (γογγυσμός), augure (οίωνος) καί τινα ἄλλα.

Tὰ εἰς ité καί tude· π.χ. la sévérité (ἡ αὐστηρότης), l'exactitude (ἡ ἀκρίβεια).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Σχηματισμός τοῦ πληθυντικοῦ.

Formation du pluriel.

Ὁ πληθυντικός ἀριθμός τῶν πτωτικῶν σχηματίζεται ἐν γενεῖ τῇ προσθήκῃ τοῦ s εἰς τὸν ἐνικό· π.χ. le jardin (ὁ κήπος), les jardins (οἱ κήποι), une forêt (δέσος τι), des forêts (δάση τινά).

Ἐξαιροῦνται :

α') Τὰ λήγοντα εἰς s, x, z, μένοντα ἀμετάβλητα ἐν τῷ πληθυντικῷ· π. χ. un fils (υἱός), des fils (υἱοί), la voix (ἡ φωνή), les voix (αἱ φωναί), le gaz (τὸ ἀέριον), les gaz (τὰ ἀέρια).

β') Τὰ λήγοντα εἰς au, eu, eau, oeu, λαμβάνοντα x ἀντὶ s· π.χ. le feu (τὸ πῦρ), les feux (τὰ πυρά), le noyau (τὸ λεπτοκάρυον), les noyaux (τὰ λεπτοκάρυα), l'oiseau (τὸ πτηνόν), les oiseaux (τὰ πτηνά), un voeu (εὐχή), des voeux (εὐχαί).

Πλὴν τῶν landau (εἶδος ἀμάξης), feu (μακαρίτης), bleu (κυκνοῦς), σχηματιζομένων κατὰ τὸν γενικὸν κληθόντα· π. χ. les landaus, bleus, feus.

γ') Τὰ λήγοντα εἰς al τρέποντα τὴν κατάληψιν ταύτην εἰς aux· π. χ. un journal (ἑφημερίς), des journaux (ἑφημερίδες).

Πλὴν τῶν οὐσιαστικῶν bal (χορός), carnaval (ἀπόκρως), chacal (θώς), cal (τύλος), pal (πάσσαλος), régala (εὐωχία), κλπ. καὶ τῶν ἐπιθέτων amical (φιλικός), automnal (φθινο-

πωρινός), expérimental (πειραματικός), fatal (μοιρατός), final (τελικός), frugal (λιτός), glacial (κατεψυγμένος), matinal (πρωϊνός), natal (γενέθλιος), naval (ναυτικός), nasal (ἔνρινος), sentimental (αισθηματικός), virginal (παρθενικός) κλπ.

δ') Ἐπτά εἰς οὐ οὐσιαστικά, τὰ bijou (κόσμημα), caillou (χάλιξ), chou (κράμβη), genou (γόναυ), hibou (γλαυξ), pou (φθειρ) καὶ joujou (ἄθυρμα), προσλαμβάνοντα εἰς τὸν πληθυντικὸν x ἀντὶ s.

ε') Ἐπτά οὐσιαστικὰ εἰς ail, τὰ bail (ἐκμίσθωσις), corail (κοράλλιον), émail (σμίλτος), soupirail (φεγγίτης), travail (ἐργασία), vantail (θυρόφυλλον), vitrail (μεγάλη ὑελοθυρίς), ἅπερ σχηματίζουν τὸν πληθυντικὸν εἰς aux· π.χ. les travaux (αἱ ἐργασίαι) κλπ. καὶ τὸ ail (σκόροδον), ὕπερ σχηματίζει πληθυντικὸν συνήθως μὲν ails (σκόροδα), ἐνίοτε δὲ καὶ aulx.

Σημ. Τὰ περιληπτικά (collectifs) bétail (ἀγέλη) καὶ bercail (ποίμνη) στεροῦνται πληθυντικοῦ.

ς') Τὰ ὀνόματα ciel (οὐρανός), oeil (ὄφθαλμός) καὶ aïeul (πάππος), ἅπερ σχηματίζουν διττῶς τὸν πληθυντικὸν· cieux (οὐρανοί), yeux (ὄφθαλμοί) καὶ aïeux (πάπποι), ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας, καὶ ciels, oeils ἐπὶ μεταφορικῆς ἢ ἐν συνθέσει π.χ. ciels de lit (οὐρανοὶ τῶν κλινῶν), des oeils d' or (εἶδος ἰχθύων), καὶ aïeux (πρόγονοι).

Αἱ σύνθετοι λέξεις (mots composés) λαμβάνουσι κατ' ἀμφοτέρα τὰ συνθετικὰ μέρη τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ, ἐὰν ταῦτα εἶναι πτωτικά· π. χ. un chef-lieu (πρωτεύουσα), des chefs-lieux, une sage-femme (μαῖα), des sages-femmes. Πλὴν ἐὰν τὰ δύο συνθετικὰ συνδέωνται διὰ προθέσεως, ὅτε μόνον τὸ πρῶτον σχηματίζεται κατὰ πληθυντικὸν· π.χ. l' arc-en-ciel (τὸ οὐράνιον τόξον), les arcs-en-ciel, un chef-d'oeuvre (ἀριστοῦργημα) des chefs-d'oeuvre.

Ἐν δὲ τὸ ἕτερον τῶν συνθετικῶν εἶναι ἄλλο μέρος λόγου, δὲν σχηματίζεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· π. χ. un avant-coureur (πρόδρομος) des avant-coureurs.

Δὲν ἔχουσι πληθυντικόν :

α') Τὰ ὀνόματα τῶν μετὰλλων· π. χ. l' or (ὁ χρυσός), le cuivre (ὁ χαλκός).

β') Τὰ πλεῖστα τῶν ἀφηρημένων οὐσιαστικῶν· π. χ. la sagesse (ἡ σύνεσις), la faim (ἡ πείνα), la chimie (ἡ χημεία) κλπ.

Τινὰ οὐσιαστικὰ εὐρηνται μόνον ἐν τῷ πληθυντικῷ· π.χ. les mœurs (τὰ ἔθη), les ténèbres (τὸ σκότος), les obsèques (ἡ κηδεία), les ancêtres (οἱ πρόγονοι), les vivres (αἱ τροφαί) κλπ.

Τινὰ μεταβάλλουσι σημασίαν ἐν τῷ πληθυντικῷ· π.χ. le fer (ὁ σίδηρος), les fers (τὰ δεσμά), le ciseau (ἡ σμίλη), les ciseaux (ἡ ψαλίς), la lunette (τὸ τηλεσκόπιον), les lunettes (ἡ διόπτρα) κλπ.

Ἄσκησις.

Θέσατε τὰ ἐντὸς παρενθέσεων ὀνόματα εἰς τὸν πληθυντικόν.

La cabane était bâtie sur un terrain couvert de (brousse) et de (buisson) de toutes (sortes), ἡ καλύβη ἦτο ἐκτισμένη ἐπὶ γηπέδου κεκαλυμμένου ἀπὸ ἐρείκας καὶ θάμνους παντὸς εἶδους.—Les (moineaux) sont de petits (fléaux) pour nos (champs) de blé, τὰ στρουθία εἶναι μικρὰὶ μάστιγες διὰ τοὺς ἀγρούς μας. — Les (choux) sont des (legumes) plus nourrissants que les (pommes) de terre, αἱ κράμβαι εἶναι λαχανικὰ θρεπτικώτερα τῶν γεωμήλων.—Les (chameaux) sont les (bêtes) de somme des (déserts) de l' Afrique, αἱ κάμηλοι εἶναι τὰ φορτηγὰ ζῶα τῶν ἐρήμων τῆς Ἀφρικῆς.—Les gros (capitals) rapportent de gros (intérêts), τὰ μεγάλα κεφάλαια ἀποφέρουσι μεγάλους τόκους.—Les (fanals) sont des (feux) allumés la nuit sur des (tours), à l' entrée des (ports) de mer, οἱ φανοὶ εἶναι πυρὰ ἀναπτόμενα τὴν νύκτα ἐπὶ πύργων εἰς τὴν εἴσοδον τῶν θαλασσίων λιμένων.—Les (carnavals) d' autrefois étaient plus animés que ceux de nos (jours), αἱ ἀπόκρουα ἄλλοτε ἦσαν ζωηρότερα ἢ αἱ τῶν ἡμερῶν μας.—La culture des (choux-fleurs) exige des (engrais) abondants, ἡ καλλι-

έργεια τῶν ἀνθοκραμβῶν ἀπαιτεῖ λιπάσματα ἄφθονα.— Cette société a un président et deux (vice-président), ἡ ὀμήγυρις αὕτη ἔχει ἓνα πρόεδρον καὶ δύο ἀντιπροέδρους.— Cet homme vécut assez longtemps pour être témoin du bonheur de ses (petit-fils) et de ses (arrière-petit-fils), ὁ ἀνὴρ οὗτος ἔζησε ἀρκούντως πολὺ ὅπως γείνη μάρτυς τῆς εὐτυχίας τῶν ἐγγόνων του καὶ τῶν δισεγγόνων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Σχηματισμὸς τοῦ θηλυκοῦ.

Formation du féminin.

Τὸ θηλυκὸν τῶν πτωτικῶν σχηματίζεται :

1) Προσθήκη ἑνὸς e ἐν τῷ τέλει τοῦ ἀρσενικοῦ· π. χ. le voisin (ὁ γείτων), la voisine (ἡ γείτων), grand (μέγας), grande (μεγάλη), petit (μικρός), petite (μικρά).

Σημ. Τὰ εἰς gu ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐν τῷ θηλυκῷ τὸ διαλυτικὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ u· π.χ. aigu (ὀξύς) aigüe, κλπ.

2) Ἄνευ τινὸς μεταβολῆς, ἂν τὸ πτωτικὸν λήγῃ εἰς e ἄφθονον, ὅτε εἶναι γένους κοινοῦ· π.χ. facile (ὁ καὶ ἡ εὐκόλος) κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ οὐσιαστικὰ τὰ τρέποντα τὸ e εἰς esse· π. χ. prince (ἡγεμῶν), princesse (ἡγεμονίς), tigre (τίγρις) tigresse κλπ.

3) Τροπῇ τῆς καταλήξεως er τοῦ ἀρσενικοῦ εἰς ère· π. χ. l'écolier (ὁ μαθητής), l'écolière (ἡ μαθήτρια), léger (κοῦφος) légère κλπ.

4) Τροπῇ τοῦ τελικοῦ f τοῦ ἀρσενικοῦ εἰς ve· π. χ. veuf (χῆρος) veuve, neuf (νέος) neuve κλπ.

5) Τροπῇ τοῦ τελικοῦ x τοῦ ἀρσενικοῦ εἰς se· π.χ. heureux (εὐτυχής) heureuse, époux (σύζυγος) épouse. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐξῆς :

Doux	(γλυκὺς)	douce
faux	(ψευδής)	fausse

roux	(πυρρός)	rousse
préfix	(ὠρισμένος)	préfixe
vieux και vieil	πρὸ φων. (παλαιός)	vieille

6) Προσλήψει e ἀφώνου μετὰ διπλασιασμοῦ τοῦ τελικοῦ συμφώνου τοῦ ἀρσενικοῦ ἐν τοῖς εἰς el, eil, en, et, on· π. χ. tel (τοιούτος) telle, pareil (ὅμοιος) pareille, ancien (ἀρχαῖος) ancienne, net (καθαρός) nette, bon (καλός) bonne.

Κατ' ἀναλογίαν τούτων σχηματίζεται τὸ θηλ. καὶ τῶν gros (χονδρός) grosse, bas (χαμηλός) basse, gras (παχύς) grasse, gentil (χαρῖεις) gentille, épais (πυκνός) épaisse, exprès (ρητός) expresse, las (κεκμηκώς) lasse, nul (οὐδεις) nulle, sot (μωρός) sotté, vieillot (γεροντοφανής) vieillotte, bellot (εὐχαρις) bellotte, paysan (χωρικός) paysanne.

Πρὸς δὲ καὶ τὰ διπλοῦν τύπον ἀρσενικοῦ ἔχοντα, beau καὶ bel (ὠραῖος) belle, nouveau καὶ nouvel (νέος) nouvelle, mou καὶ mol (μαλακός) molle, fou καὶ fol (τρελλός) folle, vieux καὶ vieil (παλαιός) vieille, ὧν ὁ β' τύπος ἀπαντᾷ πρὸ φωνήεντος.

7) Τροπῇ τῆς καταλήξεως eur τοῦ ἀρσεν. εἰς euse· π. χ. travailleur (ἐργατικός) travailleuse, causeur (λάλος) causeuse, ἢ εἰς rice ἐν τοῖς ἐκ τῶν λατινικῶν παραγομένοις· π. χ. imitateur (μιμητής) imitatrice, empereur (αὐτοκράτωρ) impératrice, ἢ εἰς eure ἐν τοῖς εἰς érieur λήγουσι καὶ τοῖς majeur (ἐνήλιξ), mineur (ἀνήλιξ), meilleur (κρείττων) π. χ. intérieur (ἐσωτερικός) intérieure, mineure κλπ.

Τῶν δὲ εἰς et τινὰ σχηματίζουσι τὸ θηλ. εἰς ète· ταῦτα δ' εἰσί: complet (πλήρης), concret (συγκεκριμένος), discret (νουνεχής), inquiet (ἀνήσυχος), replet (εὐτραφής), secret (μυστικός) καὶ τὰ ἐκ τούτων σύνθετα· π. χ. indiscrete (ἀδιάκριτος) κλπ.

Τὸ δὲ compagnon (σύντροφος) ἔχει θηλ. compagne.

Σχηματίζεται ἀνωμάλως τὸ θηλυκὸν τῶν:

gouverneur=διοικητής, gouvernante.

serviteur=ὑπηρέτης, servante.

absout=ἀθωωθείς, absoute.

dissout=διαλελυμένος, dissoute.

blanc=λευκός, blanche.

franc=ἐλεύθερος, franche.

sec=ξηρός, sèche.

frais=νωπός, fraîche.

public=δημόσιος, publique.

Turc=Τούρκος, Turque.

caduc=γηραλέος, caduque.

Grec=Ἑλληγ, Grecque.

bénin=χρηστός, bénigne.

malin=κακεντρεχής, maligne.

long=μακρός, longue.

oblong=ἐπιμήκης, oblongue.

tiers=τρίτος, tierce.

favori=εὐνοούμενος, favorite.

duc=δούξ, duchesse.

roi=βασιλεύς, reine.

coi=ἤρεμος, coite.

Διτῶς δὲ σηματίζειται τὸ θηλυκὸν τῶν :

chanteur(χοιδός)chanteuse καὶ cantatrice (ἔξοχος χοιδός).

chasseur (κυνηγός) chasseuse καὶ chasseresse (ποιητ.)

débiteur (ὀφειλέτης ἢ ὁ διαδίδων τι) débitrice (ἡ ὀφείλουσα) καὶ débiteuse (ἡ διαδίδουσα τι).

demandeur (ὁ ἐνάγων ἢ ὁ αἰτῶν) demandeuse (ἡ αἰτοῦσα) καὶ demanderesse (ἡ ἐνάγουσα).

vendeur (ὁ πωλητὴς ἢ ὁ ἐκποιῶν) vendeuse (ἡ πωλήτρια) καὶ venderesse (ἡ ἐκποιήτρια κτήματος).

bâilleur (ὁ χασμώμενος) ἢ bailleur (ὁ ἐκμισθωτής), bâilleuse (ἡ χασμωμένη), bailleresse (ἡ ἐκμισθώτρια).

Τὰ δὲ pécheur (ἀμαρτωλός), vengeur (ἐκδικητής) καὶ enchanteur (γότης) ἔχουσι θηλυκὸν pécheresse, vengeresse καὶ enchanteresse.

Τὰ ἐπίθετα τὰ σημαίνοντα ἐπάγγελμα, ιδιότητα ἢ πράξιν

εις ἄρρεν γένος ἰδιάζουσαν δὲν ἔχουσι θηλυκὸν γένος· π.χ. auteur (συγγραφεύς), professeur (καθηγητής), chef (ἀρχηγός), témoin (μάρτυς), philosophe (φιλόσοφος) κλπ.

Ἄδικσις.

Τὰ ἐντὸς τῶν παρενθέσεων ἐπίθετα θέσκατε εἰς συμφωνίαν κατὰ γένος μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν.

Un bonheur, une félicité (éternel) sera la récompense du juste, μία εὐτυχία, μία εὐδαιμονία αἰωνία θὰ εἶναι ἢ ἀμοιβὴ τοῦ δικαίου. Le jeune garçon ou la jeune fille (attentif) recevra une récompense, τὸ νεαρὸν παιδίον ἢ ἡ νεαρὰ κόρη ἢ προσεκτικὴ θὰ λάβῃ ἀμοιβήν. On doit soigner l'animal ou la plante (utile) à l'homme, ὀφείλει τις νὰ περιποιῆται τὸ ζῶον ἢ τὸ φυτὸν τὸ χρήσιμον εἰς τὸν ἄνθρωπον. Une (bon) police garantit la sûreté (public), μία καλὴ ἀστυνομία ἐξασφαλίζει τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. La (meilleur) des boissons est l'eau (frais) et (pur), τὸ κάλλιστον τῶν ποτῶν εἶναι τὸ δροσερὸν καὶ καθαρὸν ὕδωρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Βαθμοὶ συγκρίσεως. = Degrès de comparaison.

Τὰ ποιοτικὰ ἐπίθετα (adjectifs qualificatifs) ἔχουσι τρεῖς βαθμοὺς ποιότητος :

Τὸν θετικὸν = positif,

Τὸν συγκριτικὸν = comparatif καὶ

Τὸν ὑπερθετικὸν = superlatif.

Συγκριτικοῦ ὑπάρχουσι τρία εἶδη :

α') Le comparatif de supériorité (συγκριτικὸν τῆς ὑπεροχῆς), ὅπερ ἐκφέρεται προτασσομένου τοῦ θετικοῦ τοῦ ἐπιρρήματος plus· π. χ. plus beau (ὄρραιότερος), plus belle (ὄρραιότερα).

β') Le comparatif d'égalité (συγκριτικὸν τῆς ἰσότητος),

ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐπιρρ. aussi· π.χ. aussi bon=ἐπίσης καλός, aussi bonne=ἐπίσης καλή.

γ') Le comparatif d'infériorité (συγκριτικὸν μειώσεως), ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐπιρρ. moins· π.χ. moins sage=ἥττον φρόνιμος.

Τὰ ἐπίθετα bon (καλός), mauvais (κακός) καὶ petit (μικρός) σχηματίζουν μονολεκτικὰ συγκριτικὰ ὑπεροχῆς, ἢτοι meilleur (κρείττων), pire (χείρων), moindre (ἐλάχιστων, ἐπὶ ποσοῦ) καὶ plus petit (μικρότερος, ἐπὶ ἐκτάσεως).

Ὑπερθετικοῦ ὑπάρχουσι δύο εἶδη :

α') Le superlatif relatif (τὸ σχετικὸν ὑπερθετικόν), ὅπερ ἐκφέρεται προτασσομένων τῶν ἄρθρων ἢ τῶν κτητικῶν ἐπιθέτων mon, ton, son, κλπ. πρὸ τοῦ συγκριτικοῦ τῆς ὑπεροχῆς· π.χ. le plus grand des philosophes=ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων, le meilleur des auteurs=ὁ ἄριστος τῶν συγγραφέων κλπ.

β') Le superlatif absolu (τὸ ἀπόλυτον ὑπερθετικόν), ὅπερ ἐκφέρεται προτασσομένων πρὸ τοῦ θετικοῦ τῶν ἐπιρρημάτων très=λίαν, fort=πολύ, bien=ἐρκούντως, extrêmement=ἄκρως, infiniment=ἀπείρως, excessivement=ὑπερβαλλόντως, trop=ἄγαν, κλπ. π.χ. très éloquent=εὐγλωττότατος, bien spirituelle=εὐφροεστάτη, infiniment beau=ὠραιότατος, κλπ.

Ὁ δεῦτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται διὰ τοῦ que ἐν τῷ συγκριτικῷ καὶ διὰ γενικῆς ἐν τῷ σχετικῷ ὑπερθετικῷ· π.χ. la mère est plus belle que la fille=ἡ μήτηρ εἶναι ὠραιότερα ἢ ἡ θυγάτηρ· le plus haut des arbres=τὸ ὑψηλότατον τῶν δένδρων.

ἜΑσκσις.

Ἐναπληρώσατε τὰς τελείας διὰ τῶν παραθετικῶν λέξεων plus moins, κλπ.

La tulipe est...belle que la rose, τὸ λειρίον εἶναι ἐπίσης ὠραῖον ὡς καὶ τὸ ρόδον. De toutes les éducations, celle qui forme le coeur est la...parfaite, ἐξ ὅλων τῶν ἀγωγῶν, ἐκείνη ἣτις μορφώνει τὴν καρδίαν εἶναι ἡ τελειοτάτη. La vertu est

la...sûre marque d' un coeur noble, ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ ἀσφα-
λεστάτη ἔνδειξις εὐγενοῦς καρδίας. Les...leçons sont celles de
l'expérience, τὰ κάλλιστα μαθήματα εἶναι τὰ τῆς πείρας.
Le sucre est...agréable mais...utile que le lait, ἡ ζάχα-
ρις εἶναι εὐχαριστοτέρα ἀλλ' ἦττον ὠφέλιμος τοῦ γάλακτος. La
raison....fort est toujours la..., τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέ-
ρου εἶναι πάντοτε τὸ κράτιστον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Ἐπίθετα διοριστικά.—Adjectifs déterminatifs.

Τὰ διοριστικὰ ἐπίθετα (adjectifs déterminatifs) εἰσὶ πέντε
εἰδῶν :

α') démonstratifs=δεικτικά.

β') possessifs=κτητικά.

γ') conjonctifs ou relatifs=συνδετικὰ ἢ ἀναφορικά.

δ') indéfinis=ἀόριστα.

ε') numéraux=ἀριθμητικά.

1) Adjectifs démonstratifs.

Δεικτικὰ ἐπίθετα.

Τὰ δεικτικὰ ἐπίθετα χρησιμεύουσι πρὸς δεξιὴν τῶν περὶ ὧν ὁ
λόγος προσώπων ἢ πραγμάτων. Εἰσὶ δέ·

Ce=οὗτος, πρὸ ὀνόματος ἀρσενικοῦ ἀρχομένου ἀπὸ συμφώνου
ἢ ἡ δασέος· π. χ. ce chapeau=ὁ πῖλος οὗτος, ce homard=
οὗτος ὁ ἀστακός.

Cet=οὗτος, πρὸ ὀνόματος ἀρσενικοῦ ἀρχομένου ἀπὸ φωνήεν-
τος ἢ ἡ ψιλοῦ· π. χ. cet enfant=οὗτος ὁ παῖς, cet homme
=οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

Cette=αὕτη, πρὸ ὀνόματος θηλυκοῦ εἴτε ἀπὸ συμφώνου εἴτε
ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένου· π. χ. cette plume=αὕτη ἡ γραφίς,
cette amie=αὕτη ἡ φίλη.

Ces=οὗτοι, αὗται, πρὸ πληθυντικῶν ὀνομάτων ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· π.χ. ces enfants=ταῦτα τὰ παιδιά, ces plumes=αὗται αἱ γραφίδες.

Ἴνα δειχθῶσι τὰ πλησίον κείμενα, ἐπιτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ μεθ' ἐνωτικοῦ σημείου τὸ μόριον ci· π.χ. cet homme=οὗτος ὁ ἄνθρωπος· ἵνα δὲ δειχθῶσι τὰ μακράν, ἐπιτάσσεται τὸ là· π.χ. cette femme-là=ἐκείνη ἡ γυνή.

Ἄσκησις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τῶν καταλλήλων δεικτικῶν ἐπιθέτων.

Voyez...moutons qui paissent dans la prairie, ἴδετε τὰ πρόβατα ταῦτα τὰ ὅποια βόσκουσιν εἰς τὸν λειμῶνα.—...enfant devint plus tard un grand savant, τὸ παιδίον τοῦτο ἐγένετο βραδύτερον, μέγας σοφός.—Vous devez rectifier...erreur (θηλ.), ὀφείλετε νὰ ἐπανορθώσετε τὸ σφάλμα τοῦτο.—Prenez...plume (θηλ.),...cahier (ἄρσ.), et...encrier (ἄρσ.) λάβετε ταύτην τὴν γραφίδα, τοῦτο τὸ τετράδιον καὶ τοῦτο τὸ μελανοδοχεῖον.

2. Adjectifs possessifs.

Κτητικὰ ἐπίθετα.

Τὰ κτητικὰ ἐπίθετα εἰσὶ :

Masculin (ἄρσεν.)

Féminin (θηλ.)

Singulier (ἐνικὸς)

mon=ἐμὸς

ma=ἐμή

ton=σὸς

ta=σὴ

son=ἰδικὸς του, τῆς

sa=ἰδική του, τῆς

notre=ἡμέτερος

notre=ἡμετέρα

votre=ὕμέτερος

votre=ὕμετέρα

leur=ἰδικὸς των

leur=ἰδική των

Pluriel pour les deux genres

(πληθ. κοινοῦ γένους).

mes=ἐμοὶ καὶ ἐμαί

tes=σοὶ καὶ σοί

ses=ιδικοί του, ιδικαί του

nos=ἡμέτεροι καὶ ἡμέτεραι

vos=ὕμέτεροι καὶ ὕμέτεραι

leurs=ιδικοί καὶ ιδικαί των

Πρὸ ὀνόματος θηλυκοῦ ἀρχομένου ἀπὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ, ἀντὶ τῶν ma, ta, sa, τίθενται χάριν εὐφωνίας τὰ mon, ton, son. π. χ. mon âme (ἀντὶ ma âme), mon histoire (ἀντὶ ma histoire).

Ἄσκυδις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τοῦ καταλλήλου κτητικοῦ ἐπιθέτου.

...robe bleue, ἡ κυανῆ σας ἐσθῆς.. haute tour, ὁ ὑψηλὸς μας πύργος...question indiscrete, ἡ ἀδιάκριτος ἐρώτησις του...sage conseil, ἡ συνετὴ των συμβουλή...nouvelle propriété, ἡ νέα μου ιδιοκτησία. Chaque âge a...plaisirs, ἐκάστη ἡλικία ἔχει τὰς ἡδονὰς της. La science est amère, mais...fruit est doux, ἡ ἐπιστήμη εἶναι πικρά, ἀλλ' ὁ καρπὸς της εἶναι γλυκὺς. Le bon pasteur donne.....vie (θηλ.) pour...brebis, ὁ καλὸς ποιμὴν δίδει τὴν ζωὴν του διὰ τὰ πρόβατά του. Qui a placé au-dessus de...têtes ces astres innombrables et sous...pas cette multitude de fleurs aux couleurs si éclatantes ? τίς ἔθεσεν ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν μας τὰ ἀπειράριθμα αὐτὰ ἄστρα καὶ ὑπὸ τὰ βήματά μας τὴν πληθὺν ταύτην τῶν ἀνθέων μετὰ χρωμάτων τόσῳ ζωηρῶν ;

3. Adjectifs conjonctifs ou relatifs.

Ἐπίθετα συνδετικὰ ἢ ἀναφορικὰ.

Τὰ συνδετικὰ ἢ ἀναφορικὰ διοριστικὰ ἐπίθετα εἰσὶ :

Masculin (ἀρσεν.)

quel=ὅστις

quels=οἵτινες

lequel=ὅσπερ

lesquels=οἵπερ

Feminin (θηλυκόν).

quelle=ἥτις

quelles=αἵτινες

laquelle=ἥπερ

lesquelles=αἵπερ.

4. Adjectifs indéfinis.

Ἄοριστα ἐπίθετα.

Τὰ ἀόριστα διοριστικὰ ἐπίθετα εἰσὶ :

Masculin	Féminin
aucun=οὐδείς	aucune
certain=τίς	certaine
nul=οὐδείς	nulle
quel=τίς	quelle
tel=τοιούτος	telle
tout=πᾶς	toute
un=εἷς, τις	une

καὶ ἡ maint ἢ maints=πολλοί, ἄνευ ἐνικοῦ, θηλ. mainte
maintes.

Κοινοῦ γένους :

autre=ἄλλος (ἡ)

chaque=ἕκαστος (ἡ)

même=ὁ αὐτός (ἡ)

plusieurs=πολλοί (αὶ)

quelque=τίς

quelconque=ὅστισδήποτε.

Σημ. Τὸ ἐπίθετον quel, quelle δύναται νὰ ᾖ καὶ interr^o
gatif=ἑρωτηματικόν=τίς ;

Ἄσκησις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τῶν καταλλήλων ἀορίστων ἐπιθέτων.

...homme est mortel, πᾶς ἄνθρωπος εἶναι θνητός...renard (ἀρσ.) vit des raisins, ἀλώπηξ τις εἶδε σταφυλάς....mètier a ses disgrâces, ἐκάστη τέχνη ἔχει τὰς ἀτυχίας της. Les...causes produisent les...effets, τὰ αὐτὰ αἴτια παράγουσι τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Le vent a déraciné....arbres, ὁ ἄνεμος ἐξερρίζωσε δένδρα τινα. ...les villages devraient avoir une école. πάντα τὰ χωρία ὄφειλον νὰ ἔχωσι μίαν σχολήν. Mon frère est d' un...avis, ὁ ἀδελφός μου εἶναι ἄλλης γνώμης. Il y a...village à l'entrée de la forêt, ὑπάρχει ἐν χωρίον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ δάσους...homme n' ignore cela, οὐδεὶς ἄνθρωπος ἀγνοεῖ τοῦτο. Prêtez-moi un livre..., δανείσατέ μου ἐν βιβλίον ὅποιονδήποτε...fut sa réponse, τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησίς του.

5. Adjectifs numéraux.

Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα.

Τὰ ἀριθμητικὰ διοριστικὰ ἐπίθετα εἶναι δύο εἰδῶν : 1) Cardinaux (ἀπόλυτα), καὶ 2) Ordinaux (τακτικά).

Τῶν ἀπολύτων κλιτὰ εἶναι τὰ un=εἷς, une=μία καὶ τὰ vingt=εἴκοσι καὶ cent=ἑκατόν, πολλαπλασιαζόμενα ἐπὶ προηγούμενον ἀριθμόν, ὅταν δὲν ἀκολουθῆ ἄλλο ἀριθμητικόν. π. χ. quatre-vingts (τετράκις εἴκοσιν=ὀγδοήκοντα), deux cents (δὺς ἑκατόν=διακόσιοι) κλπ. Τὰ λοιπὰ εἰσὶν ἄκλιτα.

Σημ. α'. Λέγομεν ὅμως page quatre vingt (σελίς ὀγδοηκοστή), l'an huit cent (τὸ ἔτος ὀκτακοσιοστόν), ὅταν τίθενται ἀντὶ τῶν τακτικῶν.

Σημ. β'. Τὸ mille ἐπὶ χρονολογίας γράφεται mil. π. χ. l'an mil huit cent vingt un (ἐν ἔτει 1821).

Τὰ τελικὰ σύμφωνα τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν deux, cinq, six, sept, huit, neuf, dix, μένουσιν ἄφωνα, ἐὰν τὸ ἐπόμενον

οὐσιαστικόν, τὸ ὅποιον προσδιορίζουσιν, ἀρχηται ἀπὸ συμφώνου ἢ ἡ δακτύς· π.χ. cinq livres=πέντε βιβλία (πρόφ. σὲν λίβρ). six chevaux=ἑξ ἵπποι, sept mois=ἑπτὰ μῆνες (πρόφ. σέ μουά). Ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει προφέρονται.

Τὸ τελικὸν f τοῦ neuf=έννέξ, πρὸ ὀνόματος ἀρχομένου ἀπὸ φωνήεντος προφέρεται ὡς v· π. χ. neuf enfants=έννέξ παιδία (προφ. neuv-enfants).

Τὸ τελικὸν x τῶν six=ἑξ καὶ dix=δέκx πρὸ ὀνόματος ἀρχομένου ἀπὸ φωνήεντος προφέρεται ὡς z· π.χ. six enfants=ἑξ παιδία, dix ouvriers=δέκx ἐργάται· πρὸ οὐσιαστικοῦ ἀρχομένου ἀπὸ συμφώνου μένει, ὡς εἶπομεν. ἄφωνον, ἐν πάσῃ δ' ἄλλῃ περιπτώσει προφέρεται ὡς s· π. χ. nous sommes six=εἴμεθα ἑξ, ils sont dix=εἶναι δέκx.

Τὸ x ἐν τῷ soixante=ἑξήκοντα καὶ τοῖς ἑξ αὐτοῦ παραγώγοις προφέρεται ὡς s.

Τοῦ vingt=εἴκοσι καὶ cent=ἑκατὸν, τὸ τελικὸν t εἶναι πάντοτε ἄφωνον, ἐνοῦται ὅμως μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ φωνήεντος τῆς ἐπομένης λέξεως.

Πίναξ τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιπέτων.

Cardinaux	Ordinaux
Ἀπόλυτα	Τακτικὰ
1 un, une	premier, ère
2 deux	deuxième ἢ second
3 trois	troisième
4 quatre	quatrième
5 cinq	cinquième
6 six	sixième
7 sept	septième
8 huit	huitième
9 neuf	neuvième
10 dix	dixième
11 onze	onzième
12 douze	douzième

13	treize	treizième
14	quatorze	quatorzième
15	quinze	quinzième
16	seize	seizième
17	dix-sept	dix-septième
18	dix-huit	dix-huitième
19	dix-neuf	dix-neuvième
20	vingt	vingtième
21	vingt et un	vingt et unième
22	vingt-deux	vingt-deuxième
23	vingt-trois	vingt troisième, κτλ.
30	trente	trentième
40	quarante	quarantième
50	cinquante	cinquantième
60	soixante	soixantième
70	soixante-dix	soixante-dixième
80	quatre-vingts	quatre-vingtième
90	quatre-vingt-dix	quatre-vingt-dixième
100	cent	centième
200	deux-cents etc.	deux-centième, etc.
1000	mille	millième
2000	deux mille, etc.	deux-millième
1,000,000	un million	millionième
1,000,000,000	billion	billionième
	η milliard, etc.	etc.

Πλὴν τῶν διοριστικῶν ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἐξῆς ἀριθμητικὰ παρὰ Γάλλοις·

α') Τὰ αὐξητικὰ=augmentatifs, ἅπερ λήγουσιν εἰς ple πλὴν τοῦ double· π. χ. double=διπλοῦς, triple=τριπλοῦς, quadruple = τετραπλοῦς, quintuple = πενταπλοῦς, sextuple=ἑξαπλοῦς, septuple=ἑπταπλοῦς, octuple=ὀκταπλοῦς, nonuple=ἐννεαπλοῦς, décuple=δεκαπλοῦς, centuple=ἑκατονταπλοῦς, κλπ.

β') Τὰ ἀθροιστικὰ=collectifs, ἅπερ λήγουσιν εἰς aine· π.χ.

une dizaine=δεκάς, une douzaine=δωδεκάς, une vingtaine (τὸ g ἄφωρον)=εικοσάς, une centaine=ἑκατοντάς, πλὴν τῶν un millier=χιλιάς, un million=ἑκατομμύριον, un milliard=δισεκατομμύριον.

γ') Τὰ διανεμητικὰ=distributifs, ἅπερ σχηματίζονται παρὰ Γάλλοις προστιθεμένης μεταξὺ δύο ὁμοίων ἀριθμητικῶν τῆς προθέσεως à π. γ. un à un=ἀνὰ εἷς, deux à deux=ἀνὰ δύο, κλπ.

δ') Τὰ ποσοτικά, ἅπερ γίνονται ἐκ τῶν ἀπολύτων ἐπιτασομένου τοῦ fois=φορά· π. γ. une fois=ἄπκξ, deux fois=δίς, trois fois=τρίς, vingt fois=εικοσάκις, κλπ.

Σημ. Τὰ cent fois, mille fois δὲν σημαίνουσι μόνον τὸ ἑκατοντάκις, χιλιάκις, ἀλλὰ καὶ τὸ πολλακίς.

ε') Τὰ κλασματικά, ἅπερ εἰσὶ un demi ou moitié=ἡμισυ, un tiers=ἐν τρίτον, un quart=ἐν τέταρτον, un cinquième=τὸ πέμπτον, un sixième=τὸ ἕκτον, κλπ.

Ἄδικιδις.

Γράψατε ὁλοκλήρως τὰ δι' ἀραβικῶν ψηφίων καὶ λατινικῶν χαρακτήρων γεγραμμένα ἀριθμητικά.

Mon père mourut à l'âge de 80 ans et ma mère à l'âge de 83 ans, ὁ πατήρ μου ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 80 ἐτῶν καὶ ἡ μήτηρ μου εἰς ἡλικίαν 83 ἐτῶν. Ce cheval coûte 820 francs, ὁ ἵππος οὗτος στοιχίζει 820 φράγκκ. La République fut proclamée le 4 Septembre 1870, ἡ δημοκρατία ἀνεκηρύχθη τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1870. Philippe VI fut roi de France en 1328 ; Jean le Bon, en 1350 ; Charles V le Sage en 1364 ; Charles VI, en 1380 ; Charles VII, en 1422, Φίλιππος ὁ 6ος ἐγένετο βασιλεὺς τῆς Γαλλίας τῷ 1328· Ἰωάννης ὁ Ἄγαθος τῷ 1350· ὁ Κάρολος ὁ 5ος ὁ Σοφὸς τῷ 1364· ὁ Κάρολος ὁ 6ος τῷ 1380· ὁ Κάρολος ὁ 7ος τῷ 1422... Le nombre 555 s'écrit avec trois 5, ὁ ἀριθμὸς 555 γράφεται μὲ τρία 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Ἐπίθετα ἄκλιτα. = Adjectifs invariables.

Ἐν ταῖς ἐκφράσεσι parler haut=ὀμιλεῖν μεγαλοφώνως, voir clair=βλέπειν καθαρώς, frapper fort=κτυπᾶν ἰσχυρώς, marcher droit=βαδίζειν κατ' εὐθεΐαν, sentir bon=εὐωδιάζειν, coûter cher=κοστίζειν ἀκριβά, κλπ., τὸ ἐπίθετον λαμβανόμενον ἐπιρρηματικῶς μένει ἄκλιτον· π. χ. ces enfants parlent haut=τὰ παιδία ταῦτα ὀμιλοῦσι μεγαλοφώνως· ces meubles coûtent cher=τὰ ἔπιπλα ταῦτα στοιχίζουσι ἀκριβά, κλπ.

Μετὰ τὰ ρήματα ὅμως être=εἶναι, devenir=καθίστασθαι, paraître=φαίνεσθαι, sembler=ὀμοιάζειν, τὸ ἐπίθετον κλίνεται πάντοτε· π. χ. ces fruits semblent bons, ces hommes paraissent honnêtes κλπ.

Τὰ ἐπίθετα nu=γυμνός καὶ demi=ἥμισυς, προτασσόμενα τῶν οὐσιαστικῶν μεθ' ὧν καὶ ἐνοῦνται δι' ἐνωτικῆς, εἰσὶν ἄκλιτα, ἐπιτασσόμενα δέ, κλιτά· π. χ. ne marchez pas nu-pieds=μὴ περιπατῆτε γυμνόποδες. Je vous attends une demi-heure=σᾶς ἀναμένω ἀπὸ ἡμισείας ὥρας. Les condamnés vinrent demander grâce pieds nus=οἱ κατὰδικοὶ ἦλθον νὰ ζητήσωσι χάριν γυμνόποδες. Il est une heure et demie=εἶναι ὥρα μία καὶ ἡμίσεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Περὶ ἀντωνυμίας. = Du pronom.

Αἱ λέξεις αἱ τιθέμεναι ἀντὶ τῶν ὀνομάτων καλοῦνται ἀντωνυμίαι=pronoms· εἰσὶ δὲ προσωπικαὶ (personnels), δεικτικαὶ (démonstratifs), κτητικαὶ (possessifs), ἀναφορικαὶ (relatifs) καὶ ἀόριστοι (indéfinis).

Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.

Pronoms personnels.

Πρώτου προσώπου

Singulier	Pluriel
Ὅν. Je ἢ μοι ἐγὼ	nous ἡμεῖς
Γεν. de moi	de nous
Δοτ. à moi, moi ἢ me	à nous ἢ nous
Αἰτ. moi ἢ me	nous

Δευτέρου προσώπου.

Singulier	Pluriel
Ὅν. tu ἢ τοι σὺ	vous ὑμεῖς
Γεν. de toi	de vous
Δοτ. à toi, toi καὶ te	à vous ἢ vous
Αἰτ. toi ἢ te	vous

Τρίτου προσώπου.

Ἀρσενικόν

Singulier	Pluriel
Ὅν. il ἢ lui αὐτός	ils ἢ eux αὐτοὶ
Γεν. de lui	d'eux
Δοτ. à lui ἢ lui	à eux ἢ leur
Αἰτ. lui ἢ le	eux ἢ les

Θηλυκόν

Ὅν. elle αὕτη	elles αὗται
Γεν. d' elle	d' elles
Δοτ. à elle ἢ lui	à elles ἢ leur
Αἰτ. elle ἢ la	elles ἢ les.

Αἱ τοῦ πρώτου τύπου ἀντωνυμίαι je, tu, il, ils ὡς καὶ αἱ me, te, le, la, les, leur οὐδέποτε τίθενται μόναι· καὶ οἱ μὲν πρῶτοι je, tu, il, ils συνοδεύουσι τὰ ρήματα, ὡς je donne=δίδω, tu donnes=δίδεις, il donne=δίδει κλπ., οἱ δὲ δεύτεροι τίθενται μετὰ τῆς ἀντωνυμίας καὶ τοῦ ρήματος, ὡς ἀντι-

κείμενα αὐτοῦ· π.χ. il me doit=μοὶ ὀφείλει, je le dis=τὸ λέγω. Οἱ λοιποὶ τύποι moi, toi, κλπ. δύνανται νὰ τεθῶσι καὶ μόνοι· π. χ. qui parle ?=τίς ὁμιλεῖ ; moi=ἐγώ, lui=αὐτὸς κλπ.

Ἄκλιτοι προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι εἰσὶ καὶ αἱ en καὶ y. Τούτων ἡ μὲν en εἶναι πτώσεως ἀφαιρετικῆς, γένους καὶ ἀριθμοῦ κοινοῦ, προσώπου τρίτου καὶ τίθεται ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων περὶ ὧν ἐγένετο ἤδη λόγος· ἡ δὲ y εἶναι πτώσεως δοτικῆς, κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, προσώπου τρίτου καὶ τίθεται μόνον ἐπὶ πραγμάτων περὶ ὧν ἤδη ἐγένετο λόγος· π. χ. avez-vous de l' argent ? J' en ai=ἔχετε χρήματα ;—ἔχω ἐξ αὐτῶν. Je connais ces pauvres, je m' y intéresse=γνωρίζω τοὺς πτωχοὺς αὐτούς, ἐνδιαφέρομαι ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἄσκησις. ¹

Ἀντικαταστήσατε τὰς παύλας διὰ τῶν καταλλήλων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν.

— —aperçois, σᾶς παρατηρῶ.— —frappait, τοὺς ἐκτύπα.
— —permettez, τοῖς ἐπιτρέπετε.— —prions, σᾶς παρακαλοῦμεν.— —invite, (αὐτῇ) μᾶς προσκαλεῖ.— —donne du pain, τῷ δίδω ἄρτον.— —écris et—reçois des nouvelles, τῷ ἔγραψα καὶ λαμβάνω (παρ' αὐτοῦ) εἰδήσεις. J' écris à mes fils,— —conseille de travailler, γράφω εἰς τοὺς υἱοὺς μου, τοὺς συμβουλεύω νὰ ἐργάζωνται. Honorez votre mère, car c' est—que vous avez reçu les premiers notions de vertu et de justice, τιμᾶτε τὴν μητέρα σας, διότι παρ' αὐτῆς ἐλάβετε τὰς πρώτας γνώσεις τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης. C' est un véritable ami, — —ai reçu un grand service, εἶναι ἀληθὴς φίλος, ἔλαβον παρ' αὐτοῦ μεγάλην εὐεργεσίαν. Plus on étudie la nature, plus on—découvre de beautés, ὅσῳ μᾶλλον σπουδάζει τις τὴν φύσιν, τόσῳ μᾶλλον ἀνακαλύπτει ἐν αὐτῇ καλλονάς.

¹ Ὃπου ὑπάρχει μία παύλα, ἐλλείπει μία λέξις· ὅπου δὲ δύο ἢ πλείοται, ἐλλείπουσι δύο ἢ πλείοται λέξεις.

Αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμῖαι.

Pronoms réfléchis.

A' προσώπου

Singulier

᾽Ον. moi-même ἐγὼ αὐτός

Γεν. de moi-même

Δοτ. à moi-même

Αἰτ. moi-même.

Pluriel.

᾽Ον. nous-mêmes ἡμεῖς αὐτοὶ

Γεν. de nous-mêmes

Δοτ. à nous-mêmes

Αἰτ. nous-mêmes

B' προσώπου

Singulier

Pluriel.

᾽Ον. toi-même σὺ αὐτός ᾽Ον. vous-mêmes ὑμεῖς αὐτοὶ

Γεν. de toi-même Γεν. de vous-mêmes

Δοτ. à toi-même Δοτ. à vous-mêmes

Αἰτ. toi-même. Αἰτ. vous-mêmes.

I' προσώπου

κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ.

᾽Ον. soi=αὐτός οὗτος

Γεν. de soi

Δοτ. à soi

Αἰτ. soi ἢ se.

καὶ ἐπὶ ἐμφάσεως

Singulier

᾽Ον. lui-même elle-même

Γεν. de lui-même d' elle-même

Δοτ. à lui-même à elle-même

Αἰτ. lui-même elle-même.

Pluriel

Ὅν.	eux-mêmes	elles-mêmes
Γεν.	d' eux-mêmes	d' elles-mêmes
Δοτ.	à eux-mêmes	à elles-mêmes
Αἰτ.	eux-mêmes	elles-mêmes.

Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.

Pronoms démonstratifs.

Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

Singulier

ce, ceci=τοῦτο
celui, celui-ci=οὗτος, οὗτοςι
celui-là=ἐκεῖνος
cela=ἐκεῖνο

Pluriel

ceux
ceux-ci
ceux-là

Féminin Singulier

celle
celle-ci } αὕτη
celle-là=ἐκεῖνη

Pluriel

celles
celles-ci
celles-là.

Τὰ ceci, celui-ci μεταχειριζόμεθα ἐπὶ τῶν ἐγγύς κειμένων, τὰ δὲ cela, celui-là ἐπὶ τῶν μακρῶν.

Σημ. Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ce δὲν πρέπει νὰ συγχέηται μετὰ τοῦ δεικτικοῦ ἐπιθέτου ce, διότι τοῦτο μὲν προηγείται πάντοτε ὀνόματος, ἐνῶ ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία προτάσσεται τῶν τύπων τοῦ ρήματος être=εἶναι, ἢ τῶν ἀναφορικῶν qui=ὅς, que=ὅν, quoi=ὅ, dont=οὔ. π. γ. c' est votre père=εἶναι ὁ πατήρ σας, c'est moi=εἶμαι ἐγώ, ce sont nos amies=εἶναι αἱ φίλαι μας, ce que tu dis=τοῦθ' ὕπερ λέγεις, ce dont je parle=τὸ περὶ οὗ λέγω, κλπ.

Ἄδικσις.

... qui me plait...est l'étude, ἐκεῖνο ὕπερ μὲ εὐχαριστεῖ εἶναι ἡ μελέτη.—Ces pommes de terre sont...que je crois

les meilleures, ταῦτα τὰ γεώμηλα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια νομίζω κάλλιστα.—Cette prairie est...qui m' a apporté tant de foin, ὁ λειμὼν οὗτος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις μοι ἀπέφερε τόσον χόρτον.—L' Afrique est plus grande que l'Europe, mais...est plus civilisée que...; ἡ Ἀφρικὴ εἶναι μεγαλειτέρα τῆς Εὐρώπης, ἀλλ' αὕτη εἶναι μᾶλλον πεπολιτισμένη ἐκείνης.—Les vins(ἀρσ.)de Bourgogne sont...que je préfère, οἱ οἶνοι τῆς Βουργουνδίας εἶναι ἐκεῖνοι οὓς προτιμῶ.

Κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

Pronoms possessifs.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

Masculin.

Singulier		Pluriel
Le mien	ὁ ἰδικός μου	Les miens
Le tien	ὁ ἰδικός σου	Les tiens
Le sien	ὁ ἰδικός του	Les siens
Le nôtre	ὁ ἰδικός μας	Les nôtres
Le vôtre	ὁ ἰδικός σας	Les vôtres
Le leur	ὁ ἰδικός των	Les leurs.

Féminin.

Singulier		Pluriel
La mienne	ἡ ἰδική μου	Les miennes
La tienne	ἡ ἰδική σου	Les tiennes
La sienne	ἡ ἰδική του	Les siennes
La nôtre	ἡ ἰδική μας	Les nôtres
La vôtre	ἡ ἰδική σας	Les vôtres
La leur	ἡ ἰδική των	Les leurs.

Σημ. α'. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι nôtre, vôtre λαμβάνουσι περισπωμένην, ἐνῶ τὰ κτητικὰ ἐπίθετα notre, votre δὲν λαμβάνουσι.

Σημ. β'. Αἱ ἀντωνυμίαι les miens, les tiens, les siens, les nôtres, les vôtres, les leurs τίθενται καὶ ἀντὶ τῶν οὐσιαστικῶν οἱ οἰκεῖοι, οἱ συγγενεῖς, οἱ ὄπαδοι κλπ.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι κλίνονται ὡς τὰ ὀνόματα οὕτω :

Ἐνικός.

Ὅν. καὶ Αἰτ.	le mien
Γεν.	du mien
Δοτ.	au mien

Πληθυντικός.

Ὅν. καὶ Αἰτ.	les miens
Γεν.	des miens
Δοτ.	aux miens

Ἄσκησις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τῶν καταλλήλων κτητικῶν ἀντωνυμιῶν.

Voici mon cheval, voilà le..., ἰδοὺ ὁ ἵππος μου, ἰδοὺ ὁ ἰδικός σου. Cette écurie est la..., ὁ σταῦλος οὗτος εἶναι ὁ ἰδικός μας. Ce puits, c' est le..., τὸ φρέαρ τοῦτο εἶναι τὸ ἰδικόν σας. Cette plume, c' est la..., ἡ γραφίς αὕτη εἶναι ἡ ἰδική μου. Cette cave, c' est la..., τὸ ὑπόγειον τοῦτο εἶναι τὸ ἰδικόν του. Cette plume est-elle la...? ἡ γραφίς αὕτη εἶναι ἡ ἰδική των; Votre maison est plus grande que la..., ἡ οἰκία σας εἶναι μεγαλειτέρα ἢ ἡ ἰδική μας.

Ἄναφορικαὶ ἀντωνυμίαι.

Pronoms relatifs.

Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι εἰσὶν :

α') qui=ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, οἵτινες, αἵτινες, ἅτινα.

Ὅν.	qui
Γεν.	de qui ἢ dont
Δοτ.	à qui
Αἰτ.	que

β') Lequel=ὁ ὁποῖος

Singulier

Ὄν. καὶ Αἰτ.	lequel	laquelle=ἡ ὁποία
Γεν.	duquel	de laquelle
Δοτ.	auquel	à laquelle.

Pluriel.

Ὄν. καὶ Αἰτ.	lesquels	lesquelles
Γεν.	desquels	desquelles
Δοτ.	auxquels	auxquelles.

γ') qu'o i=τί

κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ.

Ὄν. καὶ Αἰτ.	quoi
Γεν.	de quoi
Δοτ.	à quoi.

δ') οὐ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, λεγομένη κυρίως ἐπὶ τόπου καὶ χρόνου ἀντὶ τῶν dans lequel, dans laquelle, dans lesquels, κλπ. π. χ. le siècle où nous vivons=ὁ αἰὼν καθ' ὃν ζῶμεν.

Ἐντὶ τοῦ duquel τίθεται τὸ d' οὐ καὶ ἀντὶ τοῦ par lesquels τὸ par οὐ π. χ. le mur d' où je descends=ὁ τοῦχος ὅθεν κατέρχομαι, κλπ.

Αἱ ἀντωνυμίαι qui, que, quoi, quel, quelle, lequel, laquelle τίθενται καὶ ἐρωτηματικῶς ἐν τῷ λόγῳ.

Κατὰ τὴν κλίσιν μόνον ἡ qui ? διαφέρει, ἔχουσα διπλὴν αἰτιατικὴν, qui ? ἐπὶ προσώπων καὶ que ? ἐπὶ πραγμάτων π. χ. qui cherchez-vous ? τίνα ζητεῖτε ; que cherchez-vous ? τί ζητεῖτε ;

Ἐδάκις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τῶν καταλλήλων ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν.

Les poulets...nous avons vendus, τὰ ὀρνίθια τὰ ὁποῖα

ἐπωλήσαμεν. Voilà la maison...je vous ai parlé, ἰδοὺ ἡ οἰκία περὶ τῆς ὁποίας σᾶς ὁμίλησα. C' est moi...je vous en prie, ἐγὼ εἶμι, ὅστις σᾶς παρακαλῶ Parmentier,...nous devons la culture de la pomme de terre, était né à Amiens, ὁ Παρμεντιέρος. εἰς ὃν ὀφείλομεν τὴν καλλιέργειαν τοῦ γεωμήλου, ἐγεννήθη ἐν Ἀμιέννῃ. C' est mon père et mon oncle. ont bâti cette maison, εἶναι ὁ πατήρ μου καὶ ὁ θετός μου, οἵτινες ὠκοδόμησαν τὴν οἰκίαν ταύτην. Voici le chat... vous entendez les miaulements, ἰδοὺ ἡ γαλῆ, τῆς ὁποίας ἀκούετε τοὺς νικουρισμούς. Le Pérou est la contrée...proviennent les pommes de terre, ἡ Περούβια εἶναι ἡ χώρα ἐξ ἧς προέρχονται τὰ γεώμηλα.

Ἄοριστοι ἀντωνυμιαί.

Pronoms indéfinis.

Αἱ ἀόριστοι ἀντωνυμιαί εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

Aucun, θηλ. aucune, πληθ. aucuns, aucunes.

certain=τις, θηλ. certaine, πληθ. certains, certaines.

chacun=ἕκαστος, θηλ. chacune, πληθ. δὲν ἔχει.

quelqu'un=τίς, θηλ. quelqu'une, πληθ. quelques-uns,

quelques-unes.

personne=οὐδεὶς, ἄκλιτος.

rien=οὐδέν, ἄκλιτον.

autrui=ἄλλος, ἄκλιτος.

l'un=ὁ εἷς, θηλ. l'une ἡ μὲν, πληθ. les uns, les unes.

l'autre=ὁ ἄλλος, ἡ ἄλλη, πληθ. les autres οἱ ἄλλοι, αἱ ἄλλαι.

l'un l'autre=ἄλληλους, θηλ. l'une l'autre ἀλλήλας, πληθ.

les uns les autres, les unes les autres.

quiconque=ὅστιςδήποτε, οἰαδήποτε, ἄνευ πληθυντικοῦ.

on=τίς, ἄκλιτος, συντασσομένη μετὰ ρήματος γ' ἐνικοῦ προσώπου· π.χ. on dit=λέγει τις ἢ λέγουσι.

plusieurs=πολλοί, πλείστοι, ἄκλιτον.

nul=οὐδεὶς, θηλ. nulle, πληθ. δὲν ἔχει.

tel=ὁ δεῖνα, τοιοῦτος οἷος, θηλ. telle, πληθ. tels, telles.

tout=πᾶς, θηλ. toute, πλ. tous, toutes.

Ἐκ τούτων αἱ aucun, certain, nul, tel, tout καὶ ἡ plusieurs εἶναι ὅτε μὲν ἀόριστα ἐπίθετα, ὅτε δὲ ἀόριστοι ἀνωνομῖαι.

Ἡ personne ὡς οὐσιαστικὸν θηλ. γένους σημαίνει ἄτομον, πρόσωπον, ἀνὴρ, γυνή, καὶ ἔχει πληθυντ. π. χ. les personnes en question=τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος πρόσωπα. Ἐπίσης καὶ ἡ rien· π.χ. il dit des riens=μκταιολογεῖ.

Ἡ ἀντ. ὀν εὐφωνίας χάριν λαμβάνει πρὸ αὐτῆς τὸ l'· π. χ. si l'on aime=εἰάν ἀγαπᾷ τις· ὅταν ὅμως ἔπονται τὰ ἀρθρα le, la, les, τὸ εὐφωνικὸν l' δὲν τίθεται.

Ἄσκησις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τῶν καταλλήλων ἀόριστων ἀνωνομιῶν, ὧν σημειοῦμεν τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον.

Il ne faut ni prendre ni retenir le bien d' a..., δὲν πρέπει οὔτε νὰ λαμβάνωμεν, οὔτε νὰ κατακρατῶμεν τὸ ἀγαθὸν τοῦ ἄλλου. Pl...prétendent que les Danois ont découvert l'Amérique avant Christophe Colomb, πλεῖστοι διατείνονται ὅτι οἱ Δανοὶ ἀνεκάλυψαν τὴν Ἀμερικὴν πρὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. R... ne sert de courir, οὐδὲν χρησιμεύει νὰ τρέχωμεν. Pe...ne viendra, οὐδεὶς θὰ ἔλθῃ. Ch...de ces messieurs disait son opinion, ἕκαστος τῶν κυρίων τούτων ἔλεγε τὴν γνώμην του. Qu... des écoliers auront négligé leurs leçons, τινὲς τῶν μαθητῶν θ' ἀμελήσωσι τὰ μαθήματά των. Ce...d' entre eux préféreraient la mort à la captivité, τινὲς μεταξὺ αὐτῶν ἐπροτίμων τὸν θάνατον τῆς αἰχμαλωσίας. On rencontre sa destinée souvent par des chemins qu' ο...prend pour l'éviter, συναντᾷ τις τὸ πεπρωμένον του συχνα διὰ τῶν ὁδῶν ἃς λαμβάνει διὰ νὰ τὸ ἀποφύγῃ. Mes oncles et mes cousins partiront demain ; les u....et les au... auraient désiré rester, οἱ θετοὶ μου καὶ οἱ ἐξάδελφοί μου θ' ἀναχωρήσουν αὔριον· καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ θὰ ἐπεθύμουν νὰ μείνωσι. T...maitre, t...valet, οἶος ὁ κύριος, τοιοῦτος καὶ ὁ ὑπηρέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Τὸ ῥῆμα.—Le verbe.

Παρεπόμενα τοῦ ῥήματος εἰσὶ τὰ ἑξῆς :

Le nombre==ὁ ἀριθμός.

La personne==τὸ πρόσωπον.

Le mode==ἡ ἔγκλισις.

La conjugaison==ἡ συζυγία.

La voix==ἡ φωνή ἢ διάθεσις.

Le temps==ὁ χρόνος.

Οἱ ἀριθμοὶ εἶναι δύο : ἐνικός (singulier) καὶ πληθυντικός (pluriel).

Τὰ πρόσωπα (les personnes) εἰσὶ τρία : πρῶτον (première), δεύτερον (deuxième), τρίτον (troisième).

Αἱ ἔγκλισεις (les modes) εἰσὶ τέσσαρες: l'indicatif==ἡ ὀριστική, le conditionnel==ἡ ὑποθετική, le subjonctif==ἡ ὑποτακτική, l'impératif==ἡ προστακτική.

Μετὰ τῶν ἔγκλισεων συγκαταλέγουσιν οἱ Γάλλοι καὶ τοὺς ρηματικούς τύπους: l'infinitif==τὸ ἀπαρέμφατον καὶ le participe==τὴν μετοχὴν.

Αἱ συζυγίαι (les conjugaisons) εἰσὶ τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἐνεστώτος τοῦ ἀπαρεμφάτου· ἡ πρώτη συζυγία λήγει εἰς er π. χ. aimer (ἀγαπᾶν)· ἡ δευτέρα εἰς ir π. χ. finir (τελειώσκειν)· ἡ τρίτη εἰς oir π. χ. recevoir (δέχεσθαι, λαμβάνειν)· καὶ ἡ τετάρτη εἰς re π. χ. rendre (ἀποδιδόναι).

Οἱ χρόνοι (les temps) εἰσὶν ὀκτώ :

1) présent==ἐνεστώτως

2) imparfait==παρρησιαστικός.

3) passé défini==ἀόριστος ἀ'.

4) passé indéfini==παρρησιάζομενος.

5) passé antérieur=ἀόριστος β'.

6) plus-que-parfait=ὑπερσυντέλικος.

7) futur=μέλλων.

8) futur passé ἢ antérieur=μέλλων τετελεσμένος.

Τούτων ὁ ἐνεστώς, ὁ παρατατικός, ὁ ἀόριστος α' καὶ ὁ μέλλων εἰσὶ χρόνοι ἀπλοῖ (temps simples) ἤτοι σχηματίζονται μονολεκτικῶς, οἱ δὲ λοιποὶ σύνθετοι (temps composés) ἤτοι σχηματίζονται περιφραστικῶς διὰ τινος τύπου τῶν ρημάτων avoir ἢ être καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ κλινομένου ρήματος· π. χ. j' ai écrit (ἔχω γράψει), j' aurai donné (θὰ ἔχω δώσει).

Ὁ ἐνεστώς, ὁ παρατατικός, ὁ ὑπερσυντέλικος καὶ ὁ μέλλων σημαίνουσιν ὅ,τι καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ.

Ὁ ἀόριστος α' (passé défini) ἐκφράζει πράξιν γενομένην ἐν χρόνῳ ὀρισμένῳ καὶ ἐντελῶς παρελθόντι· π. χ. j' écrivis l'année passée (ἔγραψα πέρυσι).

Ὁ παρακείμενος (passé indéfini) ἐκφράζει πράξιν γενομένην ἐν χρόνῳ ἐντελῶς ἢ μὴ ἐντελῶς παρελθόντι· π.χ. j' ai écrit la semaine dernière (ἔγραψα τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα), j' ai écrit aujourd' hui (ἔγραψα σήμερον).

Ὁ ἀόριστος β' (passé antérieur) ἐκφράζει πράξιν γενομένην ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ ἄλλης πράξεως ἐπίσης παρελθούσης· τίθεται δὲ συνήθως μετὰ τῶν χρονικῶν ἐπιρρημάτων lorsque (ὅτε), quand (ὅτε), après que (ἀφοῦ), dès que (ἄμα ὡς) κλπ. π.χ. dès que j' eus écrit la lettre, je déjeunai (ἄμα ὡς ἔγραψα τὴν ἐπιστολήν, προσγευμάτισα).

Ὁ τετελεσμένος μέλλων (futur passé ἢ antérieur) ἐκφράζει πράξιν γενησομένην ἐν τῷ μέλλοντι ἀλλὰ πρὸ ἄλλης μελλούσης ἐπίσης πράξεως· π.χ. quand tu me donneras le livre, moi je l'aurai vu (ὅταν θὰ μοὶ δώσης τὸ βιβλίον, ἐγὼ θὰ τὸ ἔχω ἴδει).

Αἱ διαθέσεις (voix) εἰσὶ τέσσαρες: ἐνεργητικὴ (active), παθητικὴ (passive), οὐδετέρα (neutre) καὶ αὐτοπαθῆς (réfléchie ἢ pronominale).

Ἐν τῷ ρήματι διακρίνομεν τὴν ῥίζαν (racine ἢ radical) καὶ τὴν κατάληξιν (terminaison). π. χ. aim-er, j'aim-e, nous aim-ons, κλπ.

μοε

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

ΡΗΜΑΤΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ

Verbes auxiliares.

Τὰ ρήματα avoir=ἔχειν καὶ être=εἶναι, χρησιμεύοντα εἰς σχηματισμὸν τῶν συνθέτων χρόνων πάντων τῶν ἄλλων ρημάτων, καλοῦνται βοηθητικά=auxiliaires. Καὶ τὸ μὲν avoir χρησιμεύει πρὸς σχηματισμὸν τῶν συνθέτων χρόνων πάντων τῶν ἐνεργητικῶν ρημάτων, πλείστων οὐδετέρων καὶ τοῦ ρήματος être. Τὸ δὲ être πρὸς σχηματισμὸν πάντων τῶν παθητικῶν, πάντων τῶν αὐτοπαθῶν καὶ τινῶν τῶν οὐδετέρων.

Κλίνονται δ' οὕτω:

AVOIR=EXEIN

INDICATIF

Présent

J' ai ἔχω

tu as

il ἢ elle a

nous avons

vous avez

ils ἢ elles ont

Imparfait

J' avais εἶχον

tu avais

il ἢ elle avait

nous avions

vous aviez

ils ἢ elles avaient.

Passé défini.

J' eus ἔσχον

tu eus

il ἢ elle eut

nous eûmes

vous eûtes

ils ἢ elles eurent.

Passé indéfini.

J' ai eu ἔχω λάβει, ἔσχημα

tu as eu
il ἢ elle a eu
nous avons eu
vous avez eu
ils ἢ elles ont eu

CONDITIONNEL
Présent.

J'aurais θὰ εἶχον
tu aurais
il ἢ elle aurait
nous aurions
vous auriez
ils ἢ elles auraient.

Passé antérieur

J'eus eu (ἀφ'οὔ) ἔσχον
tu eus eu
il ἢ elle eut eu
nous eûmes eu
vous eûtes eu
ils ἢ elles eurent eu.

Passé (1e forme).

J'aurais eu θὰ εἶχον λάβει
tu aurais eu
il ἢ elle aurait eu
nous aurions eu
vous auriez eu
ils ἢ elles auraient eu.

Plus-que-parfait.

J'avais eu εἶχον λάβει
tu avais eu
il ἢ elle avait eu
nous avions eu
vous aviez eu
ils ἢ elles avaient eu.

Passé (2e forme).

J'eusse eu
tu eusses eu
il ἢ elle eût eu
nous eussions eu
vous eussiez eu
ils ἢ elles eussent eu.

Futur.

J'aurai θὰ ἔχω
tu auras
il ἢ elle aura
nous aurons
vous aurez
ils ἢ elles auront.

IMPÉRATIF

Aie ἔχε
ayons ἄς ἔχωμεν
ayez ἔχετε

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.

Que j'aie νὰ ἔχω
que tu aies
qu' il ἢ qu' elle ait
que nous ayons
que vous ayez
qu' ils ἢ qu' elles aient.

Futur antérieur.

J'aurai eu θὰ ἔχω λάβει
tu auras eu
il ἢ elle aura eu
nous aurons eu
vous aurez eu
ils ἢ elles auront eu

Imparfait.

Que j' eusse *ὡς εἶχον*
 que tu eusses
 qu' il ἢ qu' elle eût
 que nous eussions
 que vous eussiez
 qu' ils ἢ qu' elles eussent.

Passé.

Que j' aie eu *ὡς ἔχω λάβει*
 que tu aies eu
 qu' il ἢ qu' elle ait eu
 que nous ayons eu
 que vous ayez eu
 qu' ils ἢ qu' elles aient eu.

Plus-que-parfait.

Que j' eusse eu *ὡς εἶχον*
λάβει

que tu eusses eu
 qu' il ἢ qu' elle eût eu
 que nous eussions eu
 que vous eussiez eu
 qu' ils ἢ qu' elles eussent eu

INFINITIF

Présent.

Avoir *ἔχειν*.

Passé.

Avoir eu *σχεῖν*.

PARTICIPE

Présent.

Ayant *ἔχων*

Passé.

Ayant eu *σχών*.

PARTICIPE PASSIF

Eu, eue *ἔσχημένος-η*.

ÊTRE=EINAI

INDICATIF

Présent.

Je suis *εἰμί, εἶμαι*
 tu es
 il ἢ elle est
 nous sommes
 vous êtes
 ils ἢ elles sont.

Imparfait.

J' étais *ἦμην*
 tu étais
 il ἢ elle était
 nous étions
 vous étiez
 ils ἢ elles étaient.

Passé défini.

Je fus *ὑπῆρξα, ἐγενόμην*
 tu fus
 il ἢ elle fut
 nous fûmes
 vous fûtes
 ils ἢ elles furent.

Passé indéfini.

J' ai été *ἔχω ὑπάρξει*
 tu as été
 il ἢ elle a été
 nous avons été
 vous avez été
 ils ἢ elles ont été.

Passé antérieur.

J' eus été ὑπῆρξεν

tu eus été

il ἢ elle eut été

nous eûmes été

vous eûtes été

ils ἢ elles eurent été.

Plus-que-parfait.

J' avais été εἶχον ὑπέσχετο

tu avais été

il ἢ elle avait été.

nous avions été

vous aviez été

ils ἢ elles avaient été.

Futur.

Je serai ἔσομαι, θὰ ἦμαι

tu seras

il ἢ elle sera

nous serons

vous serez

ils ἢ elles seront.

Futur antérieur.

J' aurai été θὰ ἔχω ὑπέσχετο

tu auras été

il ἢ elle aura été

nous aurons été

vous aurez été

ils ἢ elles auront été.

CONDITIONNEL

Présent.

Je serais θὰ ἦμην

tu serais

il ἢ elle serait

nous serions

vous seriez

ils ἢ elles seraient.

P a s s é.

J' aurais été θὰ εἶχον ὑπέσχετο

tu aurais été

il ἢ elle aurait été

nous aurions été

vous auriez été

ils ἢ elles auraient été.

β'. τύπος

J' eusse été

tu eusses été

il ἢ elle eût été

nous eussions été

vous eussiez été

ils ἢ elles eussent été.

IMPÉRATIF

Sois ἔσο

soyons

soyez

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.

Que je sois νὰ ἦμαι

que tu sois

qu' il ἢ qu' elle soit

que nous soyons

que vous soyez

qu' ils ἢ qu' elles soient.

Imparfait.

Que je fusse νὰ ἦμην

que tu fusses

qu' il ἢ qu' elle fût

que nous fussions

que vous fussiez

qu' ils ἢ qu' elles fussent.	qu' ils ἢ qu' elles eussent été.
Passé	INFINITIF
Que j' aie été <i>να ἔχω ὑπάρξει</i>	Présent.
que tu aies été	Être <i>εἶναι</i> .
qu' il ἢ qu' elle ait été	Passé
que nous ayons été	Avoir été <i>γεγονέναι, ὑπάρξει</i> .
que vous ayez été	PARTICIPE
qu' ils ἢ qu' elles aient été.	Présent.
Plus-que-parfait.	Etant <i>ὄν, οὖσα, ὄν</i> .
Que j' eusse été <i>να εἶχον ὑπάρξει</i>	Passé
que tu eusses été	ayant été, <i>ὑπάρξας κλπ.</i>
qu' il ἢ qu' elle eût été	PARTICIPE PASSIF
que nous eussions été	Êté, <i>γεγονώς, υἱα, ὄς.</i>
que vous eussiez été	

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

Première Conjugaison.

AIM-ER=ΑΓΑΠΑΩ

(Πίζω aim)

INDICATIF

Présent.

J' aime *ἀγαπῶ*

tu aimes

il ἢ elle aime

nous aimons

vous aimez

ils ἢ elles aiment.

Imparfait

J' aimais *ἠγάπων*

tu aimais

il ἢ elle aimait

nous aimions

vous aimiez

ils ἢ elles aimaient.

Passé défini.

J' aimai *ἠγάπησα*

tu aimas

il ἢ elle aimas

nous aimâmes

vous aimâtes

ils ἢ elles aimèrent

Passé indéfini.

J' ai aimé *ἠγάπησα, ἔχω*

ἀγαπήσει

tu as aimé

il ἢ elle a aimé

nous avons aimé

vous avez aimé

ils ἢ elles ont aimé.

Passé antérieur.

J' eus aimé (ἔμα, ἀφοῦ) ἠγά-
πησα

tu eus aimé

il ἢ elle eut aimé

nous eûmes aimé

vous eûtes aimé

ils ἢ elles eurent aimé.

Plus-que-parfait.

J' avais aimé εἶχον ἀγα-
πήσει

tu avais aimé

il ἢ elle avait aimé

nous avions aimé

vous aviez aimé

ils ἢ elles avaient aimé.

Futur

J' aimerai θ' ἀγαπήσω'

tu aimeras

il ἢ elle aimera

nous aimerons

vous aimerez

ils ἢ elles aimerons.

Futur antérieur.

J' aurai aimé θὰ ἔχω ἀγα-
πήσει

tu auras aimé

il ἢ elle aura aimé

nous aurons aimé

vous aurez aimé

ils ἢ elles auront aimé.

CONDITIONNEL

Présent.

J' aimerais θὰ ἠγάπων (τώρα)

tu aimerais

il ἢ elle aimerait

nous aimerions

vous aimeriez

ils ἢ elles aimeraient.

Passé.

J' aurais aimé θὰ ἠγάπων
(τότε)

tu aurais aimé

il ἢ elle aurait aimé

nous aurions aimé

vous auriez aimé

ils ἢ elles auraient aimé.

β'. τύπος

J' eusse aimé

tu eusses aimé

il ἢ elle eût aimé

nous eussions aimé

vous eussiez aimé

ils ἢ elles eussent aimé.

IMPÉRATIF

Aime ἀγάπα

Aimons ἀγαπῶμεν

Aimez ἀγαπάτε

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.

Que j' aime ν' ἀγαπῶ

que tu aimes

qu' il ἢ qu' elle aime

que nous aimions

que vous aimiez

qu' ils ἢ qu' elles aiment.

I m p a r f a i t.

Que j' aimasse νὰ ἠγάπων

que tu aimasses

qu' il ἢ qu' elle aimât

que nous aimassions

que vous aimassiez

qu' ils ἢ qu' elles aimas-
sent.

† P a s s é.

Que j' aie aimé νὰ ἔχω ἀγα-
πήσει

que tu aies aimé

qu' il ἢ qu' elle ait aimé

que nous ayons aimé

que vous ayez aimé

qu' ils ἢ qu' elles aient
aimé.

† P l u s q u e - p a r f a i t.

Que j' eusse aimé νὰ εἶχον

ἀγαπήσει.

que tu eusses aimé

qu' il ἢ qu' elle eût aimé

que nous eussions aimé

que vous eussiez aimé

qu' ils ἢ qu' elles eussent
aimé.

INFINITIF

† P r é s e n t.

Aimer ἀγαπᾶν.

† P a s s é.

Avoir aimé ἔχειν ἀγαπήσει.

PARTICIPE

† P r é s e n t.

Aimant ἀγαπῶν, οὔσα, ὄν.

† P a s s é

Ayant aimé ἀγαπήσας.

† P A R T I C I P E P A S S I F

Aimé, aimée, ἠγαπημένος-η.

Ὁμοίως κλίνονται καὶ τὰ adorer=λατρεύειν, chanter=
ἔδειν, parler=ὁμιλεῖν, διαλέγεσθαι, labourer=ἀροτριᾶν,
planter=φυτεύειν, ramer=κωπηλατεῖν, habiter=κατοικεῖν,
donner=δίδειν, trouver=εὕρισκειν, travailler=ἐργάζεσθαι,
estimer=ἐκτιμᾶν, visiter=ἐπισκέπτεσθαι, commander=
ἄρχειν, louer=ἐπαινεῖν, enseigner=διδάσκειν, épuiser=
ἐξαντλεῖν, souhaiter=εὔχεσθαι, cultiver=καλλιεργεῖν,
crier=κραυγάζειν κλπ.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὀνημάτων τῆς α' συζυγίας.

Τὰ εἰς cer λήγοντα ῥήματα, ὡς percer=διατρῦν, ἵνα δια-
τηρήσωσι τὴν προφορὰν τοῦ c πρὸ τῶν a καὶ o, γράφονται δι-

ύπεστιγμένου ς· π. χ. nous perçons, je perçais, tu perçais, il perçait, ils perçaient, je perçai, tu perças, κλπ.

Τὰ εἰς ger λήγοντα ῥήματα, ὡς juger=κρίνειν, ἵνα διατηρήσῃ τὴν προφορὰν τοῦ g πρὸ τῶν a καὶ o, λαμβάνουσι ἑ ἄφῳνον μετὰ τὸ g πρὸ τῶν φωνηέντων τούτων· π. χ. nous jugeons, je jugeais, tu jugeais, il jugeait κλπ. je jugeai, tu jugeas κλπ.

Τὰ εἰς eler ἢ eter λήγοντα ῥήματα, ὡς appeler=καλεῖν, jeter=ρίπτειν, διπλασιάζουσι τὸ l ἢ t πρὸ e ἄφῳνου· π. χ. j'appelle, tu appelles, il appelle, ils appellent, j'appellerai, j'appellerais κλπ. ὁμοίως je jette, je jetterais, que tu jettes κλπ.

Ἐξαιροῦνται τὰ : acheter=ἀγοράζειν, celer=κρύπτειν, peler=τίλλειν, mañan, geler=πηγνύειν, bourreler=βρασνίζειν, harceler=παροξύνειν, τὰ ὅποια τρέπουσι τὸ παραλήγον e ἄφῳνον εἰς è βαρύτενον· π. χ. j'achète, il cèlera κλπ.

Τὰ ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ παραλήγοντα εἰς e ἄφῳνον ἢ é ὀξύτονον τρέπουσι τοῦτο εἰς è βαρύτενον πρὸ ἄφῳνου συλλαβῆς· π. χ. je sème=σπείρω, j'espère=ἐλπίζω.

Ἐξαιροῦνται τὰ εἰς éer λήγοντα ῥήματα φυλάττοντα τὸ é καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν σχηματισμόν· π. χ. créer=πλάττειν, je crée κλπ.

Τὰ εἰς yer λήγοντα ῥήματα ὡς ennuyer=ἐνοχλεῖν, τρέπουσι τὸ y εἰς i πρὸ ἄφῳνου συλλαβῆς· π. χ. j'ennuie=ἐνοχλῶ.

Τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ α' καὶ β' πληθυντικῷ προσώπῳ τοῦ παρατατικῷ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς λαμβάνουσι μετὰ τὸ y καὶ ἐν i· π. χ. payer=πληρώνω, nous payions=ἐπληρώνομεν, que nous payions=ὡς ἐπληρώνομεν.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ

Deuxième Conjugaison.

FIN-IR=ΠΕΡΑΙΝΕΙΝ, ΤΕΛΕΙΩΝΕΙΝ

(Πίζα fin)

INDICATIF

Présent.

Je finis τελειώνω
tu finis
il ἢ elle finit
nous finissons
vous finissez
ils ἢ elles finissent.

Imparfait.

Je finissais ἐτελειώνων
tu finissais
il ἢ elle finissait
nous finissions
vous finissiez
il ἢ elles finissaient.

Passé défini

Je finis ἐτελειώσα
tu finis
il ἢ elle finit
nous finîmes
vous finîtes
ils ἢ elles finirent.

Passé indéfini.

J'ai fini ἔχω τελειώσει
tu as fini
il ἢ elle a fini
nous avons fini
vous avez fini
ils ἢ elles ont fini.

Passé antérieur

J'eus fini ἐτελειώσα
tu eus fini
il ἢ elle eut fini
nous eûmes fini
vous eûtes fini
ils ἢ elles eurent fini

Plus-que-parfait.

J'avais fini εἶχον τελειώσει
tu avais fini
il ἢ elle avait fini
nous avions fini
vous aviez fini
ils ἢ elles avaient fini.

Futur.

Je finirai θά τελειώσω
tu finiras
il ἢ elle finira
nous finirons
vous finirez
ils ἢ elles finiront.

Futur antérieur

J'aurai fini θά ἔχω τελειώσει
tu auras fini
il ἢ elle aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils ἢ elles auront fini.

CONDITIONNEL

Présent.

Je finirais θὰ ἐτελείωνον
tu finirais
il ἢ elle finirait
nous finirions
vous finiriez
ils ἢ elles finiraient.

Passé.

J'aurais fini θὰ εἶχον τε-
λειώσει
tu aurais fini
il ἢ elle aurait fini
nous aurions fini
vous auriez fini
ils ἢ elles auraient fini.

β'. τύπος

J'eusse fini
tu eusses fini
il ἢ elle eût fini
nous eussions fini
vous eussiez fini
ils ἢ elles eussent fini.

IMPÉRATIF

Finis τελείωσον
Finissons ἄς τελειώσωμεν
Finissez τελειώσατε

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.
Que je finisse νὰ τελειώνω
καὶ νὰ τελειώσω
que tu finisses
qu' il ἢ qu' elle finisse
que nous finissions

que vous finissiez
qu' ils ἢ qu' elles finissent

Imparfait.

Que je finisse νὰ ἐτελείωνον
que tu finisses
qu' il ἢ qu' elle finit
que nous finissions
que vous finissiez
qu' ils ἢ qu' elles finissent.

Passé.

Que j' aie fini νὰ ἔχω τε-
λειώσει
que tu aies fini
qu' il ἢ qu' elle ait fini
que nous ayons fini
que vous ayez fini
qu' ils ἢ qu' elles aient fini.

Plus-que-parfait.

Que j' eusse fini νὰ εἶχον
τελειώσει
que tu eusses fini
qu' il ἢ qu' elle eût fini
que nous eussions fini
que vous eussiez fini
qu' ils ἢ qu' elles eussent
fini.

INFINITIF

Présent.

Finir τελειώνειν

Passé

Avoir fini

PARTICIPE

Présent.

Finissant τελειώνων

Passé

PARTICIPE PASSIF

Ayant fini τελειώσας

Fini, finie τελειωθείς-εῖσα.

Ὁμοίως κλίνονται καὶ τὰ : avertir=ἀγγέλλειν, arrondir=στρογγυλοῦν, aplanir=ὀμαλύνειν, établir=ιδρύειν, fléchir=κάμπτειν, frémir=φρίττειν, pâlir=ὠχρίῃν, punir=τιμωρεῖν, rougir=ἐρυθριῃν, salir=ῥυπαίνειν, unir=ἐνοῦν, four-nir=προμηθεύειν, vieillir=γηράσκειν, gémir=στενάζειν κλπ

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς β' συζυγίας.

Τὸ ῥῆμα fleurir ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ ἀνοεῖν κλίνεται ὀμαλῶς ὡς τὸ finir· ἀλλ' ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀκμάζειν ὁ παρατατικὸς αὐτοῦ εἶναι florissais, ἡ δὲ ἐνεργητικὴ μετοχὴ florissant· π. χ. Athènes florissait sous Périclès, αἱ Ἀθῆναι ἤκμαζον ἐπὶ Περικλέους.

Τὸ ῥῆμα haïr=μισεῖν, ἀποβάλλει τὸ διααιρετικὸν σημεῖον ἐν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς : je hais, tu hais, il hait καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἐνικῷ προσώπῳ τῆς προστακτικῆς hais· καθ' ὅλον τὸν λοιπὸν αὐτοῦ σχηματισμὸν τηρεῖ τὸ διααιρετικὸν σημεῖον.

Τοῦ ῥήματος bénir=εὐλογεῖν, ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἔχει δύο τύπους, bénit καὶ béni· τούτων ὁ πρῶτος εἶναι εὐχρηστος ἐν τῇ θρησκευτικῇ γλώσσῃ, π.χ. pain bénit=ἀντίδωρον, eau bénite=ἀγίασμα· ὁ δὲ δεύτερος λέγεται ἐπὶ παντὸς ἄλλου πράγματος.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

Troisième Conjugaison.

RECEV-OIR = ΔΕΧΕΣΘΑΙ, ΛΑΜΒΑΝΕΙΝ

(Ρίζα recev)

INDICATIF

il ἢ elle reçoit

Présent.

nous recevons

Je reçois λαμβάνω

vous recevez

tu reçois

ils ἢ elles reçoivent.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

5

Im parfait.

Je recevais ἐλάμβανον
tu recevais
il ἢ elle recevait
nous recevions
vous receviez
ils ἢ elles recevaient.

Passé défini.

Je reçus ἔλαβον
tu reçus
il ἢ elle reçut
nous reçûmes
vous reçûtes
ils ἢ elles reçurent.

Passé indéfini.

J' ai reçu ἔχω λάβει
tu as reçu
il ἢ elle a reçu
nous avons reçu
vous avez reçu
ils ἢ elles ont reçu.

Passé antérieur.

J' eus reçu ἔλαβον
tu eus reçu
il ἢ elle eut reçu
nous eûmes reçu
vous eûtes reçu
ils ἢ elles eurent reçu.

Plus-que-parfait.

J' avais reçu εἶχον λάβει
tu avais reçu
il ἢ elle avait reçu
nous avions reçu
vous aviez reçu

ils ἢ elles avaient reçu.

Futur.

Je recevrai θὰ λάβω
tu recevras
il ἢ elle recevra
nous recevrons
vous recevrez
ils ἢ elles recevront.

Futur antérieur.

J' aurai reçu θὰ ἔχω λάβει
tu auras reçu
il ἢ elle aura reçu
nous aurons reçu
vous aurez reçu
ils ἢ elles auront reçu.

CONDITIONNEL

Présent.

Je recevrais θὰ ἐλάμβανον
tu recevrais
il ἢ elle recevrait
nous recevriions
vous recevriez
ils ἢ elles recevraient.

Passé.

J' aurais reçu θὰ εἶχον λάβει
tu aurais reçu
il ἢ elle aurait reçu
nous aurions reçu
vous auriez reçu
ils ἢ elles auraient reçu.

β' τύπος.

J' eusse reçu
tu eusses reçu
il ἢ elle eût reçu

nous eussions reçu
vous eussiez reçu
ils ἢ elles eussent reçu.

IMPÉRATIF

Reçois λάβε
Recevons ἄς λάβωμεν
Recevez λάβετε.

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.

Que je reçoive νὰ λαμβάνω
ἢ νὰ λάβω

que tu reçoives

qu' il ἢ qu' elle reçoive

que nous recevions

que vous receviez

qu' ils ἢ qu' elles reçoivent.

Imparfait.

Que je reçusse νὰ ἐλάμβανον

que tu reçusses

qu' il ἢ qu' elle reçût

que nous reçussions

que vous reçussiez

qu' ils ἢ qu' elles reçussent.

Passé

Que j' aie reçu νὰ ἔχω λάβῃ

que tu aies reçu

qu' il ἢ qu' elle ait reçu

que nous ayons reçu
que vous ayez reçu
qu' ils ἢ qu' elles aient
reçu.

Plus-que-parfait.

Que j' eusse reçu νὰ εἶχον
λάβῃ

que tu eusses reçu

qu' il ἢ qu' elle eût reçu

que nous eussions reçu

que vous eussiez reçu

qu' ils ἢ qu' elles eussent

reçu

INFINITIF

Présent.

Recevoir λαμβάνειν.

Passé.

Avoir reçu λαβεῖν.

PARTICIPE

Présent.

Recevant λαμβάνων-ουσα κλπ.

Passé.

Ayant reçu λαβών-ούσα κλπ.

PARTICIPE PASSIF

Recu, reçue ληφθεῖς-εῖσα
κλπ.

Ὅμοίως κλίνονται καὶ τὰ : apercevoir=παρατηρεῖν, dé-
cevoir=ἀπατᾶν, percevoir=εἰσπράττειν, concevoir=συλ-
λαμβάνειν (σχέδιον κλπ.), ἀντιλαμβάνεσθαι, κλπ.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ρημάτων τῆς γ' συζυγίας.

Πλὴν τῶν εἰς εἶναι ληγόντων ρημάτων τῆς γ' συζυγίας,

ἔτινα κλίνονται ὁμαλῶς κατὰ τὸ recevoir, πάντα τὰ λοιπὰ κλίνονται ἀνωμάλως.

Αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ τῶν ρημάτων mouvoir=κινεῖν καὶ devoir=ὀφείλιν, λαμβάνουσι περισπωμένην μόνον ἐν τῷ ἀρσενικῷ γένει: mû, dû· ἐν τῷ θηλυκῷ σχηματίζονται ἀπλῶς mue καὶ due.

TETARTH SYZYTIA

Quatrième Conjugaison.

REND-RE=ΑΠΟΔΙΔΟΝΑΙ

(Ρίζα rend)

INDICATIF	vous rendites
Présent.	ils ἢ elles rendirent.
Je rends ἀποδίδω	Passé indéfini.
tu rends	J' ai rendu ἔχω ἀποδώσει
il ἢ elle rend	tu as rendu
nous rendons	il ἢ elle a rendu
vous rendez	nous avons rendu
ils ἢ elles rendent.	vous avez rendu
Imparfait.	ils ἢ elles ont rendu.
Je rendais ἀπέδιδον	Passé antérieur.
tu rendais	J' eus rendu ἀπέδωκα
il ἢ elle rendait	tu eus rendu
nous rendions	il ἢ elle eut rendu
vous rendiez	nous eûmes rendu
ils ἢ elles rendaient.	vous eûtes rendu
Passé défini.	ils ἢ elles eurent rendu.
Je rendis ἀπέδωκα	Plus-que-parfait.
tu rendis	J' avais rendu εἶχον ἀπο-
il ἢ elle rendit	δώσει
nous rendîmes	tu avais rendu

il ἢ elle avait rendu
nous avions rendu
vous aviez rendu
ils ἢ elles avaient rendu.

F u t u r.

Je rendrai θ' ἀποδώσω
tu rendras
il ἢ elle rendra
nous rendrons
vous rendrez
ils ἢ elles rendront.

F u t u r a n t é r i e u r.

J' aurai rendu θὰ ἔχω ἀπο-
δώσει
tu auras rendu
il ἢ elle aura rendu
nous aurons rendu
vous aurez rendu
ils ἢ elles auront rendu.

C O N D I T I O N N E L

P r é s e n t.

Je rendrais θὰ ἀπέδιδον
tu rendrais
il ἢ elle rendrait
nous rendrions
vous rendriez
ils ἢ elles rendraient.

P a s s é.

J' aurais rendu θὰ εἶχον
ἀποδώσει
tu aurais rendu
il ἢ elle aurait rendu
nous aurions rendu
vous auriez rendu

ils ἢ elles auraient rendu.

β'. τύπος

J' eusse rendu
tu eusses rendu
il ἢ elle eût rendu
nous eussions rendu
vous eussiez rendu
ils ἢ elles eussent rendu.

I M P É R A T I F

Rends ἀπόδος
Rendons ἄς ἀποδώσωμεν
Rendez ἀπόδοτε

S U B J O N C T I F

P r é s e n t o u F u t u r.

Que je rende ν' ἀποδίδω ἢ
ν' ἀποδώσω
que tu rendes
qu' il ἢ qu' elle rende
que nous rendions
que vous rendiez
qu' ils ἢ qu' elles rendent.

I m p a r f a i t.

Que je rendisse νὰ ἀπέδιδον
que tu rendisses
qu' il ἢ qu' elle rendit
que nous rendissions
que vous rendissiez
qu' ils ἢ qu' elles rendis-
sent.

P a s s é.

Que j' aie rendu νὰ ἔχω
ἀποδώσῃ
que tu aies rendu
qu' il ἢ qu' elle ait rendu

que nous ayons rendu	INFINITIF
que vous ayez rendu	Présent.
qu' ils ἤ qu' elles aient rendu.	Rendre ἀποδίδειν.
Plus qu'e-parfait.	Passé.
Que j' eusse rendu νὰ εἶχον ἀποδώσει	Avoir rendu ἀποδοῦναι.
que tu eusses rendu	PARTICIPE
qu' il ἤ qu' elle eût rendu	Présent.
que nous eussions rendu	Rendant ἀποδίδων, ουσα κλπ.
que vous eussiez rendu	Passé.
qu' ils ἤ qu' elles eussent rendu.	Ayant rendu ἀποδοῦς
	PARTICIPE PASSIF
	Rendu, rendue, ἀποδοθεῖς εἶσα κλπ.

Ὅμοίως κλίνονται καὶ τὰ répondre=ἀποκρίνεσθαι, tenir=τείνειν, vendre=πωλεῖν, prendre=λαμβάνειν, attendre=περιμένειν, κλπ.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ρημάτων τῆς δ' συζυγίας.

Τὰ εἰς dre λήγοντα ῥήματα τῆς δ' συζυγίας σχηματίζου-
σιν, ὡς τὸ rendre, τὰ τρία ἐνικὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστώτος τῆς
ὀριστικῆς εἰς ds, ds, d. π. χ. je répons=ἀποκρίνομαι, tu
réponds, il répond. Ἐξαιροῦνται τὰ εἰς soudre καὶ indre
λήγοντα, οἷον absoudre=ἀθωώνειν, joindre=ένοῦν, ὡς καὶ
τὰ μὴ εἰς dre λήγοντα, οἷον paraître=φαίνεσθαι, nuire=
βλάπτειν, ἅτινα εἰς τὰ τρία ἐνικὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστώτος λή-
γουσιν εἰς s, s, t, π. χ. j'absous, tu absous, il absout,
je joins, tu joins, il joint, je parais, tu parais, il pa-
rait, je nuis, tu nuis, il nuit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Παθητικὸν ῥῆμα=Verbe passif.

Τὸ παθητικὸν ῥῆμα παρὰ Γάλλοις σχηματίζεται περιφραστικῶς διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être καθ' ἅπαντας αὐτοῦ τοὺς τύπους καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ ῥήματος, ἥτις συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν.

Κλίνεται δ' οὕτω :

INDICATIF

Présent.

Je suis aimé ἢ aimée ἀγαπῶμαι

tu es aimé, aimée

il ἢ elle est aimé, aimée

nous sommes aimés, aimées

vous êtes aimés, aimées

ils ἢ elles sont aimés, aimées.

Imparfait.

J'étais aimé ἢ aimée etc. ἠγαπώμην.

Passé défini.

Je fus aimé ἢ aimée etc. ἠγαπήθην.

Passé indéfini.

J'ai été aimé ἢ aimée etc. ἠγαπήθην.

Passé antérieur.

J'eus été aimé ἢ aimée etc. ἠγαπήθην.

Plus-que-parfait.

J'avais été aimé ἢ aimée etc. εἶχον ἀγαπηθῆ.

Futur.

Je serai aimé ἢ aimée etc. θ' ἀγαπηθῶ.

Futur antérieur.

J'aurai été aimé ἢ aimée etc. θὰ ἔχω ἀγαπηθῆ

CONDITIONNEL

Présent.

Je serais aimé ἢ aimée etc. θὰ ἠγαπώμην.

Passé.

J'aurais été aimé ἢ aimée etc. θὰ εἶχον ἀγαπηθῆ,
β' τόπος

J'eusse été aimé ἢ aimée etc.

IMPÉRATIF

Sois aimé ἢ aimée etc. ἀγαπήθητι.

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.

Que je sois aimé ἢ aimée etc. νὰ ἀγαπῶμαι.

Imparfait.

Que je fusse aimé ἢ aimée etc. νὰ ἠγαπώμην.

Passé.

Que j'aie été aimé ἢ aimée etc. νὰ ἔχω ἀγαπηθῆ.

Plus-que-parfait.

Que j'eusse été aimé ἢ aimée etc. νὰ εἶχον ἀγαπηθῆ.

INFINITIF

Présent.

Etre aimé ἢ aimée ἀγαπᾶσθαι.

Passé.

Avoir été aimé ἢ aimée ἀγαπηθῆναι.

PARTICIPE

Présent.

Etant aimé ἢ aimée ἀγαπώμενος κλπ.

Passé.

Ayant été aimé ἢ aimée ἀγαπηθείς-εἶσθ κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ῥῆμα οὐδέτερον=Verbe neutre.

Τὰ πλεῖστα τῶν οὐδετέρων ρημάτων κλίνονται ὡς τὰ ἐνεργητικά, βοηθούμενα ὑπὸ τοῦ avoir, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ῥήματα οὐδέτερα ἅπερ βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être, ὡς tomber=πίπτειν, arriver=φθάνειν, ἀφικνεῖσθαι, venir=ἔρχεσθαι, κλπ.

Ταῦτα κλίνονται οὕτω.

INDICATIF

Présent.

Je dors etc.

Imparfait.

Je dormais etc.

Passé défini.

Je dormis etc.

Passé indéfini.

J' ai dormi etc.

Passé antérieur.

J' eus dormi etc.

Plus que-parfait.

J' avais dormi etc.

Futur.

Je dormirai.

Futur passé.

J' aurai dormi etc.

CONDITIONNEL

Présent.

Je dormirais etc.

Passé

J' aurais dormi etc.

β'. τύπος

J' eusse dormi etc.

IMPÉRATIF

Dors

Dormons

Dormez

SUBJONCTIF

Présent.

Que je dorme, etc.

Imparfait.

Que je dormisse etc.

Passé.

Que j' aie dormi etc.

Plus-que-parfait.

Que j' eusse dormi etc.

INFINITIF

Présent.

Dormir.

Passé.

Avoir dormi.

PARTICIPE

Présent.

Dormant.

Passé.

Ayant dormi

PARTICIPE PASSIF

Dormi, dormie.

PARTIR=ANAXΩPEIN

κλίνεται διὰ τοῦ être

INDICATIF	IMPÉRATIF
Présent.	Pars
Je pars etc.	Partons
Imparfait.	Partez.
Je parlais etc.	SUBJONCTIF
Passé défini.	Présent ou Futur
Je partis.	Que je parte, etc.
Passé indéfini.	Imparfait.
Je suis parti, ie etc.	Que je partisse, etc.
Passé antérieur.	Passé.
Je fus parti etc.	Que je sois parti, ie, etc.
Plus-que-parfait.	Plus-que-parfait.
J' étais parti, ie etc.	Que je fusse parti, ie, etc.
Futur.	INFINITIF
Je partirai etc.	Présent.
Futur antérieur.	Partir.
Je serai parti, ie etc.	Passé
CONDITIONNEL	Être parti, ie.
Présent ou Futur.	PARTICIPE
Je partirais, etc.	Présent.
Passé	Partant.
Je serais parti, ie, etc.	Passé.
β. τύπος	Parti, ie, étant parti, ie.
Je fusse parti, ie, etc.	

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ῥήματα ἀντωνυμικά.=Verbes Pronominaux.

Τὰ ἀντωνυμικά ῥήματα ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ ἡμέτερα μέσα
εἰσι δὲ ἢ κυρίως ἀντωνυμικά=essentiellement pronomi-

naux, ἤτοι μὴ ἀπαντῶντα κατ' ἄλλον τύπον, ὡς τὰ ἡμέτερα μέσα ἀποθετικά, ἢ τυχαίως ἀντωνυμικά=accidentellement pronominaux, ἤτοι ἐνεργητικὰ ἢ οὐδέτερα σχηματιζόμενα καὶ ἀντωνυμικῶς· π. χ. se repentir=μετανοεῖν, s'emparer=καταλαμβάνειν τι, s'abstenir=ἀπέχεσθαι (κυρίως ἀντωνυμικά)· se blesser=τιτρώσκεσθαι, se flatter=κολακεύεσθαι, s'imaginer=φαντάζεσθαι (τυχαίως ἀντωνυμικά).

Τὰ ἀντωνυμικὰ ρήματα, ὄντα καὶ τῶν τεσσάρων συζυγιῶν, ἐν τῷ σχηματισμῷ βοηθοῦνται πάντα ὑπὸ τοῦ être.

Σχηματίζονται δὲ τὰ τοιαῦτα ρήματα μετὰ δύο ἀντωνυμιῶν τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ὧν ἡ μὲν εἶναι τὸ σύνθηες ὑποκείμενον τοῦ ρήματος, ἡ δ' ἑτέρα τίθεται ὡς ἀντικείμενον· π. χ. je me flatte, tu te flattes, il se flatte, nous nous flattons, vous vous flattez, ils se flattent.

Ἐν τῷ ἐρωτηματικῷ σχηματισμῷ ἡ μὲν ὑποκειμενικὴ ἀντωνυμία ἐπιτάσσεται, προτάσσεται δ' ὅμως ἡ ἀντικειμενικὴ· π.χ. vous trompez-vous ? ἀπατᾶσθε ; se flatte-t-il ? κολακεύεται ; κλπ.

SE VANTER=ΚΑΥΧΑΣΘΑΙ

INDICATIF

Présent.

Je me vante
tu te vantes
il ἢ elle se vante
nous nous vantons
vous vous vantez
ils ἢ elles se vantent.

Imparfait.

Je me vantais
tu te vantais
il ἢ elle se vantait
nous nous vantions

vous vous vantiez
ils ἢ elles se vantaient.

Passé défini.

Je me vantai
tu te vantas
il ἢ elle se vanta
nous nous vantâmes
vous vous vantâtes
ils ἢ elles se vantèrent.

Passé indéfini.

Je me suis vanté, ée
tu t'es » »
il ἢ elle s'est » »

nous nous sommes van-
tés, ées

vous vous êtes vantés, ées
ils ἢ elles se sont vantés, ées

Passé antérieur.

Je me fus vanté, ée

tu te » » »

il ἢ elle se fut » »

nous nous fûmes vantés, ées

vous vous fûtes » »

ils ἢ elles se furent » »

Plus-que-parfait.

Je m'étais vanté, ée

tu t'étais » »

il ἢ elle s'était vanté, ée

nous nous étions vantés,
ées

vous vous étiez vantés, ées

ils ἢ elles s'étaient van-
tés, ées

Futur.

Je me vanterai

tu te vanteras

il ἢ elle se vantera

nous nous vanterons

vous vous vanterez

ils ἢ elles se vanterons.

Futur antérieur.

Je me serai vanté, ée

tu te seras » »

il ἢ elle se sera » »

nous nous serons vantés, ées

vous vous serez » »

ils ἢ elles se seront » »

CONDITIONNEL

Présent ou Futur.

Je me vanterais

tu te vanterais

il ἢ elle se vanterait

nous nous vanterions

vous vous vanteriez

ils ἢ elles se vanteraient.

Passé.

Je me serais vanté, ée

tu te serais » »

il ἢ elle se serait » »

nous nous serions vantés,
ées

vous vous seriez vantés,
ées

ils ἢ elles se seraient van-
tés, ées

β. τύπος

Je me fusse vanté, ée

tu te fusses » »

il ἢ elle se fût » »

nous nous fussions vantés,
ées

vous vous fussiez vantés,
ées

ils ἢ elles se fussent van-
tés, ées.

IMPÉRATIF

Vante-toi

Vantons-nous

Vantez-vous.

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.

Que je me vante
que tu te vantés
qu' il ἤ qu' elle se vante
que nous nous vantions
que vous vous vantiez
qu' ils ἤ qu' elles se van-
tent.

Imparfait.

Que je me vantasse
que tu te vantasses
qu' il ἤ qu' elle se vantât
que nous nous vantassions
que vous vous vantassiez
qu' ils ἤ qu' elles se van-
tassent.

Passé.

Que je me sois vanté, ée
que tu te sois » »
qu' il ἤ qu' elle se soit
vanté, ée
que nous nous soyons van-
tés, ées
que vous vous soyez vantés,
ées

qu' ils ἤ qu' elles se soient
vantés, ées

Plus-que-parfait.

Que je me fusse vanté, ée
que tu te fusses » »
qu' il ἤ qu' elle se fût van-
té, ée

que nous nous fussions
vantés, ées

que vous vous fussiez van-
tés, ées

qu' ils ἤ qu' elles se fus-
sent vantés, ées.

INFINITIF

Présent.

Se vanter.

Passé.

S' être vanté, ée.

PARTICIPE

Présent.

Se vantant.

Passé.

S' étant vanté, ée.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ρήματα ἀπρόσωπα ἢ μονοπρόσωπα

Verbes impersonnels ou unipersonnels.

Τὰ ἀπρόσωπα ρήματα, ὡς καὶ παρ' ἡμῶν, ἀπαντῶσιν ἐν τῷ
τρίτῳ ἐνικῷ προσώπῳ π. χ. il faut=πρέπει, il neige=χιο-

νίζει, il tonne=βροντᾷ, il pleut=βρέχει κλπ. Πλὴν τούτων καὶ πολλὰ τῶν προσωπικῶν ρημάτων ἀπαντῶσι καὶ ἀπροσώπως· π. χ. il suffit, il semble, il manque. Εἰσὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων συζυγιῶν καὶ βοηθοῦνται τὰ μὲν πλεῖστα ὑπὸ τοῦ avoir τινὰ δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ être· π. χ. il arrive, il s'agit· στεροῦνται δὲ προστακτικῆς.

Ἀπρόσωπα εἶναι καὶ τὰ il y a=ὑπάρχει, il y avait=ὑπῆρχε, il fait chaud=εἶναι ζέστη, il fait froid=εἶναι ψύχος, il fait jour=ἐξημερώνει, il fait nuit=νουκτώνει κλπ.

Σχηματίζονται δ' οὕτω.

INDICATIF

Présent.

Il tonne.

Imparfait.

Il tonnait.

Passé défini.

Il tonna.

Passé indéfini.

Il a tonné.

Passé antérieur.

Il eut tonné.

Plus-que-parfait.

Il avait tonné.

Futur.

Il tonnera.

Futur antérieur.

Il aura tonné.

CONDITIONNEL

Présent.

Il tonnerait.

Passé.

Il aurait tonné.

β'. τύπος

Il eût tonné.

SUBJONCTIF

Présent ou Futur.

Qu' il tonne.

Imparfait.

Qu' il tonnât.

Passé.

Qu' il ait tonné.

Plus-que-parfait.

Qu' il eût tonné.

INFINITIF

Présent.

Tonner.

Passé.

Avoir tonné.

PARTICIPE

Présent.

Tonnant.

Passé.

Tonné (ἄνευ θηλυκοῦ)
ayant tonné.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ῥῆμα ἀρνητικόν. = Verbe négatif,

Ἴνα ἐκφράσωσιν οἱ Γάλλοι ῥῆμά τι ἀποφατικῶς, μεταχειρίζονται δύο ἀποφατικά μόρια. τὰ ne καὶ pas. Τούτων ἐν τοῖς ἀπλοῦς χρόνοις τὸ μὲν ne προτάσσεται, τὸ δὲ pas ἐπιτάσσεται τῶν τύπων τοῦ ῥήματος· π. χ. je n' ai pas = δὲν ἔχω, je ne suis pas = δὲν εἶμαι· ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις τὸ μὲν ne προτάσσεται τοῦ βοηθητικοῦ, τὸ δὲ pas ἐπιτάσσεται αὐτοῦ· π.χ. je n' ai pas fini, il n' avait pas mangé. Ἐν δὲ τῷ ἐνεστώτι τῆς ἀπαρεμφάτου ἀμφότερα προτάσσονται αὐτοῦ· π. χ. ne pas venir, ne pas avoir κλπ.

Ἐὰν μετὰ τὸ ῥῆμα ἀκολουθῇ ἄλλο ἀποφατικὸν μόριον, ὡς rien, point, plus κλπ., τὸ pas παραλείπεται· π. χ. je n' ai rien, je ne peux plus, il n' y a point κλπ.

Ἐὰν τὸ ῥῆμα ᾖ ἀποφατικῶς ἐρωτηματικόν, τίθεται μετὰ τῆς προσηρτημένης αὐτῷ ὑποκειμενικῆς ἀντωνυμίας μεταξὺ τῶν δύο ἀρνητικῶν μορίων· π. χ. n' aimé-je pas ? n' avions-nous pas ? κλπ.

Καὶ τὸ ἀντωνυμικὸν ῥῆμα ἀρνητικο-ἐρωτηματικῶς σχηματίζομενον μετὰ τῶν δύο ἀντωνυμιῶν τίθεται μεταξὺ τῶν δύο ἀρνητικῶν μορίων· π. χ. ne me lavais-je pas ? ne m' étais-je pas lavé ? κλπ.

Παραδείγματα·

Verbe conjugué sous la forme négative.

Ῥῆμα κλινόμενον ἀρνητικῶς.

1) Ἐνεργητικόν.

INDICATIF

Présent.

Je n' aime pas

tu n' aimes pas

il & elle n' aime pas

nous n' aimons pas

vous n' aimez pas

ils & elles n' aiment pas.

Passé indéfini.

Je n' ai pas fini

tu n' as pas fini

il ἢ elle n' a pas fini
nous n' avons pas fini
vous n' avez pas fini
ils ἢ elles n' ont pas fini.

2) Παθητικόν.

INDICATIF

Présent.

Je ne suis pas reçu, ue
tu n' es » » »
il ἢ elle n' est pas reçu,
ue
nous ne sommes pas reçus,
ues
vous n' êtes pas reçus, ues
ils ἢ elles ne sont pas re-
çus, ues.

SUBJONCTIF

Passé.

Que je n' aie pas été aimé,
ée
que tu n' aies pas été ai-
mé, ée
qu' il ἢ qu' elle n' ait pas
été aimé, ée
que nous n' ayons pas été
aimés, ées

que vous n' ayez pas été
aimés, ées
qu' ils ἢ qu' elles n' aien
pas été aimés ἢ ées.

3) Ἀντωνυμικόν.

Passé défini.

Je ne me flattai pas
tu ne te flattas pas
il ἢ elle ne se flatta pas
nous ne nous flattâmes
pas
vous ne vous flattâtes pas
ils ἢ elles ne se flattèrent
pas.

Passé indéfini.

Je ne me suis pas lavé, ée
tu ne t' es » » »
il ἢ elle ne s' est pas lavé,
ée
nous ne nous sommes pas
lavés, ées
vous ne vous êtes pas la-
vés, ées
ils ἢ elles ne se sont pas
lavés, ées.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Ἔνθα κλινόμενον ἐρωτηματικῶς.

Verbe conjugué sous la forme interrogative.

Πάντα τὰ ῥήματα κλίνονται καὶ ἐρωτηματικῶς κατὰ
τὰ ἐξῆς :

1) Ἡ ἀντωνυμία ἥτις προηγεῖται τοῦ ῥήματος ὡς ὑποκείμενον ἐν τῷ κοινῷ σχηματισμῷ, ἐν τῷ ἐρωτηματικῷ τίθεται κατὰ τὸν αὐτοῦ συνδεομένη δι' ἐνωτικοῦ σημείου (trait d' union) (—)· π.χ. trouvons-nous? εὐρίσκομεν; Ἐν τοῖς συνθέτοις δὲ χρόνοις τίθεται μετὰ τὸ βοήθητικὸν καὶ τῆς μετοχῆς· π. χ. avait-il-trouvé? = εἶχεν εὔρη;

2) Τὸ τελικὸν ε ἄφωρον τοῦ ῥήματος μεταβάλλεται εἰς ἐ, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν τῷ γ' ἐνικῷ προσώπῳ, ἀν μὴ συμπίπτωσι δύο κατὰ σειράν ἄφωροι συλλαβαί· π.χ. trouvé-je? εὐρίσκω; eussé-je trouvé? κλπ.

3) Ἄν τὸ γ' ἐνικὸν πρόσωπον λήγῃ εἰς φωνῆεν, ἢ δ' ἀκύλουθος ἀντωνυμία ἀρχηται ἀπὸ φωνήεντος, παρεντίθεται λόγῳ εὐφωνίας· π.χ. a-t-il trouvé? ἔχει εὔρη; trouve-t-il? κλπ.

4) Τὰ ῥήματα κλίνονται ἐρωτηματικῶς μόνον ἐν τῇ ὀριστικῇ καὶ τῇ ὑποθετικῇ.

5) Πολλάκις ἐν μονοσυλλάβοις τύποις τὸ ἐρωτηματικῶς κλινόμενον ῥῆμα δὲν ἐπιτάσσει τὴν ἀντωνυμίαν, ἀλλὰ σχηματίζεται περιφραστικῶς διὰ τοῦ est-ce que· π.χ. est-ce que je mens? ψεύδομαι; est-ce que je pars? ἀπέρχομαι; κλπ.

Λέγουσιν ὅμως συνήθως dis-je? λέγω; que sais-je? τί εἰξεύρω; suis-je? αἶ-je? dois-je? puis-je? viens-je? où vais je? que vois-je?

Σχηματίζονται δὲ οὕτω :

INDICATIF

Présent.

Chanté-je?
chantes-tu?
chante-t-il ἢ elle?
chantons-nous?
chantez-vous?
chantent-ils? ἢ elles?

Imparfait.

Chantais-je? etc.

Passé défini.

Chantai-je?
chantas-tu?
chanta-t-il? ἢ elle?
chantâmes-nous?
chantâtes-vous?
chantèrent-ils? ἢ elles?

Passé indéfini.

Ai-je chanté?
as-tu chanté?

a-t-il ἢ elle chanté ?

avons-nous chanté ?

avez-vous chanté ?

ont-ils ἢ elles chanté ?

Passé antérieur.

Eus-je chanté ?

eus-tu chanté ?

eut-il ἢ elle chanté ?

eûmes-nous chanté ?

eûtes-vous chanté ?

eurent-ils ἢ elles chanté ?

Plus-que-parfait.

Avais-je chanté ?

avais-tu chanté ?

avait-il ἢ elle chanté ?

avions-nous chanté ?

aviez-vous chanté ?

avaient-ils ἢ elles chanté ?

Futur.

Chanterai-je ?

chanteras-tu ?

chantera-t-il ἢ elle ?

chanterons-nous ?

chanterez-vous ?

chanteront-ils ἢ elles ?

Futur antérieur.

Aurai-je chanté ?

auras-tu chanté ?

aura-t-il ἢ elle chanté ?

aurons-nous chanté ?

aurez-vous chanté ?

auront-ils ἢ elles chanté ?

CONDITIONNEL

Présent.

Chanterais-je ?

chanterais-tu ?

chanterait-il ἢ elle ?

chanterions-nous ?

chanteriez-vous ?

chanteraient-ils ἢ elles ?

Passé.

Aurais-je chanté ?

aurais-tu chanté ?

aurait-il ἢ elle chanté ?

aurions-nous chanté ?

auriez-vous chanté ?

auraient-ils ἢ elles chanté ?

β'. τύπος

eussé-je chanté ?

eusses-tu chanté ?

eût-il ἢ elle chanté ?

eussions-nous chanté ?

eussiez-vous chanté ?

eussent-ils ἢ elles chanté ?

Ρῆμα κλινόμενον ἀρνητικο-ἔρωτηματικῶς.

Verbe conjugué sous la forme négative et interrogative.

1) Ἐνεργητικόν.

Futur.

N' aimerai-je pas ?

n' aimeras-tu pas ?

n' aimera-t-il ἢ elle pas ?

n' aimerons-nous pas ?

n' aimerez-vous pas ?	n' avions-nous pas été finis,
n' aimeront-ils ἢ elles pas ?	ies
CONDITIONNEL	n' aviez - vous pas été
Passé.	finis, ies
N' aurais-je pas rompu ?	n' avaient-ils ἢ elles pas
n' aurais-tu pas »	été finis, ies
n' aurait-il ἢ elle pas »	3) Ἐπισημοφών.
n' aurions-nous pas »	INDICATIF
n' auriez-vous pas »	Présent.
n' auraient-ils ἢ elles pas	Ne me flatté-je pas ?
rompu ?	ne te flatte-tu pas ?
2) Παθητικόν.	ne se flatte-t-il ἢ elle pas ?
INDICATIF	ne nous flattons-nous pas ?
Présent.	ne vous flattez-vous pas ?
Ne suis-je pas reçu, ue ?	ne se flattent-ils ἢ elles pas ?
n' es-tu pas »	Passé antérieur.
n' est-il ἢ elle pas »	Ne me fus-je pas flatté,ée ?
ne sommes-nous pas reçus,	ne te fus-tu pas » »
ues ?	ne se fut-il pas » »
n' êtes-vous pas reçus, ues	ne nous fûmes-nous pas
ne sont-ils ἢ elles pas »	flattés,ées
Plus-que-parfait.	ne vous fûtes-vous pas
N' avais-je pas été fini, ie	flattés,ées
n' avais-tu pas » » »	ne se furent-ils pas flattés,
n' avait-il ἢ elle pas » » »	ées

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Οἱ χρόνοι διακροῦνται εἰς ἀρκτικούς καὶ παραγώγους (temps primitifs et temps dérivés).

Οἱ ἀρκτικοὶ χρόνοι εἰσὶ πέντε, οἱ ἐξῆς: 1) ὁ ἐνεστώς τῆς ἀπαρεμφάτου, 2) ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, 3) ἡ παθητικὴ μετοχή, 4) ὁ ἐνεστώς τῆς ὀριστικῆς καὶ 5) ὁ ἀόριστος τῆς ὀριστικῆς.

Ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ἀπαρεμφάτου σχηματίζονται οἱ ἐξῆς χρόνοι :

1) Ὁ μέλλων ἐν μὲν τῇ α' καὶ β' συζυγίᾳ προσθήκη τῆς καταλήξεως ai· π. χ. aimer, j' aimerai, finir, je finirai, ἐν δὲ τῇ γ' καὶ δ' τροπῇ τῶν καταλήξεων oir καὶ re εἰς rai· π.χ. recevoir, je recevrai, rompre, je romprai.

2) Ὁ ἐνεσιῶς τῆς ὑποθετικῆς τῆς μὲν α' καὶ τῆς β' συζυγίας προσθήκη τῆς καταλήξεως ais· π. χ. aimer, j' aimerais, finir, je finirais, τῆς δὲ γ' καὶ τῆς δ' τροπῇ τῶν καταλήξεων oir καὶ re εἰς rais· π. χ. recevoir, je recevrais, rompre, je romprais.

Ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς σχηματίζονται οἱ ἐξῆς χρόνοι :

1) Τὰ τρία πληθυντικὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς ons, ez, ent· π.χ. aimant, nous aimons, vous aimez, ils aiment.

Ἐξαιρεῖται τὸ γ' πληθ. πρόσ. τῆς γ' συζυγίας, ὅπερ σχηματίζεται ἀνωμάλως ἐν τοῖς εἰς evoir λήγουσι ρήμασι· π. χ. recevant, ils reçoivent.

2) Ὁ παρατατικὸς τῆς ὀριστικῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς ais· π. χ. aimant, j' aimais κτλ. finissant, je finissais κτλ.

3) Ὁ ἐνεσιῶς τῆς ὑποτακτικῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς e, es, e, ions, iez. aient ἢ τῆς evant (τῆς γ' συζυγίας) εἰς oive, oives, oive, ions, iez, oivent· π. χ.

aimant, que j' aime, que tu aimes, qu' il aime κλπ. recevant, que je reçoive, que tu reçoives, qu' il reçoive, que nous recevions, que vous receviez, qu' ils reçoivent.

Ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς σχηματίζεται ἡ προστακτικὴ ἀφαιρουμένων τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τῶν ἀντιστοίχων προσώπων· ἐν δὲ τῇ α' συζυγ. καὶ τοῦ τελικοῦ^s τοῦ β' προσώπου· π.χ.

tu aimes, aime

tu finis, finis

nous aimons, aimons

vous finissez, finissez

vous aimez, aimez

nous finissons, finissons

tu reçois, reçois	tu romps, romps
nous recevons, recevons	nous rompons, rompons
vous recevez, recevez	vous rompez, rompez.

Ἐκ τοῦ β' ἐν. προσ τοῦ ἀορίστου (passé défini) σχηματίζεται ὁ παρατατικός τῆς ὑποτακτικῆς προσθήκη τῆς καταλήξεως se· π.χ. tu aimas, que j' aimasse, que tu aimasses κλπ. tu reçus, que je reçusse, que tu reçusses κλπ.

Ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς σχηματίζονται πάντες οἱ σύνθετοι χρόνοι π.χ. j'ai aimé, j'avais fini, j'eus reçu, j'aurai rompu, que j'aie aimé, que j'eusse fini, j'aurais reçu, que j'eusse rompu, κλπ. je suis venu, j'étais tombé, je me suis blessé κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Ῥήματα ἀνώμαλα καὶ ἐλλιπῆ.

Verbes irréguliers et Verbes défectifs.

Ἀνώμαλα ῥήματα (verbes irréguliers) εἰσὶ τὰ μὴ ἀκολουθοῦντα τοὺς κανόνας τοῦ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων, καὶ ἐλλιπῆ (défectifs) τὰ στερούμενα χρόνων τινῶν ἢ καὶ προσώπων μόνον.

Εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ ἐξῆς :

Α'. Συζυγία.

1) Aller=ὑπάγειν, allant, allé, je vais, j'allais. Ind. Pr. : Je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont. Fut. : j'irai, etc. Cond. : j'irais etc. Impér. : va, allons, allez. Subj prés. : que j'aie etc. Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

2) Envoyer=πέμπειν, στέλλειν, envoyant, envoyé, j'envoie, j'envoyai. Fut. : j'enverrai, etc. Cond. : j'enverrais, etc.

B'. Συζυγία.

3) Acquérir=ατῆσθαι, acquérant, acquis, j' acquiers, j' acquis. Ind. prés.: j' acquiers, tu acquiers, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. Fut. : j' acquerrai. Cond. : j' acquerrais. Subj. prés. : que j acquière, que tu acquières, qu' il acquière, que nous acquérions, que vous acquériez, qu' ils acquièrent, etc.

4) Courir=τρέχειν, courant, couru, je cours, je courus. Fut.: je courrai etc.

5) Cueillir=δρέπειν, cueillant, cueilli, je cueille, je cueillis. Fut. : je cueillerai, etc.

6) Mourir=θνήσκειν, mourant, mort, je meurs, je mourus. Ind. prés. : je meurs, tu meurs, il meurt, nous mourons, vous mourez, ils meurent. Fut. : je mourrai. Sub. prés. : que je meure, que nous mourions, qu' ils meurent. Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

7) Tenir=κρατεῖν, tenant, tenu, je tiens, je tins. Ind. prés.: je tiens, nous tenons, ils tiennent. Pas. déf. : je tins, tu tins, il tint, nous tinmes, etc. Fut. : je tiendrai. Sub. prés.: que je tienne, que nous tenions...qu' ils tiennent. Imparf. de Subj. : que je tinsse etc.

8) Venir=ἔρχεσθαι, venant, venu, je viens, je vins, ἔπας τὸ tenir, βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

I'. Συζυγία.

9) Asseoir=καθέζεσθαι, asseyant ἢ assoyant, assis, j' assieds, j' assis. Ind. prés. : j' assieds...nous asseyons, vous asseyez, ils asseyent ἢ j' assois....nous assoyons.... ils assoient. Fut. : j' assièrai ἢ j' asseyerai, ἢ καὶ μᾶλλον j' assoirai etc. Subj. prés. : que j' asseye ἢ que j' assoie, etc.

10) Mouvoir=κινεῖν, mouvant, mù, je meus, je mus. Ind. prés. : je meus, tu meus, il meut, nous mouvons,

vous mouvez, ils meuvent. Sub. prés.: que je meuve....
que nous mouvions...qu' ils meuvent. Το σύνθετον αὐτοῦ
promouvoir εἶναι εὐχρηστον μόνον ἐν τῇ παθητικῇ μετοχῇ
promu, ue.

11) Pouvoir=δύνασθαι, pouvant, pu (ἀνευ θηλ.), je
peux ἢ je puis, je pus. Ind. prés.: je peux ἢ je puis, tu
peux, il peut, nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent.
Fut.: je pourrai. Ἄνευ Impératif. Subj. prés.: que je
puisse etc.

12) Prévaloir, ἴδε valoir.

13) Savoir=γινώσκειν, εἰξεύρειν, sachant, su, je sais, je
sus. Ind. prés.: je sais...nous savons, vous savez, ils sa-
vent. Imparf.: je savais, etc. Fut.: je saurai etc. Impér.:
sache, sachons, sachez.

14) Valoir=δύνασθαι, ἀξίζειν, valant, valu, je vaux,
je valus. Ind. prés.: je vaux, tu vaux, il vaut, nous valons,
vous valez, ils valent. Fut.: je vaudrai etc. Impér.: vaux,
valons, valez (οὐχὶ πολὺ εὐχρηστος). Subj. prés.: que je
vaille, que tu vailles, qu' il vaille, que nous valions,
que vous valiez, qu' ils vaillent.

Τὸ ἐξ αὐτοῦ σύνθετον prévaloir σχηματίζεται ὁμοίως πλὴν
τῆς Subj. prés. ἥτις σχηματίζεται κανονικῶς que je pré-
vale etc.

15) Voir=ὄρᾶν, βλέπειν, voyant, vu, je vois, je vis. Ind.
prés.: je vois....nous voyons...ils voient. Fut.: je verrai.
Subj. prés.: que je voie...que nous voyions...qu' ils
voient.

16) Vouloir=βούλεσθαι, θέλειν, voulant, voulu, je veux,
je voulus. Ind. prés.: je veux, tu veux, il veut, nous
voulons, vous voulez, ils veulent. Fut.: je voudrai. Impér.:
veux, voulons, voulez καὶ συνήθως veuillez (Ἄααδημ.) Subj.
prés.: que je veuille....que nous voulions....qu' ils
veuillent.

A'. Συζυγία.

17) Boire=πίνειν, buvant, bu, je bois, je bus. Ind. prés.: je bois...nous buvons...ils boivent. Subj. prés.: que je boive...que nous buvions...qu' ils boivent.

18) Dire=λέγειν, disant, dit, je dis, je dis. Ind. prés. je dis...nous disons, vous dites, ils disent. Fut.: je dirai. Subj. prés.: que je dise etc. Οὔτω σχηματίζεται καὶ τὸ redire, vous redites. Τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ dire σύνθετα, contredire=ἀντιλέγειν, interdire=ἀπαγορεύειν, médire=κακολογεῖν, prédire=προλέγειν, σχηματίζονται μὲν κατὰ τὰ ἄλλα ὡς τὸ dire, ἀλλὰ τὸ β' πληθ. πρόσ. εἶναι vous contredisez, vous interdisez, vous médisez, vous prédisez.

19) Faire=ποιεῖν, faisant, fait, je fais, je fis. Ind. prés.: je fais...nous faisons, vous faites, ils font. Imparf.: je faisais, etc. Subj. prés.: que je fasse, etc. Impér.: fais, faisons, faites.

Τὰ κυριώτερα ἑλληνικὰ ῥήματα.

B'. Συζυγία.

1) Faillir=σφάλλομαι, faillant, failli, je faux, je faillis. Ind. prés.: je faux, tu faux, il faut, nous faillons, vous faillez, ils faillent. Imparf.: je faillais, etc. Fut.: je faudrai etc. (Ἡ Ἀκαδημία ἀποφαίνεται ὅτι πολλοὶ τῶν χρόνων τούτων εἰσὶ πολὺ ὀλίγον εὐχρηστοί, τὸναντίον δὲ οἱ σύνθετοι αὐτοῦ χρόνοι).

2) Gésir=κεῖσθαι. Εὐχρηστοί τύποι εἰσὶ, il gît=κεῖται, ci-gît=ἐνθάδε κεῖται, gisant=κείμενος. Κατὰ τὴν Ἀκαδημίαν εὐχρηστοῦσι καὶ οἱ τύποι nous gisons, vous gisez, ils gisent καὶ ὁ παρατ. je gisais etc.

3) Ouïr=ἀκούειν. Εὐχρηστοί νῦν τύποι τὸ ἀπαρέμφατον καὶ οἱ σύνθετοι αὐτοῦ χρόνοι (ἐκ τοῦ avoir). Ἐν τούτοις ἡ Ἀκαδημία παραδέχεται καὶ τοὺς παρὰ ταῖς ἀρχαίαις συγγραφεῦσιν

ἀπαντωντας τύπους, ἦτοι : Ind. prés.: j' ois, tu ois, il oit, nous oyons, vous oyez, ils oient. Imparf.: j' oyais. Pas. déf.: j' ouis. Futur : j' oirai. Impér.: ois, oyons, oyez. Subj. prés.: que j' oie. Imp.: que j' ouisse. Part. prés.: oyant.

4) Querir=ζητῶ νὰ φέρω. Εὐχρηστον μόνον ἐν τῷ ἀπρεμφάτῳ.

Γ'. Συζυγία.

5) Choir=πίπτειν, καὶ part. pas. chu, chue· οἱ λοιποὶ τύποι ἄχρηστοι.

6) Déchoir=ἐκπίπτειν, ἄνευ partic. prés., imparf. de l' indic. καὶ infinitif ('Ακαδημ.). Οἱ λοιποὶ τύποι εἰσὶ. Ind. prés.: je déchois, tu déchois, il déchoit, nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. Passé déf.: je déchus, etc. Fut.: je décherrai. Cond.: je décherrais. Subj. prés.: que je déchoie etc. Imparf.: que je déchusse etc. Part. pas.: déchu, ue. Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être ἢ τοῦ avoir.

7) Echoir=λαγχάνειν· εὐχρηστοὶ τύποι· γ' ἐν. τοῦ prés. de l' indic. il échoit. Pass. déf.: j' échus etc. Fut.: j' échoirai, etc. Part. prés.: échéant. Pas.: échu, ue ('Ακαδ.). Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

8) Falloir=δεῖν· verbe impersonnel· δὲν ἔχει προστακτικὴν οὔτε μετοχὴν τοῦ ἐνεστώτος ('Ακαδ.) Ind. prés.: il faut. Imparf.: il fallait. Pas. déf.: il fallut. Fut.: il faudra. Condit.: il faudrait. Subj. prés.: qu' il faille. Imparf.: qu' il fallût. Part. pas.: fallu (ἄνευ θηλυκοῦ).

9) Pleuvoir=βρέχειν. Ind. prés.: il pleut. Imparf.: il pleuvait. Pas. déf.: il plut. Fut.: il pleuvra. Condit.: il pleuvrait. Subj. prés.: qu' il pleuve. Imparf.: qu' il plût. Part. prés.: pleuvant. Part. pas.: plu (ἄνευ θηλυκοῦ). Στερεῖται προστακτικῆς.

10) Ravoir=ἀνακτᾶσθαι, εὐχρηστον μόνον κατ' ἀπρεμφατον.

11) Seoir=είναι τινε ἀρμόττοντα. Εὐχρηστον ἐν τοῖς ἐξῆς τύποις. Ind. prés. : il sied, ils siént. Imp. : il seyait. Fut. il siéra, ils siéront. Cond. : il siérait, ils siéraient. Κατὰ τὴν Ἀκκδ. καὶ ἐν τῇ ἐνεργ. μετοχ. seyant.

12) Se seoir· εὐχρηστον μόνον ἐν τῷ τύπῳ τῆς προστ. sieds-toi=κάθισον.

Δ'. Συζυγία.

13) Absoudre=ἀθωώνειν. Οἱ passé défini καὶ imparf. de subj. ἐλλείπουσιν. Ind. prés. : j' absous, tu abso us, il absout, nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. Imp. : j' absolvais etc. Fut. : j' absoudrai, etc. Cond. : j' absoudrais etc. Impér. : absous, absolvons, absolvez. Subj. présent. : que j' absolve, etc. Part. prés. : absolvant. Pas. : absous, absoute. Τὰ ρήμ. dissoudre = διαλύειν, καὶ résoudre=ἀναλύειν, πείθειν, σχηματίζονται ὁμοίως· ἐπὶ πλεόν τὸ résoudre ἔχει εὐχρ. τοὺς pas. déf. je résolu, imp. de subj. que je résolusse, καὶ δευτέρον τινε τύπον part. passé résous=διαλελυμένος (ἄνευ θηλυκοῦ).

14) Accroire=παρκαπέθειν, εὐχρηστον μόνον ἐν τῷ τύπῳ τούτῳ.

15) Braire=ἀγκῆσθαι, εὐχρηστεῖ ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς τύποις : Ind. prés. : il brait, ils braient. Fut. : il braira, ils brairont· καὶ ἐν τῷ Cond. prés. il brairait, ils brairaient (Ἀκκδ.)

16) Bruire=θορυβεῖν· εὐχρηστεῖ ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τοῖς Ind. prés. il bruit. Imparf. il bruyait, ils bruyaient (Ἀκκδ.). Ἡ λέξις bruyant=θορυβώδης, εἶναι ἐπίθετον.

17) Clore=κλείειν. Εὐχρηστοι τύποι κατὰ τὴν Ἀκκδ. εἰς Indic. prés. : je clos, tu clos, il clot, ἄνευ πληθ. Fut. : je clorai etc. Cond. : je clorais, etc. Part. pas. : clos, close. Ἐλλείπουσι δὲ πάντες οἱ ἀπλοῖ, ἐνῶ οἱ σύνθετοι εὐχρηστοῦσι πάντες.

18) Eclore=ἐκκολάπτειν. Εὐχρηστεῖ ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ

καὶ τοῖς ἐξῆς τύποις : Ind. prés.: il éclôt, ils éclosent. Fut.: il éclora, ils éclosent. Cond.: il éclosait, ils éclosaient. Subj. prés.: qu' il éclosse, qu' ils éclosent. Part. pas.: éclos, éclosse. Part. prés. ἐλλείπει. Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être. Πάντες δ' οἱ σύνθετοι χρόνοι εὐχρηστοῦσιν ἐν τοῖς γ' προσώποις.

19) Forfaire=παρανομεῖν, parfaire=προστοιμάζειν, εὐχρηστοῦσιν ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τοῖς συνθέτοις χρόνοις· π.χ. tu as forfait, il a parfait.

20) Frire=τηγανίζειν. Εὐχρηστεῖ ἐν τῷ ἀπαρεμφ. καὶ τοῖς ἐξῆς τύποις ; Ind. prés.: je fris, tu fris, il frit, ἄνευ πληθ. Fut. : je frirai, tu friras, il frira, etc. Cond. prés. : je frirais etc. Impér. fris μόνον, καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις χρόνοις ἐκ τῆς παθ. μετοχῆς frit, e (Ἀκαδ.). Συνήθως γίνεται χρῆσις αὐτοῦ μετὰ τοῦ ρ. faire· π.χ. je fais frire etc.

21) Luire=φωτίζειν. Ἐλλείπουσιν οἱ passé déf., impér. καὶ imparf. de Subj. Εὐχρηστοῦσι δὲ οἱ τύποι Ind. prés.: je luis etc. Imparf. : je luisais etc. Fut.: je luirai etc. Cond.: je luirais etc. Subj. prés.: que je luise etc. Part. prés.: luisant. Pas.: lui (ἄνευ θηλ.). Τὸ ἐκ τούτου σύνθετον entre-luire εὐχρηστεῖ μόνον ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ.

22) Occire=κτείνειν. Εὐχρηστεῖ ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ, τῇ Partic. passé occis, θηλ. occise καὶ τοῖς συνθέτοις χρόνοις.

23) Pâitre=νέμεσθαι, βόσκειν. Ind. prés.: je pais, tu pais, il pâit, nous paissions, vous paisez, ils paissent. Imparf. : je paissais, etc. Fut.: je paîtrai, etc. Cond.: je paîtrais, etc. Impér. : pais, paissions, paisez. Subj. prés.: que je paisse, etc. Part. prés.: paissant. Ἐλλείπουσιν οἱ passé déf., imparf. de Subj. καὶ οἱ σύνθετοι χρόνοι (Ἀκαδ.)

24) Poindre=κυριολεκτεῖται μόνον ἐπὶ τῆς ἡμέρας=ὑποφώσκειν. Εὐχρηστεῖ δὲ ἐν τῷ ἀπαρεμφ. καὶ ἐν τοῖς τύποις Ind. prés. : le jour point καὶ Fut. il poindra.

25) Traire=ἀμέλγειν· ἐλλείπουσιν ὁ passé déf. καὶ ὁ imparf. du subj. Εὐχρηστοῦσι δὲ οἱ τύποι Ind. prés.: je trais, tu trais, il trait, nous trayons, vous trayez, ils traient.

Imparf.: je trayais, etc. Fut.: je trairai, etc. Cond.: je traitrais etc. Impér.: trais, trayons, trayez. Subj. prés.: que je traie, etc. Part. prés.: trayant, Pass.: trait, traite. Οὕτω σχηματίζονται καὶ τὰ σύνθετα : abstraire=ἀφαιρεῖν, distraire=ἀποσπᾶν, ἀφαιρεῖν, soustraire=ὑπεξαίρειν κλπ.

26) Vaincre=νικᾶν. Indic. prés.: je vains, tu vains, il vaine, nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent. Imparf.: je vainquais, etc. Pas. déf.: je vainquis, etc. Fut.: je vaincrai, etc. Cond.: je vaincrais, etc. Impér.: vains, vainquons, vainquez. Subj. prés.: que je vainque, etc. Imparf.: que je vainquisse. Part. prés.: vainquant. Passé, vaincu. Ὅμοίως σχηματίζεται καὶ τὸ ἐκ τούτου σύνθετον convaincre=καταπαίθειν.

Ἐσκήσεις ἐπὶ τῶν ρημάτων.

A'.

Θέσατε τὰ ἐντὸς παρενθέσεων ῥήματα avoir καὶ être εἰς τὸν ὑποδεικνυόμενον χρόνον.

L'Europe comme l'Afrique (avoir, ind. prés.) ses régions malsaines, ἡ Εὐρώπη ὡς ἡ Ἀφρικὴ ἔχει τὰς νοσηρὰς χώρας της.—Demain (avoir, fut.) un bon livre, αὔριον θὰ ἔχω ἓν καλὸν βιβλίον.—(être, impér.) toujours juste, ἔσο πάντοτε δίκαιος.—Si (avoir, ind. imparf.) de l'argent, (être, cond. prés.) riche, ἐὰν εἶχον χρήματα, θὰ ἦμην πλούσιος.

B'.

Τὰς ἐντὸς παρενθέσεων ἀπαρεμφάτους θέσατε εἰς τὸν κατάλληλον χρόνον.

Nous (gagner) beaucoup, κερδίζομεν πολλά.—Le peuple (acclamer) Philippe-Auguste, ὁ λαὸς ἐπευφήμησε τὸν Φίλιππον-Αὔγουστον.—Nous (arriver) plus vite en prenant ce chemin, θὰ φθάσωμεν ταχύτερον λαμβάνοντες τὸν δρόμον

τοῦτον.—Je (visiter) la nouvelle galerie de tableaux, ἐπεσκέφθην τὴν νέαν πινακοθήκην.—La patrie demande que nous l' (aimer, subj) ἡ πατρίς ζητεῖ ἵνα τὴν ἀγαπῶμεν. — (Commencer) votre travail, ἀρχίσατε τὴν ἐργασίαν σας.

Γ'.

Ἀντικαταστήσατε τὸ ἐνεργητικὸν διὰ τοῦ ἀντιστοίχου χρόνου τοῦ παθητικοῦ. Γράψατε : L' enfant est grondé par la mère.

Le mère gronde l'enfant, ἡ μήτηρ ἐπιπλήττει τὸ παιδίον.—Le maître punira les écoliers paresseux, ὁ διδάσκαλος θὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀμελεῖς μαθητάς.—Les chevaux mangent l'avoine avidement, οἱ ἵπποι τρώγουσι τὴν βρώμην ἀπλήστως.—Ma mère achètera un rosier, ἡ μήτηρ μου θ' ἀγοράσῃ μίαν ροδῆν.—Les voyageurs visitent les musées, οἱ ταξειδιῶται ἐπισκέπτονται τὰ μουσεῖα.—Le jardinier arrosait les fleurs tous les jours, ὁ κηπουρὸς ἐπότιζε τὰ ἄνθη καθ' ἡμέραν.

Δ'.

Ἀντικαταστήσατε τὸ παθητικὸν διὰ τοῦ ἀντιστοίχου χρόνου τοῦ ἐνεργητικοῦ. Γράψατε : Le vieillard plantait les arbres.

Les arbres étaient plantés par le vieillard, τὰ δένδρα ἐφυτεύοντο ὑπὸ τοῦ γέροντος. — Les honnêtes gens sont estimés de tout le monde, οἱ τίμιοι ἄνθρωποι ἐκτιμῶνται παρ' ὅλου τοῦ κόσμου. — Le peuple juif était aimé de Dieu, ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς ἠγαπήθη παρὰ τοῦ Θεοῦ. — L'Amérique fut découverte par Christophe Colomb, ἡ Ἀμερικὴ ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου.—L'imprimerie fut inventée par Gutenberg, ἡ τυπογραφία ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Γουτεμβερ-

γίου.—Les meurtriers furent condamnés par le tribunal, οἱ δολοφόνοι κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ

Du participe=Περὶ μετοχῆς.

Ἡ μετοχὴ εἶναι ἐνεργητικὴ ἢ παθητικὴ. Λήγει δὲ ἡ μὲν α' πάντοτε εἰς ant, π.χ. finissant, aimant, lisant, ἡ δὲ β' ἔχει διαφόρους καταλήξεις π.χ. fini, aimé, lu κλπ.

Ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ ἐκφράζουσα ἐνέργειαν εἶναι ἄκλιτος π.χ. un homme chantant, une femme chantant, des hommes chantant, des femmes chantant. Ἐκφράζουσα ὅμως ποιότητα ἢ κατάστασιν ἐπέχει τύπον ἐπιθέτου (adjectif verbal) καὶ συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσδιοριζόμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· π. χ. des enfants obéissants, une fille obéissante, κλπ.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν· π. χ. un frère aimé, une soeur aimée, des frères aimés, des soeurs aimées.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ κλινομένη μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ être, συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ρήματος κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν· π.χ. mon père, tu es aimé· ma mère, tu es aimée. Κλινομένη δὲ μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ avoir συμφωνεῖ μὲν μετὰ τοῦ ἀμέσου ἀντικειμένου ἂν τοῦτο προηγήται· π. χ. La ville que j' ai visitée=ἡ πόλις ἣν ἐπεσκέφθην. Tes livres, je les ai lus,=τὰ βιβλία σου τὰ ἀνέγνωσα. Μένει ὅμως ἄκλιτος ἐὰν τὸ ἄμεσον ἀντικείμενον ἔπηται· π. χ. nous avons visité une ville=ἐπεσκέφθημεν πόλιν τινά. Mes frères ont lu leurs livres=οἱ ἀδελφοί μου ἀνέγνωσαν τὰ βιβλία των, ἢ ὅταν δὲν ὑπάρχη ἄμεσον ἀντικείμενον· π. χ. ils ont dormi toute la nuit=ἐκοιμήθησαν ὅλην τὴν νύκτα.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ τῶν ἀπροσώπων ρημάτων, εἴτε διὰ τοῦ

avoir κλίνονται εἴτε διὰ τοῦ être, μένει ἀμετάβλητος· π.χ. il est arrivé de grands malheurs=συνέβησαν μεγάλα δυστυχήματα κλπ.

Ἔκθεσις.

Νὰ διακριθῶσιν αἱ ἐντὸς παρενθέσεων μετοχαὶ καὶ νὰ τεθῶσιν εἰς συμφωνίαν πρὸς τὰ προσδιοριζόμενα ἐὰν συμφωνῶσι.

Des hommes (louant) Dieu, ἄνθρωποι ὑμνοῦντες τὸν θεόν.
 —Votre mère est (obligé) pour tout le monde, ἡ μήτηρ σας εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι' ὅλον τὸν κόσμον.—Je lis une histoire (intéressant), ἀνέγνωσα μίαν ἱστορίαν ἐνδιαφέρουσαν.
 —Personne n' aime les enfants (négligent), οὐδεὶς ἀγαπᾷ τὰ ἀμελῆ παιδιὰ.—Toutes les fleurs que nous avons (planté) ont (péri), ὅλα τὰ ἄνθη τὰ ὅποια εἴχομεν φυτεύσει κατεστράφησαν.—Les troupes ont (marché) toute la nuit, τὰ στρατεύματα ἐβαδίσαν ὅλην τὴν νύκτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ προθέσεως = De la proposition.

Αἱ προθέσεις εἶναι δηλωτικαί· α'. τόπου (de lieu), β'. χρόνου (de temps), γ' αἰτίας (de cause), δ' τρόπου (de manière).
 Αἱ κυριώτεραι δὲ τούτων εἰσὶν :

A = εἰς ἢ ἐν	chez = παρὰ (τινί)
après = μετὰ, ὕστερον	entre = μεταξύ
attendu = διὰ, ἕνεκα	envers = πρὸς
avant = πρό, πρότερον	environ = περί, περίπου
avec = ὁμοῦ, μετὰ	en = ἐν, εἰς
dans = εἰς, ἐντὸς	excepté = ἐξαιρέσει, πλὴν
de = ἐκ, ἀπό, διὰ	hormis = ἐκτός
durant = κατὰ (μετ' αἰτ.)	malgré = παρὰ (μετ' αἰτ.)
contre = κατὰ, ἐναντίον	outré = ἐπέκεινα

par=διά (μετὰ γεν.)
 parmi=μεταξὺ
 pendant=ἐπί, κατὰ
 pour=διὰ (αἰτίας)
 sans=ἄνευ
 sauf=πλὴν, ἐκτὸς
 selon=κατὰ, συμφώνως

sous=ὑπὸ, ὑποκάτω
 sur=ἐπὶ
 vers=πρὸς
 vu=ἕνεκα
 voici=ἰδοὺ
 voilà=ἰδοὺ.

Πλὴν τῶν προθέσεων ὑπάρχουσι καὶ προθετικαὶ ἐκφράσεις (locutions prépositives) ἧτοι προθέσεις ἐκφερόμεναι περιφραστικῶς διὰ δύο ἢ τριῶν λέξεων· τούτων αἱ κυριώτεραι εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

à cause de ἕνεκα
 afin de ὕπως, ἵνα
 à force de διὰ (μετὰ γεν.)
 au lieu de ἀντὶ τοῦ...
 en dépit de εἰς πείσμα τοῦ...
 en face de ἀντικρὺ τοῦ...
 grâce à χάρις τῆ...
 hors de ἐκτὸς τοῦ
 jusqu' à ἕως
 loin de μακρὸν, ἀντί

près de ἐγγὺς τοῦ...
 quant à ὡς πρὸς, ὅσον ἀφορᾷ
 vis-à-vis de ἀντικρὺ τοῦ...
 faute de ἐλλείψει τοῦ...
 de façon à εἰς τρόπον ὥστε...
 au milieu de ἐν μέσῳ τοῦ...
 de crainte de ἐκ φόβου μή...
 Au dessous de ὑποκάτω τοῦ...
 Au dessus de ὑπεράνω τοῦ...

Ἄσκησις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τῆς καταλλήλου προθέσεως.

Il était d... un grand danger, ἦτο ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ.
 Le malade était p... mourir, ὁ ἀσθενὴς ἦτο ἐγγὺς τοῦ θανεῖν.
 Il travaille p... vivre, ἐργάζεται διὰ τὴν ζήσιν.
 La maison est bâtie s... le haut de la colline, ἡ οἰκία εἶναι ἐκτισμένη ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ μέρους τοῦ λόφου.
 Le travail est un remède c... l'ennui, ἡ ἐργασία εἶναι φάρμακον κατὰ τῆς ἀνίας.
 Je suis ici c... moi, εἶμαι ἐδῶ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ ἐπιρρημάτων=De l'adverbe.

Τὰ κυριώτερα τῶν ἐπιρρημάτων εἰσὶ :

Τόπου (de lieu)· π.χ. ailleurs=ἄλλαχού, alentour=πέριξ, ci=ᾧδε, dedans=ἐντός, dehors=ἔξω, ici=ἐδῶ, là=ἐκεῖ, loin=μακρὰν κλπ.

Χρόνου (de temps)· π.χ. aujourd' hui=σήμερον, alors=τότε, autrefois=ἄλλοτε, déjà=ἤδη, bientôt=μετ' ὀλίγον, demain=αὔριον, hier=χθές, jamais=οὐδέποτε, souvent=συχνάκις, toujours=πάντοτε κλπ.

Ποσότητος (de quantité)· π.χ. assez=ἄρκετά, beaucoup=πολύ, guère=σχεδόν, fort=σφόδρα, moins=ἥττον, peu=ὀλίγον, plus=πλέον, tant=τόσον, très=λίαν, trop=ἄγαν, si=τοσοῦτον κλπ.

Βεβαιωτικά (d' affirmation)· π.χ. assurément=βεβαίως, certainement=βεβαίως, certes=βέβαια, oui=ναί.

Ἀρνητικά (de négation)· π.χ. non=οὐχί, ne=δέν, ne... pas=δέν, ne... point=ποσῶς, nullement=οὐδόπως, κλπ.

Τακτικά (d' ordre)· π.χ. premièrement=τὸ πρῶτον, secondement=τὸ δεύτερον, ἀκολούθως, puis=ἔπειτα, ensuite=κατόπιν κλπ.

Τρόπου (de manière)· π.χ. agréablement=εὐαρέστως, bien=καλῶς, justement=ἀκριβῶς, δικαίως, mal=κακῶς, mieux=κάλλιον, sagement=φρονίμως κλπ.

Τὰ εἰς ment λήγοντα ἐπιρρήματα ἰσοδυναμοῦσι πάντοτε πρὸς ἐμπρόθετον διορισμόν· π.χ. prudemment=avec prudence=φρονίμως κλπ. Παράγονται δὲ τὰ πλεῖστα, ἐκ τοῦ θηλυκοῦ τῶν ἐπιθέτων προσθήκη τῆς καταλήξεως ment· π. χ. heureux, heureuse, heureusement=εὐτυχῶς κλπ. Πλὴν τῶν παραγομένων ἐξ ἐπιθέτων φωνηεντολήκτων, ἅπερ σχηματίζονται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ· π.χ. poli, poliment=εὐγενῶς κλπ. Ἐξαιρου-

ται τὰ ἐπίθετα gentil=χαρῖεις, traitre=δόλιος, bref=βραχύς, impuni=ἀτιμώρητος, ὧν τὰ ἐπιρρήματα εἶναι gentiment, traitreusement, brièvement, impunément.

Τὰ ἐπιρρήματα τῶν εἰς ant καὶ ent ληγόντων ἐπιθέτων σχηματίζονται τροπῇ τῶν συμφώνων nt εἰς mment· π.χ. savant=σοφός, savamment, excellent=ἐξάριετος, excellemment. Ἐξαίρουσιν τὰ présent=παρὼν καὶ lent=βραδύς, ὧν τὰ ἐπιρρήματα εἶναι présentement=νῦν, καὶ lentement=βραδέως.

Ἐπίθετά τινα λαμβάνονται καὶ ἐπιρρηματικῶς, ὅτε δὲν κλινοῦνται, π.χ. frapper ferme=κτυπᾶν ἀσφαλῶς, ἀντὶ ferme-ment, parler haut=ὁμιλεῖν μεγαλοφώνως, ἀντὶ hautement, κλπ.

Ἐπάρχουσιν ἐπιρρήματα ἐκφερόμενα καὶ περιφραστικῶς (locutions adverbiales=ἐκφράσεις ἐπιρρηματικαί)· π.χ. sur-le-champs=πάραιτα, tout à coup = αἰφνης, à droite = δεξιὰ, à gauche=ἀριστερά, peut-être=ἴσως, pour ainsi dire =οὕτως εἰπεῖν, κλπ.

Ἄδκνσις.

Ἀντικαταστήσατε τὰς τελείας διὰ τοῦ καταλλήλου ἐπιρρήματος.

Henri est t. laborieux, ὁ Ἑρρίκος εἶναι πολὺ ἐργατικός. Ils sont arrivés t. tard, ἔφθασαν λίαν ἀργά. Il se trouva l. pendant la nuit, εὐρέθη ἐκεῖ κατὰ τὴν νύκτα. Il emploie utile... son temps, μεταχειρίζεται ἐπωφελῶς τὸν χρόνον του. Il est d. . . midi, εἶναι ἤδη μεσημβρία. Son ami demeure l. . . , ὁ φίλος του κατοικεῖ μακρὰν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ συνδέσμου=De la conjonction.

Σύνδεσμοι (conjonctions) εἰσὶν οἱ ἑξῆς :

α') Οἱ ἐνώσεως (liaison) δηλωτικοί, ὡς: et=καί, aussi=ὡσαύτως, ni=οὔτε, κλπ.

β') Οἱ ἀντιθέσεως (opposition) δηλωτικοί, ὡς: mais=ἀλλά, cependant=ἐν τούτοις, pourtant=ἐν τοσοῦτῳ, néanmois=οὐχ ἦττον, au lieu que=ἀντί, κλπ.

γ') Οἱ διαίρεσεως (division) δηλωτικοί, ὡς: ou=ἢ, soit=ἢ, ἔστω, soit que κλπ.

δ') Οἱ ἐξαίρεσεως (exception) δηλωτικοί, ὡς: sinon=εἰμή, quoique=καίτοι, bien que=καίπερ, à moins que=ἐκτός ἂν, si ce n' est que=ἐὰν μὴ κλπ.

ε') Οἱ συγκρίσεως (comparaison) δηλωτικοί, ὡς: comme=ὡς, de même que=ὁμοίως ὡς, ainsi que=οὕτως ὡς κλπ.

ς') Οἱ προσθήκης (addition) δηλωτικοί, ὡς: de plus=ἐπι πλέον, d' ailleurs=ἄλλως, outre que=ἐκτός τοῦ ὅτι, en core=ἀκόμη κλπ.

ζ') Οἱ ἐπεξηγηματικοὶ (explicatifs), ὡς: parce que=διότι, puisque=ἐπειδή, attendu que=ἐνῶ, c' est-à-dire=τουτέστι, car=διότι, κλπ.

η') Οἱ σκοποῦ (intention) δηλωτικοί, ὡς: afin que=ἵνα, pour que=διὰ νά, κλπ.

θ') Οἱ χρόνου (temps) δηλωτικοί, ὡς: après que=ἄφ' οὔ, aussitot=εὐθὺς ὡς, avant que=πρὶν ἢ, jusqu' à ce que=μέχρις οὔ, quand=ὅταν, comme=ὡς, dès que=εὐθὺς ὡς, tandisque=ἐν ᾧ, depuis que=ἄφ' ὅτου, lorsque=ὅταν.

ι') Οἱ συμπερασματικοὶ (conclusifs), ὡς: or=ἔθεν, donc=λοιπόν, ainsi=οὕτως ὥστε, de sorte que=εἰς τρόπον ὥστε κλπ.

ια') Οἱ ἀμφιβολίας (doute) δηλωτικοί, ὡς: si=ἐάν, supposé que=ὑποτιθεμένου ὅτι, pourvu que=εἰ καί, en cas que=ἐν περιπτώσει κλπ.

ιβ') *Οἱ φόβου* (crainte) δηλωτικοί· ὡς: de peur que, de crainte que=ἐκ φόβου μή, κλπ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δείκνυται ὅτι οἱ σύνδεσμοι ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ εἰσὶ μονολεκτικοὶ ἢ συνδεσμικαὶ ἐκφράσεις (locutions conjonctives), π. χ. quand, lorsque, afin que, en cas que, jusqu' à ce que κλπ.

Τοῖς πλείστοις τούτων ἀκολουθεῖ ῥῆμα καθ' ὑποτακτικὴν.

"Αἰκιδίς.

J'irai vous voir, qu o i q u e js suis malade, θὰ ἔλθω νὰ σᾶς ἴδω, ἂν καὶ εἶμαι ἀσθενής. Écoutez vos maîtres, parce qu' ils ont plus d' expérience que vous, ἀκούετε τοὺς διδασκάλους σας, διότι οὗτοι ἔχουσι πλείονα πεῖραν ὑμῶν. Je viendrai si vous le désirez, θὰ ἔλθω ἐὰν τὸ ἐπιθυμεῖτε. Restez ici ou partez, μείνετε ἐδῶ ἢ ἀναχωρήσατε. Il est riche, mais avare, εἶνε πλούσιος ἀλλὰ φιλάργυρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ ἐπιφωνήματος = De l' interjection.

Τὰ κυριώτερα τῶν ἐπιφωνημάτων εἰσὶ :

α') Τὰ ἐκφράζοντα χαρὰν (joie) ὡς· ah ! bon !

β') λύπην (douleur) ὡς· ah ! hélas ! = φεῦ !

γ') ἔκπληξιν (surprise) ὡς· ah ! bah ! ouais ! peste ! comment !

δ') φόβον ἢ ἀποστροφὴν (crainte ou aversion) ὡς· oh ! fi ! fi donc !

ε') ἐνθάρρυνσιν (encouragement) ὡς· allons ! ferme ! courage ! çà !

ς') ἐπιβολὴν σιγῆς (pour faire taire) ὡς· là là ! tout doux ! tout beau ! halte là ! chut ! paix ! silence !

ζ') ὑποχώρησιν (concession) ὡς· soit ! ἔστω !

η') ἐρώτησιν (interrogation) ὡς· he ! hem ! holà ! hein !

θ') Ἐπιδοκιμασίαν (approbation) ὡς· bravo ! vivat !

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

VOCABULAIRE—ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

1

Le bois=τὸ δάσος, la leçon=τὸ μάθημα, le livre=τὸ βιβλίον, le maître=ὁ διδάσκαλος, le cahier=τὸ τετράδιον, la plume=ἡ γραφίς, la lettre=ἡ ἐπιστολή, la fille=ἡ κόρη, la hêtre=ἡ φηγός, la pomme=τὸ μήλον, l'ami=ὁ φίλος, l'écopier=ὁ μαθητής, l'homme=ὁ ἄνθρωπος, l'enfant=τὸ παιδίον, l'histoire=ἡ ἱστορία, l'heure=ἡ ὥρα, le homard=ὁ ἀστακός. J'ai=ἔχω, tu as=ἔχεις, il a=ἔχει (αὐτός) elle a=ἔχει (αὕτη). nous apprenons=μανθάνομεν, vous écrivez=γράφετε, (ils) écrivent=γράφουσι, nous écrivons=γράφομεν, nous donnons=δίδομεν, je donne=δίδω, et=καί.

Exercice.

Γύμνασμα.

Δίδω τὰ μήλα τοῖς παιδίοις.—Ὁ μαθητής ἔχει τὰ βιβλία, τὰ τετράδια καὶ τὰς γραφίδας.—Μανθάνομεν τὰ μαθήματα.—Τὸ βιβλίον τοῦ διδασκάλου.—Δίδομεν τὰ τετράδια τῷ διδασκάλῳ.—Δίδω τὰς γραφίδας, τὰ τετράδια καὶ τὰς ἐπιστολάς εἰς τὴν κόρην καὶ τὸ παιδίον τοῦ φίλου.—Ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος.—Αἱ φηγοὶ τῶν δασῶν.

2. Vocabulaire.

Jean=ὁ Ἰωάννης, Pierre=ὁ Πέτρος, Nicolas=ὁ Νικόλαος, Marie=ἡ Μαρία, Louise=ἡ Λουδοβίκη, Monsieur=ὁ κύριος, Madame=ἡ κυρία, le maire=ὁ δήμαρχος, la mer

=ή θάλασσα, un hôtel=ξενοδοχεῖον, l'eau=τὸ ὕδωρ, le voisin = γείτων τις, de l'argent = χρήματα, la noix= τὸ κάρυον, du sucre = ζάχαρις, le pain = ὁ ἄρτος, de la salade=σαλάτα, de l'huile=ἔλαιον, de la farine=ἄλευρον, du vinaigre=ὄξος, de l'encre=μελάνη, un fruit=καρπός, une maison=οἰκία, mais=ἀλλά. Je n'ai pas=δὲν ἔχω, tu n'as pas=δὲν ἔχεις, il, elle n'a pas=δὲν ἔχει (αὐτός, αὐτή), nous n'avons pas=δὲν ἔχομεν, vous n'avez pas=δὲν ἔχετε, ils, elles n'ont pas=δὲν ἔχουσιν (αὐτοί, αὐταί). Je prête=δανείζω, donnez-moi=δότε μοι, prenez=λάβετε.

Exercice.

"Ἐχετε τὸν ἄρτον.—Δὲν ἔχω ἄρτον.—"Ἐχομεν ἄρτον, ὄξος, καὶ ὕδωρ.—Λάβετε τοὺς καρπούς.—'Ο Πέτρος ἔχει χρήματα.—'Η Λουδοβίκη ἔχει ἄρτον.—Τὸ ξενοδοχεῖον δὲν ἔχει γείτονας.—Λάβετε μελάνην καὶ ὕδωρ.—Δὲν ἔχετε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης.—'Ο γείτων Νικόλαος ἔχει χρήματα, ἀλλὰ δὲν ἔχει οἰκίαν.—Δότε μοι ἄρτον, κάρυα, ζάχαριν, ἔλαιον, ἄλευρον, τὸ ὄξος καὶ τὴν σαλάταν.—'Ο κύριος καὶ ἡ κυρία δὲν ἔχουσι γείτονας.—Οὗτος ὁ φίλος ἔχει χρήματα καὶ οἰκίαν.—Οὗτος ὁ διδάσκαλος ἔχει τοὺς μαθητάς του.—'Η κυρία Μάρια καὶ ὁ κύριος Ἰωάννης δὲν ἔχουσιν ἄνθη.—Οἱ φίλοι μου ἔχουσιν ἀρκετὰ χρήματα.—"Ἐχω καλὸν ἄρτον καὶ πολὺ ὕδωρ.—Δότε μοι ἓν ποτήριον ὕδατος.

3. Vocabulaire.

Noir=μέλας, grand=μέγας, brève=βραχὺς (θηλ.), pieux=εὐσεβής, généreux=γενναῖος, brutal=σκαιός, (il) est=εἶναι, divertissant=δισκεδαστικός, le pays=ἡ χώρα, ὁ τόπος, (ils ἢ elles) sont=εἰσί, le gouvernail=τὸ πηδάλιον, le chou-fleur=ἡ ἀνθοκράμβη, le général=ὁ στρατηγός, le roi=ὁ βασιλεύς, l'école=τὸ σχολεῖον, le perdrix=ἡ πέρ-
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

διξ, le cou=ὁ λαιμός, l' animal=τὸ ζῶον, (ils ἢ elles)
 avaient=εἶχον, le maréchal=ὁ στρατάρχης, le cheveu=
 ἡ θρίξ, (ils) habitent=κατοικοῦσι, le vaisseau=τὸ πλοῖον,
 l'Italie=ἡ Ἰταλία, le chapeau=ὁ πῖλος, l'oisiveté=ἡ
 ἀργία, le palais=τὸ ἀνάκτορον, la misère=ἡ ἀθλιότης, la
 paresse=ἡ ὀκνηρία, le clou=ὁ ἦλος, un poitrail=στέρνον
 ζῶου, le caporal=ὁ δεκανεύς.

Exercice.

Ἡ Ἑλλάς εἶναι ὁ τόπος μου.—Οἱ στρατάρχαι εἰσὶ γενναῖοι.
 —Τὰ ζῶα ἔχουσι τρίχας καὶ στέρνα.—Οἱ βασιλεῖς κατοικοῦ-
 σιν εἰς τὰ ἀνάκτορα.—Οἱ δεκανεῖς εἶναι σκαιοί.—Τὰ μεγάλα
 πυρά.—Οἱ πρόγονοι δὲν εἶχον καλὰ πλοῖα.—Ἐχομεν κάρυα
 καὶ λεπτοκάρυα.—Αἱ ἐφημερίδες εἶναι φιλικαί.—Ἡ ὀκνηρία καὶ
 ἡ ἀργία εἰσὶν οἱ πρόδρομοι τῆς ἀθλιότητος.—Οἱ πάπποι μου
 ἦσαν εὐσεβεῖς.—Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας ὀνομάζεται Βίκτωρ
 Ἐμμανουήλ.—Οἱ μέλανες πίνακες εἰσὶ μεγάλοι.—Δός μοι τοὺς
 πῖλους τῶν στρατηγῶν.—Οἱ λαιμοὶ τῶν περδίκων εἰσὶ βραχεῖς.

4. Vocabulaire.

Agréable=εὐάρεστος, voyageur=ὁδοιπόρος, un rossi-
 gnol=ἀηδὼν, la couleur=τὸ χρῶμα, utile=χρήσιμος, la
 nuit=ἡ νύξ, une voiture=ἄμαξα, une reponse=ἀπάντη-
 σις, la gaieté=ἡ φαιδρότης, la terre=ἡ γῆ, la truie=ἡ
 ὄσ, couvrait=ἐκάλυπτε, je n' aime pas=δὲν ἀγαπῶ, la
 santé=ἡ ὑγεία, la neige=ἡ χιών, fidèle=πιστός.

Exercice.

Ἡ μικρὰ γείτων μου εἶναι καλὴ καὶ ἐρασμία.—Ἡ αὐτο-
 κράτειρα καὶ ἡ πριγκήπισσα εἶναι χῆραι.—Ἡ ἐκκλησία εἶναι
 παλαιά.—Ἡ γῆ εἶναι μαλακή.—Ἡ φαιδρότης σου εἶναι
 τρελλή.—Ἡ ὑγεία σου εἶναι πλήρης.—Ὁ παλαιὸς φίλος εἶναι
 πιστός.—Χιών πυκνὴ ἐκάλυπτε τὴν γῆν.—Ἡ ἀπάντησις εἶναι
 καθαρὰ.—Ἡ ἀηδὼν εἶναι πτηνόν.—Αἱ λευκαὶ ἀγελάδες τῆς

ώραίας ταύτης Ἑλληνίδος εἶναι παχεῖαι.—Ἡ ὕς εἶναι εὐτραφής.—Δὲν ἀγαπῶ τὰς λάλους κόρας.—Ἡ ὑγεία μοι εἶναι πολύτιμος.—Τὸ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ εἶναι κυανοῦν.—Ὁ ὁδοιπόρος ἔχει μίαν εὐχάριστον σύντροφον.—Ἡ νέα ἄμαξα αὕτη εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν παλαιάν.—Ἡ βασίλισσα καὶ ἡ δούκισσα εἶναι εὐσεβεῖς καὶ ὠραῖαι.

5. Vocabulaire.

Sain=ὕγιής, poli=εὐγενής, heureux=εὐτυχής, vertueux=ἐνάρετος, citadin=ἀστὴς, robuste=ρωμαλέος, Platon=ὁ Πλάτων, Aristôte=ὁ Ἀριστοτέλης, ingrat=ἀγνώμων, Hélène=ἡ Ἑλένη, tendre=φιλόστοργος, le garçon=ὁ παῖς, le frère=ὁ ἀδελφός, la soeur=ἡ ἀδελφή.

Exercice.

Ὁ χωρικός εἶναι ὑγιέστερος τοῦ ἀστοῦ.—Ἡ γυνὴ εἶναι ὠραιότερα τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' ἤττον ρωμαλέα αὐτοῦ (que lui).—Ὁ Πλάτων ἦτο τόσοσ σοφὸς ὅσον καὶ ὁ Ἀριστοτέλης.—Ὁ ἀγνώμων εἶναι ὁ χειρίστος τῶν ἀνθρώπων.—Ἡ Ἑλένη εἶναι ἡ ὠραιότετή τῶν γυναικῶν.—Ὁ πατὴρ εἶναι φιλόστοργώτατος.—Αἱ ἀρχαῖαι Ἑλληνίδες ἦσαν ἐναρετώταται.—Ὁ παῖς οὗτος εἶναι τόσοσ καλὸς ὅσον καὶ ὁ ἀδελφός του.

6. Vocabulaire.

Ὁ θεῖος=l' oncle, ἡ θεία=la tante, ἡ ἀρετή=la vertu, σπάνιος=rare, ἡ παρθένος=la vierge, ὁ γονεὺς=le parent, ὁ θνητὸς=le mortel, as-tu?=ἔχεις; a-t-il?=ἔχει; ἔχω δίκαιον=j'ai raison, ἔχω ἄδικον=j'ai tort, ὀχληρὸς=importun, ἡ ἡλικία=l' âge, ἡδονή=plaisir, οὔτε=ni, ἤθη=mœurs, ὑπέρτερος=supérieur, δύναμις=puissance, ἡ σκέψις=la pensée, ἐμπνέει=(il) inspire, ὁ θεῖος νόμος=la loi divine.

Exercice.

Ὁ κῆπος οὗτος εἶναι μέγας.— Ἡ χωρικὴ αὕτη εἶναι γραῖα.— Ἡ οἰκία αὕτη εἶναι μεγαλειτέρα ἢ ἡ ἄλλη.— Τὰ βιβλία ἐκεῖνα εἶναι σπανιώτατα.— Τὰ καλὰ ταῦτα παιδία εἰσὶν ἀδελφοί.— Αἱ παρθένοι ἐκεῖναι εἰσὶν ὠραῖαι.— Ὁ θεὸς μου καὶ ἡ θεία μου ἔχουσι τὰ ὠραιότερα ἄνθη.— Οἱ γονεῖς μας δὲν ἔχουσιν ἄδικον.— Οἱ διδάσκαλοί σου ἔχουσι δίκαιον.— Οἱ ὑπηρέται των καὶ αἱ ὑπηρέτριάς των δὲν ἔχουσι χρήματα.— Οἱ μαθηταὶ εἶχον πλεῖστα βιβλία.— Πάντες οἱ ἄνθρωποι εἰσὶ θνητοί.— Ἐκάστη ἡλικία ἔχει τὰς ἡδονὰς της.— Πάντες οἱ λαοὶ δὲν ἔχουσι τὰς αὐτὰς ιδέας οὔτε τὰ αὐτὰ ἔθη.— Οὐδεμία δύναμις εἶναι ὑπερτέρα τῆς τοῦ Θεοῦ.— Τοιαύτη σκέψις ἐμπνέει τὴν ἀρετήν.

7. Vocabulaire.

Ὁ αἰὼν=le siècle, τὸ ἔτος=l'an, ἡ ἡμέρα=le jour, ἡ ἑβδομάς=la semaine, μετὰ Χριστὸν=après Jésus-Christ, κυριώτερος=principal, τὸ πρόβατον=le mouton, ἐπὶ πλέον=plus, εἰς=dans, ὁ Ἑρμῆς=Mercuré, ἡ Ἀφροδίτη=Vénus, ἡ Γῆ=la Terre, ὁ Ἄρης=Mars, ὁ Ζεὺς=Jupiter, ὁ Κρόνος=Saturne, ὁ Οὐρανός=Urane, ὁ Ποσειδῶν=Nep-tune, τὸ πορτοκάλιον=l'orange, ἔδωκα=j'ai donné, ἐβ-
διζον=ils marchaient, τὸν συνεβούλευσα=je l'ai conseillé, σύγκειται=(il) est composé, ζῶμεν=nous vivons, ὑπάρχει ἢ ὑπάρχουσι=il y a.

Exercice.

Ὁ αἰὼν σύγκειται ἐξ ἑκατὸν ἐτῶν καὶ τὸ ἔτος ἐκ τριακο-
σίων ἐξήκοντα πέντε ἡμερῶν.— Ζῶμεν εἰς τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα
μετὰ Χριστὸν.— Ὑπάρχουσιν ὀκτὼ κυριώτεροι πλανῆται, πρῶτος
ὁ Ἑρμῆς, δεύτερος ἡ Ἀφροδίτη, τρίτος ἡ Γῆ, τέταρτος ὁ Ἄρης,
πέμπτος ὁ Κρόνος, ἕκτος ὁ Οὐρανός καὶ ἑβδομος ὁ Ποσειδῶν.—
Ὅλοι οἱ πλανῆται εἶναι πλέον τῶν ὀγδοήκοντα.— Ἡ ἑβδομάς
ἔχει ἑπτὰ ἡμέρας. Ἡ ἡμέρα ἔχει εἴκοσι τέσσαρας ὥρας.—

Ἡγόρασα τριακόςια πρόβατα καὶ χίλια διακόςια ἐννενήκοντα ἐννέα πορτοκάλια.—Ἐβάδιζον ἀνὰ πέντε.—Τὸν συνεβούλευσα εἰκοσάκις.—Ἐδῶκα τὸ τετραπλοῦν.

8. Vocabulaire.

Γνωθι=connais-toi, οὔτε=ni, εἶδον=j' ai vu, ὁ ἰατρός=le medecin, τὸ ἔργον=l' oeuvre, γνωρίζει=(il) connaît, ἐσκέφθητε ;=avez-vous pensé? ἡ ὑπόθεσις=l' affaire, ἐσκέφθην=j' ai pensé, ἰδοὺ=voilà, βλέπω=je vois, βλέπεις ;=vois-tu? θέλει=(il) veut.

Exercice.

Οὗτος ὁ ἵππος δὲν εἶναι ὁ ἐμός.—Ἔχετε ἄρτον; Ἔχω ἐξ αὐτοῦ.—Γνωθι σαυτὸν.—Εἶπατέ το εἰς αὐτοὺς τούτους.—Δὲν ἀγαπᾷ οὔτε αὐτὸν τὸν ἑαυτὸν του.—Ἵμεῖς αὐτοὶ τὸ εἶπετε.—Εἶδον τούτους καὶ ἐκείνους.—Ἐλθον τὰς ἐπιστολάς ταύτας καὶ ἐκείνας τοῦ πατρὸς μου.—Αἱ οἰκίαι των εἶναι μεγάλαι καὶ αἱ ἰδικαὶ μας μέγισται.—Ὁ ἰατρός ἔχει τὰ βιβλία μου, τὰ ἰδικὰ σου καὶ τὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου.—Τόδε τὸ ἔργον καὶ ἐκεῖνο.—Ὁ κύριος αὐτὸς σὰς γνωρίζει.—Ἐσκέφθητε τὴν ὑπόθεσίν μου; (δοτ.)—Ἐσκέφθην (περὶ αὐτῆς).—Ἰδοὺ με. Βλέπεις αὐτὸ τὸ δένδρον; Τὸ βλέπω.—Εἶμιχι μεγαλείτερος ἢ σύ.—Εἶσαι μικρότερος ἢ ἐγώ.—Εἶναι (c'est) αὐτὴ αὕτη ἥτις τὸ θέλει.

9. Vocabulaire.

Ζητῶ=je cherche, ἔστειλα=j' ai envoyé, μ' ἐζήτησατε= vous m' avez demandé, ἀπευθύνομαι=je m' adresse, πρόκειται=il s' agit, là=ἐκεῖ, ζητεῖτε= vous cherchez ἢ cherchez-vous? (ἔρωτημ.) προτιμᾶτε; préférez-vous? ἐγεννήθην=je suis né, μακρὰν=loin, πολὺ μακρὰν=très loin, ἡ κλιμαξ=l' escalier, κατέρχεσθε= vous descendez, μαρμάρινος=de marbre, ἐξέρχεσθε= vous sortez, ἐπιφανής= illustre, ὅταν=quand, δὲν τὸ ἀγνοῶ=je ne l' ignore pas,

ἔ,τι δύναται τις=ce que l'on peut, ὀφείλει=(il doit), τὸ καθήκον=le devoir, ἐκπληρώσατε=remplissez-vous, πρέπει=il faut, βοηθεῖν=secourir, διεδέχοντο=ils se succédaient, ὁμιλεῖτε ;=parlez-vous? δὲν εἶναι εὐχαριστημένος=il n'est pas content, ἡ τύχη=la fortune, διασχυρίζονται=(ils) prétendent, τὸ ἐναντίον=le contraire.

Exercice.

Ὁ ἄνθρωπος ὃν ζητῶ εἶναι φίλος μου.—Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔσται-
λα, εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μου ἐζητήσατε.—Εἴσθε ὑμεῖς πρὸς ὃν
ἀποτείνομαι.—Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται.—Τίς εἶναι ἐκεῖ ; —
Τί ζητεῖτε ; —Τίνα ζητεῖτε ; Δὲν ζητῶ οὐδέν.—Ὅποῖον προ-
τιμάτε ;—Ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐγεννήθη εἶναι πολὺ μακρὰν.—Ἡ
κλιμαξ δι' ἧς κατέρχεσθε εἶναι μαρμαρίνος.—Ἡ οἰκία ἧς ἐξέρ-
χεσθε εἶναι μία τῶν ἐπιφανεστέρων.—Εἶνάί τις εὐτυχῆς ὅταν
(τις) εἶναι πατήρ.—Τοῦτο περὶ οὗ ὁμιλῶ.—Ὅταν τις εἶναι
ῥαία, δὲν τὸ ἀγνοεῖ.—Ὅταν τις κάμνει ἔ,τι δύναται κάμνει
ἔ,τι ὀφείλει.—Ἐκπληρώσατε ἕκαστος τὸ καθήκον σας.—Τοὺς
ἀνθρώπους δεῖ ἀλλήλους βοηθεῖν.—Διεδέχοντο ἀλλήλους (δοτ.)
—Περὶ τίνος ὁμιλεῖτε ;—Ποίαν ἡλικίαν ἔχετε ;—Οὐδεὶς εἶναι
εὐχαριστημένος ἐκ τῆς τύχης του.—Ἐκαστος δι' ἑαυτὸν καὶ ὁ
θεὸς δι' ὅλους.—Ὅστις δήποτε δὲν ἀγαπᾷ τοὺς γονεῖς του εἶναι
κακός.—Πάντες εἰσιν εὐχαριστημένοι.—Κάποιος ἔχει τὸν ἵππον
μου.—Τινὲς ἰσχυρίζονται τὸ ἐναντίον.

10. Vocabulaire.

Ἡ παρελθούσα ἐβδομάς=la semaine passée. Θέλω=je
veux, ἤθελον=je voulais.—Τὸ πλεονέκτημα, τὸ ὄφελος=l' a-
vantage, ὁμιλεῖν=parler, νὰ ὁμιλῶ=de parler.—ἔχειν δί-
καιον=avoir raison, οὕτω=ainsi. Ἡ ἀπάντησις=la ré-
ponse. Ἐρχεσθαι=venir, νὰ ἔλθητε=de venir.—εὐχαριστη-
μένος=content.—καιρός, χρόνος=temps. Ἡ ἀλήθεια=la
vérité.—σήμερον=aujourd' hui.—πολλοὶ φίλοι=beaucoup
d' amis.—ἐὰν ἦτο =s' il était.—ἀπαιτητικὸς=exigeant.

— ἡ ἐξοχή=la campagne — νὰ κάμω τὴν γνωριμίαν=faire la connaissance. — ἡ εὐχαρίστησις=le plaisir. — εὐχαριστοῦμαι=j' ai du plaisir. — εὐκαιρία=occasion. — ἀσχολία=affaire. — πολλὰ ἀσχολία=beaucoup d'affaires. — λέγουσιν=on dit. — ὑπομονή=patience. — θάρρος=courage.

Exercice.

Ἔσχομεν τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα τὸ πλεονέκτημα νὰ σέ ἴδωμεν (de vous voir). Ὁ ἀδελφός μου ἔχει ἓνα ἵππον ἀπὸ τὸν ὅποιον εἶναι εὐχαριστημένος. — Ἔχομεν πολλοὺς φίλους. — Ἡ εὐχαριστήθημεν εἰς τὴν ἐξοχήν. — Θὰ ἔχῃς πολλὰς ἀσχολίας. — Ἰδοῦ, ἔχετε πᾶν ὅ,τι πρέπει. — Εἶχον δίκκιον νὰ ὀμιλῶσιν οὕτω. — Ἡθέλετε ἔχει τὴν εὐαρέσκειαν νὰ ἔλθῃτε; — Ἔσχον τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐπιστολήν μου. — ἔχετε ὑπομονήν. Θὰ ἔχη πλείονα εὐχαρίστησιν ἐξ αὐτοῦ. — Δὲν ἔχω καιρὸν σήμερον. — Ὁ ἀδελφός μου ἤθελεν ἔχει περισσοτέρους φίλους, ἐὰν ἦτο ὀλιγώτερον ἀπαιτητικός. — Ἡθελον νὰ ἔχη ἐξ αὐτῶν. — Θὰ ἔχωμεν (futur) αὔριον χρήματα. — Λέγουσιν ὅτι ἔχετε λάβει (subj. pas.) ἐξ αὐτῶν. — Εἶχομεν δίκκιον. — Ἔχουσιν ἀδικον. — Θὰ ἔχω πεινάσει. — Ἡθελον διψήσει. — Θέλω νὰ ἔχετε τὴν καλὴν θέλησιν. — Οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον σύνεσιν. — Χθὲς εἶχον κεφαλαλίαν. — Ἔσχε τὸ θάρρος νὰ τῷ εἶπη τὴν ἀλήθειαν. — Ἔσχον (ποτε) τὴν εὐκαιρίαν νὰ κάμω τὴν γνωριμίαν σας.

11. Vocabulaire.

Ὁ μοχθηρός=le méchant. — ποσῶς=point. — χωρὶς τῶν φροντίδων=sans les soins. — δυστυχής=malheureux. — ἀρκετὰ=assez. — ἡλικιωμένος=âgé. — μέτριος=modéré. — πάντοτε=toujours. — τόσον συχνά=si souvent. — Κυρίαί=mesdames. — ἄεργος=oisif. — ἐὰν=si. — ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις=dans les désirs. — ὁ περίπατος=la promenade. — προσεκτικός=attentif. — τὸ δυστύχημα=le malheur. — δὲν ἤθελε σας συμβῆ=ne vous serait pas arrivé. — συνετός=prudent. — ἀκόμη=encore. — ἀχάριστος=ingrat. — πρὸς αὐτὸν=envers

lui. — ἐπὶ μακρὸν = long temps. — ἱκανοποιημένος = satisfait.
 — ἐλπίζω = j' espère. — λογικὸς = raisonnable. — ἡ οἰκογένεια
 = la famille. — εἰς τὴν οἰκίαν σου = chez vous. — παρὰ τῆ
 ἀδελφῆ σου = chez ta soeur. — ἐὰν ἡδυνάμεθα = si nous pou-
 vions. — ὠφέλιμος = utile. — πᾶσαν πρωίαν = tous les matins.
 — ἠθέλομεν χαρῆ = nous serions charmés. — Δὲν ἐπίστευον =
 je ne croyais pas. — ἡ ἀγορὰ = le marché. — ἡ ἑσπερίς = la
 soirée. — ἀπόψε = ce soir.

Exercice.

Οἱ μοχθηροὶ δὲν ἔχουσι πολλοὺς φίλους, εἰσὶ δυστυχέστατοι.
 — Εἴσθε ἀρκετὰ ἡλικιωμένος. — Κυρίαί μου, εἴσθε ἄεργοι. — Ἔστε
 προσεκτικοί. — Ἦσθε χθὲς εἰς τὴν ἐκκλησίαν. — Τὸ δυστύχημα
 δὲν ἤθελε σᾶς συμβῆ ἐὰν εἴχετε ὑπάρξει συνετώτεροι. — Ὑπῆρ-
 ξατε ἀχάριστος πρὸς αὐτόν. — Διετέλεσεν (pas. indéf. τοῦ
 avoir) ἐπὶ μακρὸν ἐν Παρισίοις. — Εἴμεθα ἱκανοποιημένοι. — Ἐλ-
 πίζω ὅτι θὰ ἦσαι λογικός. — Αὔριον ἐσόμεθα παρὰ τῆ κυρίᾳ
 ἀδελφῆ σας. — Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι θὰ ἦσαν εὐτυχέστεροι ἐὰν ἦσαν
 μετριώτεροι ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις των. — Ἐὰν ἡδυνάμεθα νὰ σᾶς
 ὄμεν (ἀπαρ.) ὠφέλιμοι, ἠθέλομεν χαρῆ. — Δὲν ἐπίστευον ὅτι ὁ
 ἀδελφός σου θὰ ἦτο (imp. de subj.) τόσον ὠραῖος. — Ἦθελον
 νὰ ἔχητε ὑπάρξει (imp. de subj.) συνετώτεροι. — Εἴμεθα πάν-
 τοτε εὐχαριστημένοι. — Εἰσὶν αὗται ἀκόμη εἰς τὴν ἐξοχὴν. —
 Ὑπῆρξα ὁ ἀριστος φίλος τῆς οἰκογενείας σας. — Ὁ φίλος μου
 εἶναι ἀσθενής. — Ὁ ἀδελφός σου ἤθελεν εἶσθαι (cond.) ἀκόμη
 ἀσθενής, ἄνευ τῶν φροντίδων τῆς μητρὸς του. Εἴσθε ἀκόμη τό-
 σον συχνὰ εἰς τὸν περίπατον; — Εἶμαι (εἰς αὐτόν = y) πᾶσαν
 πρωίαν. — Ἡ ὑπῆρέτρια ἤθελεν εἶσθαι εἰς τὴν ἀγορὰν ταύτην τὴν
 πρωίαν. — Θὰ εἶμαι ἀπόψε εἰς τὴν ἑσπερίδα.

12. Vocabulaire.

Πέμπειν = envoyer, τιμωρεῖν = punir, πληροῦν = rem-
 plir. — τὸ ποτήριον = la verre. — ἀμελής = négligeant. — Δὲν
 πιστεύω = je ne crois pas. — ἐνοῦν, συνάγειν = réunir. — ἐπι-

τυγχάνειν=réussir.—γνωρίζειν, ειδοποιεῖν=avertir.—ὕπακουσιν=obéir.—κηλιδούσιν=salir.—ἡ ὁδός=la rue.—ἐξυγιαίνειν=assainir.—εὐρύς=large.—καθ' ἐκάστην=tous les jours.—πραΰνειν=adoucir.—προδιδόναι=trahir.—ὁ ἐχθρός=l' ennemi.—προσπαθεῖν=tâcher.—τὸ μυστικόν=le secret.—ὁ στρατιώτης=le soldat.—εἰσπράττειν=percevoir.—ὁ εἰσπράκτωρ=le percepteur.—ὁ φόρος=l' impôt.—ἡ διαταγή=l' ordre.

Exercice.

Ἐτελείωσα τὴν ἐπιστολὴν ἣν θὰ τοῦ στείλω.—Ἐχει πληρώση τὰ ποτήρια.—Ἐτιμώρησε τὸν ἀμελεῖ μαθητήν.—Δὲν πιστεύω ὅτι θὰ ἐπιτύχητε νὰ τοὺς συναγάγητε.—Ἐρυθρίατε ἐξ ἐντροπῆς.—Τὰ καλὰ παιδιά ὑπακούουσιν εἰς τοὺς γονεῖς των.—Ἐκηλίδωσε τὰ φορέματά του.—Αἱ εὐρεῖται ὁδοὶ ἐξυγιαίνουσι τὰς πόλεις.—Γηράσκωμεν καθ' ἡμέραν.—Αἱ γυναῖκες αὗται θὰ ἐστέναζον ἀκόμη, ἐὰν δὲν τὰς κατεπραΰνεν ὁ κατήρ μου.—Οἱ ἐχθροὶ προσεπάθησαν ἵνα ὁ στρατιώτης προδώσῃ τὸ μυστικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον.—Ὁ εἰσπράκτωρ θὰ εἰσπράξῃ τοὺς φόρους, ὅταν λάβῃ τὴν διαταγὴν.

13. Vocabulaire.

Ἡ εἰδήσις=la nouvelle.—ὁ πόλεμος=la guerre.—ὀφείλειν=devoir.—τὸ καθήκον=le devoir.—συλλαμβάνειν=concevoir.—τὸ παράπονον=la plainte.—ὁ ὑπήκοος=le sujet.—ἡ δραχμὴ=la drachme.—τὸ φράγκον=le franc.—ἡ ἐπίσκεψις=la visite.

Exercice.

Ὁ φίλος μου λαμβάνει τὰ χρήματα παρὰ τοῦ θεοῦ του.—Ἐλάμβανον καθ' ἐκάστην εἰδήσεις τοῦ πολέμου.—Ἐὰν εἶχον λάβῃ ἤθελον πληρώση.—Ὀφείλομεν νὰ ἐκπληρώωμεν τὸ καθήκον μας.—Οἱ ἐχθροὶ συνέλαβον εἴκοσι πέντε στρατιώτας.—Ὁ Βασιλεὺς δέχεται τὰ παράπονα τῶν ὑπηκόων του.—Σὰς ὀφείλω

ὀγδοήκοντα πέντε δραχμάς.—Ἔλαβον χίλια φράγκα· μοῦ ὀφεί-
λετε ἀκόμη πεντακόσια.—Δέξασθε τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀδελφοῦ
μου.

14. Vocabulaire.

Ἡ σιωπὴ=le silence. δάκνειν=mordre. ὁ ποιμὴν=le
berger. κείρειν=tondre. τὸ πρόβατον=le mouton. ἀποκρί-
νεσθαι=repondre. ταχέως=vite. πέρυσι=l'année passée.
κατέρχεσθαι=descendre. συλλέγειν=ramasser. διασκορπί-
ζειν=disperser. προσέχειν=prendre garde. ἡ ἔννοια=le
sens.—ἡ φράσις=la phrase.—τὸ ταχύτερον=le plus tôt
possible.

Exercice.

Διέκοψα τὴν σιωπὴν.—Ἀποδόσατέ μοι ὅ,τι μοι ὀφείλετε.—
Περιμένετε καὶ θὰ ἔλθῃ.—Θὰ σὲ ἀκούωσι.—Ὁ κύων ἐδάγκασε
τὸν υἱὸν σας.—Ἀπόδος μοι τὰ χρήματά μου. Θὰ σᾶς τὰ ἀπο-
δώσω αὔριον.—Κύριε, θὰ σᾶς περιεμένομεν, ἐὰν εἴχομεν καιρὸν.
—Χάνομεν καιρὸν καὶ χρήματα.—Ὁ ποιμὴν ἔκειρε τὰ πρόβατά
του.—Ἀπαντήσατέ μοι ταχέως.—Θὰ περιμένῃς ἐπὶ μακρόν.—
Εἶχετε λάβῃ πέρυσι πολλὰ χρήματα, ἀλλὰ τὰ ἐχάσατε.—Κα-
τῆλθε τοῦ ἵππου ἵνα συλλέξῃ τὰ διασκορπισθέντα χρήματά του.
—Προσέχετε! ὁ κύων οὗτος δάκνει.—Δὲν ἐννοῶ τὴν ἔννοιαν τῆς
φράσεως ταύτης.—Ἀπαντήσατέ μοι τὸ ταχύτερον.

Τ Ε Λ Ο Σ

7
4
5
6
7
7
7
7
6
7
6
7
6
7
6
5

Λωυήριος Η

γορὰς ἀλλ
ἀδελφοί

Libre H

5 3
5

6
5
5
5
8
8
8

4277

6
4
5
6
7
6
7
7
5
6

6 | 59 | 10
9 | 5 | 4
10

80 | 73 | 9
2 | 6 | 7
13

Mouton

J	ai	eu	J	eus	eu
tu	es	eu	tu	eus	eu
il	a	eu	il	eut	eu
nous	avons	eu	nous	eumes	eu
vous	avez	eu	vous	eutes	eu
ils	ont	eu	ils	eurent	eu

J	avais	eu	J	aurais	eu
tu	avais	eu	tu	aurais	eu
il	avait	eu	il	aurait	eu
nous	avions	eu	nous	aurions	eu
vous	aviez	eu	vous	auriez	eu
ils	avaient	eu	ils	auraient	eu

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 31 Μαΐου 1904.

Ἀριθ. Πρωτ. 6316
Διακτ. 8642

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κ. Γ. Φέξην,

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸν Νόμον ΒΤΓ' τῆς 12ης Ἰουλίου 1895 περὶ διδασκτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1895 καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδασκτικῶν βιβλίων, τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰσακτέων, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐγκρίνομεν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπείας ταύτης, ὅπως τὸ ὑμέτερον σύγγραμμα «ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ», τὸ κατὰ τὸν εἰρημένον Νόμον ἐγκριθῆν, εἰσαχθῆ ἔν ταῖς δημοσίαις, δημοσυντηρήτοις καὶ ἰδιωτικοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐπὶ πέντε σχολικὰ ἔτη, ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1904—1909.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΗΥΡ. ΣΤΑΝΣ

Στέφ. Παρίσης